

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduskond
Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond

TARBIMISAJAKIRJADE ROLL NOORTE VABA AJA KASUTUSES

Bakalaureusetöö (4 AP)

SilviaRand
Juhendaja: Annika Nigul, MA

Tartu
2006

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. EMPIIRILISED JA TEOREETILISED LÄHTEKOHAD	7
1. 1. ELUSTILI MÕISTE JA EMPIIRILINE UURIMINE	7
1. 2. VABA AJA VARASEMAD UURINGUD	10
1. 3. TARBIMISAJAKIRJADE MÕISTE	12
1. 4. VARASEMAD AJAKIRJADE LUGEMISE UURINGUD	13
2. VABA AJA KASUTUS JA MEEDIATARBIMINE MINA. MAAILM. MEEDIA 2005. AASTA ANDMETE PÕHJAL	17
2. 1. HUVID JA HARRASTUSED	18
2. 2. MEEDIAKASUTUS	20
3. METOODIKA JA EMPIIRILINE LÄHTEMATERJAL	25
3. 1. MEETODI VALIKU PÕHJENDUS	25
3. 2. EMPIIRILISE LÄHTEMATERJALI KIRJELDUS	27
4. INTERVJUUDE ANALÜÜS	31
4. 1. NOORTE ÜLDINE MEEDIAKASUTUS	31
4. 2. TARBIMISAJAKIRJADE LOETAVUS NING KÄTTESAADAVUS	35
4. 3. NOORTE ELULAAD NING KÄITUMISHARJUMUSED	39
4. 4. TARBIMISAJAKIRJADE ROLLI TÄHTSUS NOORTE KÄITUMISES, ELLUSUHTUMISES NING IGAPÄEVAHARJUMUSTES	42
5. DISKUSSIOON JA JÄRELDUSED	46
KOKKUVÕTE	54
SUMMARY	55
KASUTATUD KIRJANDUS	56
LISAD	57
LISA 1. STRUKTUREERITUD SÜVAINTERVJU KAVA	57
LISA 2. INTERVJUUDE TRANSKRIPTSIOONID	59
LISA 3. HUVIDE JA HARRASTUSTEGA TEGELEMINE (SAGELI, REGULAARSELT) VANUSE LÕIKES PROTSENTIDES	83
LISA 4. HUVIDE JA HARRASTUSTEGA TEGELEMINE (SAGELI, REGULAARSELT) SOO JA HARIDUSTASEME LÕIKES PROTSENTIDES	84
LISA 5. HUVIDE JA HARRASTUSTEGA TEGELEMINE (SAGELI, REGULAARSELT) ELUKOHA LÕIKES PROTSENTIDES	85
LISA 6. HUVIDE JA HARRASTUSTEGA TEGELEMINE (SAGELI, REGULAARSELT) SISSETULEKU LÕIKES PROTSENTIDES	87
LISA 7. AJAKIRJADE LUGEMINE (JÄRJE- KINDLALT) VANUSE LÕIKES PROTSENTIDES	88
LISA 8. AJAKIRJADE LUGEMINE (JÄRJE- KINDLALT) SOO JA HARIDUSE LÕIKES PROTSENTIDES	89
LISA 9. AJAKIRJADE LUGEMINE (JÄRJE- KINDLALT) ELUKOHA LÕIKES PROTSENTIDES	90
LISA 10. AJAKIRJADE LUGEMINE (JÄRJE- KINDLALT) SISSETULEKU LÕIKES PROTSENTIDES	91
LISA 11. MEEDIAKASUTUS KESKMISELT PÄEVAS (ÜLE KUUE TUNNI) VANUSE LÕIKES PROTSENTIDES	92
LISA 12. MEEDIAKASUTUS KESKMISELT PÄEVAS (ÜLE KUUE TUNNI) SOO JA HARIDUSTASEME LÕIKES PROTSENTIDES	93
LISA 13. MEEDIAKASUTUS KESKMISELT PÄEVAS (ÜLE KUUE TUNNI) ELUKOHA LÕIKES PROTSENTIDES	94
LISA 15. INTERNETI KASUTAMISE EESMÄRGID (PRAKTILISELT IGA PÄEV) VANUSE LÕIKES PROTSENTIDES	96

LISA 16. INTERNETI KASUTAMISE EESMÄRGID (PRAKTILISELT IGA PÄEV) SOO JA HARIDUSE LÕIKES PROTSENTIDES	98
LISA 17. INTERNETI KASUTAMISE EESMÄRGID (PRAKTILISELT IGA PÄEV) ELUKOHA LÕIKES PROTSENTIDES...	100
LISA 18. INTERNETI KASUTAMISE EESMÄRGID (PRAKTILISELT IGA PÄEV) SISSETULEKU LÕIKES PROTSENTIDES	102

SISSEJUHATUS

Käesolevas bakalaureusetöös uuritakse noorte meediakasutust ning tarbimisajakirjade lugemise aktiivsust noorte vaba aja kasutuses. Oluline on teada, millist rolli mängivad tarbimisajakirjad noorte vaba aja kasutuses ning kas tarbimisajakirjadel on suur või väike roll noorte meediaväljas võrreldes teiste meediakanalitega. Tarbimisajakirjade puhul on peetud vajalikuks uurida seda, kuidas ajakirjade sisu ning visuaalne pool noorele lugejale mõjub, sest seoses uue meedia populaarsuse kasvuga on paljud väljaanded internetti kolinud ning seetõttu on võimalik vaadelda, kas tarbimisajakirjade formaat ja sisu tekitavad noortes lugejates huvi või asendab uue meedia tarbimine noorte jaoks tarbimisajakirjade lugemist. Samuti püütakse töös leida vastus küsimusele, kas tarbimisajakirjadest saadud informatsioon on teemaks noorte omavahelistes jutuajamistes ning igapäevaelu vestlusteemades.

Töö eesmärgiks on välja selgitada, milline roll on meediakasutusel ja tarbimisajakirjadel noorte elus ning vaba aja kasutuses. Kuna eelnevalt läbi viidud uuringud on olnud enamjaolt kvantitatiivsed ning kajastanud arvuliselt inimeste meediakasutust, siis on antud töö probleemiks uurida kvalitatiivselt, milliseid tarbimisajakirju noored loevad ning millist rolli mängivad loetud ajakirjad noorte elus ning vaba aja kasutuses. Saadud kvalitatiivseid tulemusi võrreldakse varem läbiviidud uurimustega ning vaadatakse, millises osas saadud tulemused kvantitatiivse küsitlusega ühtivad ning millises erinevad.

Põhilise võrdlusobjektina on vaatluse all Tartu Ülikoolis 2005. aastal läbi viidud küsitlus “Mina. Maailm. Meedia”, mille põhjal saab võrrelda antud töö tulemusi noorte meediakasutuse ning täpsemalt ka ajakirjade lugemise osas. Käesoleva uurimuse tulemusi võrreldakse ka Annika Niguli 2004. aastal tehtud magistritööga “Elulaadi tüübid ja meediakasutus”, mis põhines “Mina. Maailm. Meedia.” 2002. aasta küsitlusel ning tulemustest lähtuvalt tõi autor seal välja Eesti elanikkonna tüpologia. Ühes peatükis vaatles autor meediatarbimist elulaadi tüüpides, kus olid elulaadi tüüpide lõikes protsentuaalselt välja

toodud ka erinevad vanuserühmad ning antud tüüpide meediakasutusega saab võrrelda käesoleva töö uurimistulemusi.

Käesoleva bakalaureusetöö eelkäijaks on seminaritöö pealkirjaga „Tarbimisajakirjade roll noorte elustiili kujundajana“, mida kaitsti jaanuaris 2006. aastal. Seminaritöö eesmärgiks oli uurida tarbimisajakirjade rolli tähtsust noorte elustiili kujundamises. Kuna elustiili mõiste on aga väga lai ning sõltub indiviidide puhul nii sotsiaalsetest, kultuurilistest kui ka majanduslikest teguritest, on süvaintervjuu abil noorte elustiili üsna keeruline kirjeldada. Seetõttu on bakalaureusetöö teemat kitsendatud ning keskendunud eelkõige noorte meediakasutuse, tarbimisajakirjade ning vaba aja seoste. Selgitamaks välja, kuidas noored oma vaba aega veedavad ning milline roll on meediakasutusel ja tarbimisajakirjadel noorte elus ja vaba aja kasutuses, on 15- 19aastaste noortega läbi viidud üksteist süvaintervjuud.

Antud bakalaureusetöö põhieesmärgiks on välja selgitada, millist rolli mängivad tarbimisajakirjad noorte vaba aja kasutuses ning milline roll on tarbimisajakirjadel noorte meediaväljas võrreldes teiste meediakanalitega. Kuna antud töö puhul kasutatakse kvalitatiivset uurimismeetodit, on lähtuvalt töö eesmärgist sõnastatud järgnevad uurimisküsimused, millele püütakse käesolevas bakalaureusetöös vastata:

1. Milline on uuritavate noorte meediakasutus?
2. Kui suur osa noorte meediakasutusest on tarbimisajakirjadel?
3. Kas erinevate tarbimisajakirjade eelistamine sõltub noorte vaba aja kasutamise erinevustest?
4. Millised tegurid eristavad noorte meediakasutust ning tarbimisajakirjade lugemise aktiivsust?
5. Mida peavad noored tarbimisajakirjade puhul oluliseks (noorte) endi igapäevaelu juures?
6. Kuivõrd kajastub tarbimisajakirjadest loetu ning nähtu noorte igapäevaelu vestlusteemades?

Esimeses töö osas kirjeldatakse töö teemaga seotud empiirilisi ja teoreetilisi lähtekohti. Teises osas analüüsitakse „Mina. Maailm. Meedia“ 2005. aasta andmeid vaba aja kasutuse ja meediatarbimise kohta. Metoodika puhul põhjendatakse kvalitatiivse meetodi valikut ja

valimi moodustamist ning tulemuste ja järelduste osas seotakse töö tulemused uurimisküsimustega.

1. EMPIIRILISED JA TEOREETILISED LÄHTEKOHAD

1. 1. Elustiili mõiste ja empiiriline uurimine

Inimeste igapäevane tegevus, k.a. tema vaba aja veetmise eelistused sõltuvad otseselt sellest, milline on tema elulaad. Elulaad aga kujuneb nii sotsiaalses, kultuurilises kui ka looduslikus keskkonnas, milles inimene tegutseb, kuid samal ajal ei determineeri elukeskkond inimeste elulaadi (Nigul 2001: 15).

Elustiilide mõiste tekkimise alguseks võib pidada aega, mil Weber vaidlustas Marxi arusaamise, et ühiskonda saab jaotada klasside alusel. 20. sajandi alguses tõi Weber lisaks majanduslikule dimensioonile ühiskonna analüüsi sisse poliitilise ja kultuurilise mõõtme-sotsiaalne liigendumine ühiskonnas toimub põhiliselt staatuste järgi, vastavalt elustiilide aluseks olevatele väärtustele, nende hulgas ka moraalile, normidele, eneseteadvusele, usulisele kuuluvusele ning pärilikkusele (Weber, Nigul 2004a, kaudu).

Klasside ja staatusgruppide teooriat arendas edasi Bourdieu ning esitas lõppkokkuvõttes sotsiaalse ja sümboolse ruumi mudeli ehk sotsiaalsete positsioonide ruumi ja elustiilide ruumi mudeli. Bourdieu järgi on sotsiaalselt klassifitseerivaks märgisüsteemiks elustiil. Elustiil on süstemaatiline sotsiaalsete kommete, valikute, käitumiste jm kogum, mida tajutakse vastastikustes suhetes teiste elustiilidega (Bourdieu, Nigul 2004a, kaudu)

Rootsi sotsioloog Bo Reimer, kes uuris 1980-ndate lõpus ning 1990- ndate alguses massimeedia kasutust Rootsis, keskendus meediakasutuse uuringutes inimeste igapäevaelu tegevustele. Reimeri arvates mõjutavad indiviidide meediakasutust eelkõige igapäevaelu tegevused ja elustiil. Reimer uuris väärtuste süsteemi ning elustiilide kontseptsiooni, püüdes aru saada, millised sotsiaalsed ja psühholoogilised faktorid võivad elustiili mõjutada.

Viimasel ajal on elustiilide mõiste juures täheldatud tugevat meedia mõju. Meedia mõjutab inimeste elustiile ning võib viimaseid isegi juurde luua. Teisalt aga võib elustiil juhatada indiviidi kasutama mõnda konkreetset meediakanalit. Sellisel juhul kasutatakse elustiili mõistet, et seletada lahti massimeedia tarbimise erinevaid põhjusi. (Eastman; Frank & Greenberg, Reimer 1994, kaudu) Reimeri arvates aitab elustiili mõiste aru saada inimeste igapäevaelu tegevustest ning käitumisharjumustest. Elustiili uurides saame aru, mida inimesed tegelikult teevad. (Reimer 1994: 66)

Elustiili peab Reimer pigem individuaalseks mõisteks, kuid ütleb, et elustiil on seotud indiviidi sotsiaalsete, kultuuriliste ja majanduslike teguritega, seetõttu tuleks elustiili uurides vaadelda iga inimese tegevusi ühiskonnas ja grupis, sest elustiili kujunemisel on suur osa just interaktsioonil teiste inimestega (Reimer 1994: 66). Seetõttu tuleb elustiilist rääkides arvestada kõikide inimtegevustega, sealhulgas ka tööga, sest tänapäeval ei saa enam eraldada tööd vaba aja tegevustest, kuna kaks viimast on omavahel tihedalt seotud (Reimer 1994: 66).

Sotsioloogia professor, David Chaney arutleb oma teoses “Lifestyles” elustiili kontseptsiooni tekkimise üle ning püüab lahti mõtestada, kuidas kasutatakse elustiili mõistet sotsioloogias, et omistada sellele uus kaasaegne sotsiaalne vorm. Elustiili sotsiaalne fenomen on kaasaegse arengu siduv tunnusjoon, mitte ainult idee, et elustiil on eriti oluline indiviidi identiteedi otsingu representatsioon. Chaney näitas, et paljud majanduslikud ja tehnoloogilised protsessid, mis on kujundanud kaasaegse ühiskonna arengut, on ühtlasi viinud ka elustiili tähtsuse suurenemiseni, mis tähendab omakorda sotsiaalsete assotsiatsioonide suurenemist. Kaasaegses ühiskonnas on elustiilid hägustanud piire avaliku ja erasfääri vahel ning seetõttu on elustiilid loonud uusi arusaamu ka sotsiaalse eksistentsi individuaalsete ja kollektiivsete vormide vahel (Chaney 1996: 159).

Fredrik Miegel, kes on uurinud noorte elustiili, väärtusi ning perekonna suhtlust, ütleb, et elustiilid on indiviidide eesmärkide ja ambitsioonide väljendused, et aidata luua spetsiifilist personaalset, kultuurilist ja sotsiaalset identiteeti ühiskonna ajalooliselt kindlaks määratud struktuuri ja raamistiku sees (Giddens, Rosengren 1994, kaudu). Miegel räägib elustiilist kui struktuurselt, tõeliselt ning individuaalselt kindlaks määratud fenomenist. Miegel kirjutab oma uurimuses, et elustiilid on kindlaskujunenud kombed, rutiinid, mis on endasse haaranud harjumused riietumisest, toitumisest, tegutsemisviisist; kuid need rutiinid on vaistlikult avatud muutumistele enese- identifitseerimise muutavas loomuses. Iga väikegi otsus, mida individ

iga päev teeb (mida selga panna, mida süüa, kuidas tööl tegutseda, kellega õhtul kohtuda), mõjutab selliseid harjumusi. Kõik sotsiaalsed valikud on otsused, mitte ainult sellest, kuidas käituda, vaid ka sellest, kuidas olla (Giddens, Rosengren 1994, kaudu).

Eesti ühiskonnas on elustiili tähenduses räägitud eelkõige elulaadist. Elulaadi mõiste on käibele tulnud nõukogude ajal publitseeritud mitmesugustest propagandistlikest raamatutest ja artiklitest. (Nigul 2004b). Eestis hakati elulaadi mõistet laialdaselt kasutama 1970ndatel aastatel ideoloogilises tähenduses. Sellest ajast levis elulaadi mõiste ka paljudesse sotsiaalteadustesse. Elulaad on antud indiviidide teatav tegevusviis, nende tegevuse teatav laad, nende elulaad. Milline on indiviidide elutegevus, sellised on nad ka ise (Vihalemm 1981: 5). Enamik elulaadi uurijaid on üksmeelsed selles, et see hõlmab kõiki peamisi eluvaldkondi- tööd, perekonnaelu ja olmet, ühiskondlik- poliitilist tegevust, vaba aja veetmist. Seejuures on põhiline inimeste elu aktiivne, tegevuslik külg (Vihalemm 1981: 6).

Hion, Lauristin ning Vihalemm vaatlesid 1980ndatel elulaadi iseloomustava joonena üldist eluhoiakut- aktiivset või passiivset, rahulolevat või rahulolematut elusuhet, ümbritsevate suunatud nõudmiste taset ja iseloomu. Elulaadi muutumise aluseks on sotsiaalne areng- inimvajaduste ja- võimete väljaarendamise, nende rahuldamise ja realiseerimise võimaluste suurenemine või vähenemine (Hion et al. 1988: 7).

Nõukogude ajal koostati mitmeid elulaadi tüpoloogiasid, kuid nad kõik kujutasid ühiskonda kui tervikut või ainult teatud sotsiaalseid grupe, jättes kõrvale üksikisiku eluviisi uurimise. Tänapäevaks on aga hakatud väärtustama ka konkreetsete inimeste igapäevaelu uurimist, statistilist analüüsi püütakse täiendada üksikjuhtumite analüüsiga. Kvantitatiivsete uurimismeetodite kõrval on üha enam hakatud väärtustama kvalitatiivseid meetodeid (Nigul 2004a: 17).

Tartu Ülikoolis 2002. aastal läbi viidud küsitlus "Mina. Maailm. Meedia" (Meema) võimaldas elulaadi käsitleda laiemas tähenduses. Elulaadi tüpologia moodustamisel võeti aluseks vaba aja tegevuste orientatsioonid. Eesti elanikkonna tüüpe vaadeldi seoses elutingimuste ja elukeskkonnaga, üldise liikuvusega, materiaalse seisundi ja kultuurivara omamisega, aktiivsuse ja mitmekülgusega erinevates tegevusvaldkondades, väärtusorientatsioonidega ning hinnangutega muutustele, mis on Eestis viimase 10- 15 aasta jooksul toimunud (Nigul 2004b: 84).

Meema ankeedi põhjal eristus kahekümne üheksa tunnuse alusel kaheksa rühma, mida võib käsitleda Eesti elanikkonna elulaadi tüpoloogiana ja mida on võimalik iseloomustada erinevate tegevuste mitmekülgsuse põhjal (Nigul 2004a: 30):

1. Mitmekülgselt aktiivne elulaad
2. Tööle orienteeritud, kultuurilembeline elulaad
3. Hasartne, meelelahutuslik elulaad
4. Tehniliselt harrastuslik elulaad
5. Uue meedia, seltsielukeskne elulaad
6. Kodukeskne, traditsiooniline elulaad
7. Kirjasõnakeskne, traditsiooniline elulaad
8. Passiivne elulaad

Käesoleva bakalaureusetöö jaoks on oluline vaadelda, millistesse tüüpidesse kuulusid noored (15- 19 eluaastat) ning mis neid noori iseloomustas. Elulaadi tüpoloogiate iseloomustustest selgus, et mitmekülgselt aktiivne ja uue meedia, seltsielukeskne elulaad on levinud ennekõike nooremate indiviidide hulgas. Uue meedia seltsielukeskses elulaadi tüübis on 31 % inimestest kuni 20aastased. Elukoha järgi ei saanud tüüpidest välja tuua konkreetseid erinevusi maal ja linnas. (Nigul 2004a: 48)

1. 2. Vaba aja varasemad uuringud

Vaba aja hulka ja sellest tingitud eelistusi on palju uurinud TPÜ Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute sotsioloogid eesotsas Anu Naruskiga. Vaba aja veetmise iseärasused sõltuvad inimeste majanduslikust staatusest, vanusest, perekonnaseisust, elukohast jpm teguritest. 1990. aastatel rõhutas Naruski juhitud uurimuste põhjal üle poole vastanuist, et nende vaba aja kasutus on muutunud tunduvalt kodukesksemaks. Valdava osa kodusest vabast ajast hõlmas meediatarbimine- televisioon, video, raadio, ajakirjandus, kusjuures pidevalt oli kasvanud just televisiooni roll inimeste igapäevaelus. Üheks põhjuseks oli sel ajal ilmselt asjaolu, et televisioon oli pea ainus kättesaadav meelelahutus- ja infoallikas vaesematele elanikkonnarühmadele. Samuti pakkus passiivne saadete jälgimine kiiret lõõgastust, meelelahutust ja võimalust põgeneda argimurede eest (Nigul 2001: 11).

1980ndate lõpus mitmete hoiakute, elutingimuste ja vaba aja veetmise uuringutes on Narusk vaadelnud ka teismelisi ning kirjeldanud, mida noored vabal ajal teevad ning mis vaba aja veetmise aktiivsust mõjutab. 1985. aastal tehtud uurimus näitas, et noored vaatasid vabal ajal peamiselt televiisorit, kuulasid muusikat, lugesid ja võtsid vastu sõpru. 1980. a. keskel valitses teler noorte vaba aega väga kindlalt. Naruski tehtud uuringu järgi kulutasid noored televiisori vaatamisele üle kahe tunni päevas, poisid veidi rohkem kui tüdrukud ja seda ühtmoodi nii linnas kui maal.

Iseloomustades teismeliste üldist koduse vaba aja veetmise aktiivsust ja mitmekesisust, kasutas Narusk koduse kultuuriaktiivsuse koondnäitajat. Tüdrukute ja poiste vahel seal olulisi erinevusi polnud, seevastu linna- ja maanoorte võrdlemisel selgus viimaste veidi suurem kodune aktiivsus. Naruski tehtud uuringust selgus, et 1980ndate lõpus võtsid õpilased kõige agaramalt osa spordikollektiivide tööst. Noorte koduvälise vaba aja veetmise aktiivsust ja mitmekülgsust uurides selgus, et aktiivsuse puhul oli soolisi ja elukohajärgseid erinevusi kõige vähem märgata üldhariduskoolide 11. klasside õpilaste seas- maakoolide abiturientide seas olid vaba aja veetmise aktiivsuse näitajad selgelt tütarlaste ja linnaõpilaste kasuks (Narusk 1988: 158).

Küsitletud maaõpilased ei jäänud oma üldises vaba aja veetmise mitmekülgsuses ja aktiivsuses linna omadest maha, mida Narusk seletas asjaoluga, et maakodu ja maakooli elukeskkond on eripärasemad ning kultuuririkkusest osasaamine maal laienes pidevalt. Samal ajal olid maanoorte kultuurihuvid meelelahutuslikuma iseloomuga. Linnanoortest rohkem tunti huvi rahvusliku ja rahvaliku kunsti vastu, vähem huvituti süvamuusikast ning ilukirjanduse raskematest zanritest.

Omaette küsimuseks nii maal kui linnas jäi Naruski puhul tüdrukute ja poegade huvide-harrastuste traditsiooniline erinevus. Küsitlusandmed näitasid, et kui huvide mitmekülgsuses ja vaba aja veetmise üldises aktiivsuses olid tütarlapsed poeglastest ainult õige veidi ees, siis nende harrastuste iseloomus võis näha ootuspäraselt suuremaid erinevusi. Nii tundsid poisid tüdrukutest suuremat huvi tehnika, teadus- ja majandusprobleemide, poliitika ja spordi, vähem aga kultuuri, kunsti, inimestevaheliste suhete, perekonda ja kodu puudutavate küsimuste vastu. Ka olid poiste kultuurihuvid üldjuhul meelelahutuslikuma iseloomuga (Narusk 1988: 160).

Harrastuste mitmekülguse ja nende iseloomuga oli Naruski uuringus otseses seoses ka noore enesehinnangu kujunemine: aktiivsetel kultuuritarbijatel oli see kõrgem kui väheaktiivsetel.

M.-L. Rauste von Wrighti ja L. Kauri uurimusest, mille eesmärk oli välja selgitada 13-18aastaste noorte vaba aja harrastuste mõju nende ellusuhtumisele, selgus, et oma vabal ajal aktiivselt kultuuriharrastustega tegelevate noorte, nii poiste kui ka tüdrukute hinnangud oma elukorraldusele ja iseenele on üldjuhul positiivsemad kultuuritarbimises passiivsete noorte omast (Narusk 1988: 161).

1. 3. Tarbimisajakirjade mõiste

Ajakirjade liigitamise alused on ajalehtedega üsna sarnased, lisaks levi ulatuse, ilmumissageduse, temaatilise suunitluse, omandisuhte ja keele järgi jagatakse ajakirju veel suunitluse tüübi järgi. Ajakirjad jagunevad üldsuunitlusega ajakirjadeks, mis on mõeldud kõigile, kes antud keelt valdavad, ning huviala- ja eriala- ajakirjadeks, mis eeldavad teatud sügavama huvi ja ettevalmistuse, kogemuse olemasolu. Universaalne suunitlus seondub tänapäeval tugeva kommertsliku lähenemisviisiga, mistõttu neid on nimetatud ka tarbija-ajakirjadeks (*consumer magazines*) (Vihalemm & Kõuts 2004: 75). (nt Pere ja Kodu, Stiil, Kodutohter, Hea Laps). Ka huviala- ajakirjad võivad olla täielikult või osaliselt kommertsliku orientatsiooniga, eriala- ajakirjadel see aga reeglina Eesti oludes, väga väikese turu tingimustes puudub, nad on suunatud antud ala edendamisele ja sellega seotud inimeste integreerimisele, mitte kasumi saamisele (Vihalemm & Kõuts 2004: 75).

Nagu tarbimiskultuuris on materiaalsete kaupade tarbimisel sümboliline ja kommunikatiivne tähendus, nii on ka tarbimisajakirjad muudetud omaette sümboliliseks tarbimisobjektiks. Erineva suunitlusega ajakirjad kannavad endas kindlat sõnumit, mis võimaldab luua erinevusi ning samal ajal aitavad lugejal samastuda antud ajakirja tarbijaskonnaga. Üldiselt on tarbimisajakirjad väga tugeva naiseliku orientatsiooniga, olles justkui omaette feministliku maailma konstruktsioon, kus naiselikkust esitatakse läbi tarbimise. Tarbimisajakirjad kannavad endas nõ pakendatud teadmisi ennekõike elustiili, tervise, kodu- ja peretemaatika kohta (Nigul 2001: 57).

Antud bakalaureusetöös on vaatluse all tarbimisajakirjad ja nende roll noorte meediaväljas ja noorte vaba aja kasutuses. Bakalaureusetöös käsitlen tarbimisajakirjade all pere,- kodu,- elustiili,- naiste,- meeste,- tervise,- ja seltskonnaajakirju.

1. 4. Varasemad ajakirjade lugemise uuringud

Bo Reimer leidis 1990-ndate alguses, et ajakirjade lugemine on inimeste elus aja jooksul stabiilne. Ainus asi, mis ajakirjade lugemist mõjutab on inimeste vanus. Inimesed loevad noorena rohkem ajakirju, kuid sooline erinevus ja sotsiaalne staatus ei muuda ajakirja lugemise harjumust isegi siis, kui ajakirjade lugemise populaarsus väheneb. Reimeri arvates loevad noored ajakirju just seetõttu, et viimased pakuvad materjali, mida pole televisoris ega ajalehtedes. Kord kuus ilmuvad ajakirjad on leidnud teatud toodete ning lugudega oma nisi noorsoo kultuuri hulgas ning kindlad artiklid on väga populaarsed just noorte tüdrukute hulgas.

Eesti ühiskonna ja kultuuri arengus on aegade jooksul üheks oluliseks teguriks olnud laialdane meediatarbimine. Kuid nagu kogu Eesti ühiskonnas, nii on ka meediakasutuses toimunud viimase viieteist aasta jooksul olulisi struktuurseid muutusi. Koos Eesti taasiseseisvumisega on muutunud meedia funktsioonid ja domineerivaks on saanud meelelahutuslik orientatsioon. Üldise läänestumisega jõudis Eestisse ka moodne tarbimiskultuur ning sellega seoses tarbimisajakirjad, mis on üheks näiteks meedia meelelahutuslikkusest (Nigul 2001: 4).

2000. aastal BMF Gallup Media poolt läbi viidud uurimuse "Eesti Meediauring Sügis 2000" käigus küsitleti inimesi ka tarbimisajakirjade lugemisega seoses ning uuringust selgus, et lugemisega seotud erinevused rahvastikurühmades ilmnemise eelkõige soolistest ja vanuselistest erinevustest (Nigul 2001: 24). BMF Gallup Media tulemuste põhjal lugesid 2000. aastal tarbimisajakirju kõige enam nooremaelised naisterahvad, veidi enam ka rohkem haritud inimesed. 2000. aasta sügisel oli tarbimisajakirjade hankimise levinumaks viisiks laenamine sõpradelt, tuttavatelt või töö juurest.

Annika Nigul, kes käsitles oma bakalaureusetöös vaba aja orientatsioone ja tarbimisajakirjade lugemist, tõi välja, et noored, kes on elulaadi poolest suunatud aktiivsele meelelehtuslikele, vaba aja veetmise vormidele ja omavad käitumises samal ajal tarbijalikku mentaliteeti, loevad tarbimisajakirju märkimisväärselt palju, kuid ei eelista viimaste puhul ühtegi kindlat teemat. Samuti ilmnes, et noored otsivad tarbimisharjumustes teatavat sümbolilist ja kommunikatiivset tähendust ning teatavate tarbimisajakirjade lugemine on neile üheks enese identifitseerimise võimaluseks (Nigul 2001: 66).

Noored ei ole sündinud loomupärase kalduvusega, et kasutada meediat mingi kindla reegli järgi. Noorukid on edukalt sotsialiseerunud ning seetõttu kasutavad nad meediat just nii nagu nad seda teevad. Kodune keskkond, mis on kujunenud sotsiaalse staatuse, vanemate, hariduse, perekonna interaktsiooni ja kommunikatsiooni harjumuste ning erinevate hoiakute tõttu, mõjutab meediakasutust ja meediasuhteid. Teised väga olulised sotsialiseerumise mõjutajad on omavanused koolis ja ümbruskonnas. Meediaharjumused kujunevad juba varajases eas, arenevad ja muutuvad teismelise eas, kuid ei ole täiesti kindlalt olemas veel isegi kõrges vanuses (Johnsson- Smaragdi, Rosengren 1994, kaudu).

Uurides 1990ndate alguses Rootsi teismelisi, leidis Johnsson- Smaragdi, et noorukieas toimub meediakasutuses märkimisväärne muutus. Teismelised orienteeruvad meediakasutuses ümber, vähendades kodule- orienteeritud meediakasutust (nagu televisioon ja raamatud) ning samal ajal suurendades omavanustele suunatud meediatarbimist, nagu näiteks muusika kuulamine.

Ajakirjade tarbimise uuringuid noorte hulgas on väga raske leida. Uuritud on meediakasutust tervikuna ja ainult ajakirjade lugemise kohta noorte hulgas konkreetseid uuringuid pole. Michigani ülikooli ajakirjandusprofessor John K. Hartman on uurinud noorte ajalehe lugemisharjumusi ja välja toonud noorte eripärad ja huvid, mis võiks neid meelitada trükiajakirjandust lugema. Paljud ajalehed on internetti kolinud. Tänapäeval eemalduetakse printitud tekstist ja kolitakse internetti, kuid samas ajakirjade puhul võib see tekitada olukorra, kus pilt trükimeedias kaalub üles virtuaalse pildi ning seetõttu eelistatakse just ajakirju lugeda paberilt. Trükiajakirjandus võib olla meelepärasem, sest seda saab käes lehitseda. Noortel oleneb väga palju meediakanali kättesaadavusest, kas ajakiri on koju tellitud või kust seda lugeda saab. Kõige rohkem loetakse siis, kui trükimeedia väljaanne ei maksa ja kui see on kergesti kättesaadav. Noortele meeldib veeb, sest see on virtuaalselt vaba ning selles on kerge orienteeruda (Hartman 2002).

Tartu Ülikoolis 2002. aastal läbi viidud küsitluses tehti üldise meediakasutuse uuringu sees ka küsitlus ajakirjade lugemise kohta. Tulemustest selgus, et peale rahvuse on põhiliseks ajakirjalugemist eristavaks teguriks vanus. Huvi ajakirja vastu kahaneb üldiselt vanemaks saades: 15- 19aastaste hulgas oli regulaarseid ajakirjalugejaid 62 % (Vihalemm & Kõuts 2004: 83). Andmed ajakirjade üldise lugemise kohta näitasid noorte suuremat ajakirjahuvi, kuid neid ajakirjarühmi, mille puhul noorte huvi oleks selgelt suurem, ei olnud palju. Eristusid vaid huviala,- seltskonna,- erootikaajakirjad ning välismaa ajakirjad. Andmed keskmiselt loetavate ajakirjade arvu kohta näitasid noorte suuremat aktiivsust juhulugejatena, pidevalt loetavate ajakirjade arv oli erinevates vanusegruppides suhteliselt ühtlane (Vihalemm & Kõuts 2004: 83).

Meema 2002. aasta ankeedi tulemustest selgus, et erinevused meediakasutuses ilmsed vanuse, hariduse ja sissetuleku vahel ning et noorema vanusegrupi puhul võib täheldada suuremat orienteeritust uue meedia aktiivsemale kasutusele.

Ajakirjade lugemist vaadeldes ilmneb, et valdava enamiku ajakirja liikide puhul on kõige aktiivsemad lugejad mitmekülgsete huvidega, aktiivsed elulaadi tüübid. Meema tulemustest selgus ka, et kõige aktiivsemad interneti kasutajad on mitmekülgsest aktiivse, uue meedia ja seltsielukeskse elulaadi tüübi esindajad ning kuna nendes tüüpides oli palju noori (kuni 20-aastaseid), järeldub, et noored on aktiivsed interneti kasutajad. Uue meedia, seltsielukeskse elulaadi tüübi inimeste elus on tähtsal kohal arvutid, internet ja seltsielu: eelistatakse käia kinos, klubides, pidudel, pubides ja kohvikutes. Nii meelelahutust kui ka hingelist tasakaalu otsivad nad muusika kuulamisest, suhtlemisest lähedaste inimestega, tantsimisest ning sportimisest (Nigul 2004a: 40).

Mina. Maailm. Meedia ankeedi põhjal tõi Annika Nigul oma magistritöös välja ka eraldi meediakasutuse elulaadi tüüpides, kust selgus, et uue meedia, seltsielukeskse elulaadi harrastajad eelistavad lugeda rohkem seltskonnaajakirju, samuti ka naiste- ja ristsõnaajakirju. Kodukeskse, traditsiooniline elulaadi tüüp on aga selgelt orienteeritud tarbimisajakirjade lugemisele- 39 % neist luges aktiivselt pere,- kodu,- ja elustiiliajakirju, 28 % aktiivselt terviseajakirju ning rohkem kui viiendik naisteajakirju.

Elektroonilise meedia jälgimist vaadeldes selgus samuti, et raadiot kuulas kõige rohkem peamiselt noortele suunatud uue meedia, seltsielukeskse elulaad. Samuti võis Meema

tulemustest näha, et uue meedia, seltsielukeskne ning mitmekülgset aktiivne elulaadi tüüp loeb rohkem võrguväljaandeid ning kasutab rohkem ka internetti (Nigul 2004a: 58).

Anu Narusk kirjutas juba 1988. aastal, et ühiskonnas on vaja, et noortes säiliks ja areneks lapsele omane aktiivne ellusuhtumine, püüd kõike teada saada, tahe kõike teha ja osata. Noortele pakutav ei saa piirduda ainult konkreetsete tegevusjuhistega, millele peab alluma, samuti mitte kõige selle mällu salvestamisega, mida keegi on varem avastanud, kirjutanud või ütelnud. Vaja on, et pakutavad teadmised ja oskused saaksid tegelikuks osaks noorte maailmapildis, seda vajalikul määral avardades ja uue õppimisele põhja luues (Narusk 1988: 157).

”Kaasaegne kultuuritarbimise tuum on oskuslik infokasutus. Karistuse saamatuse eest infotarbimist suunata oleme esimeses lahenduses juba kätte saanud: teleri- ja ajaleheneelajad on kurb kultuurireaalsus,” kirjutasid E. Jansen ja A. Aarelaid. Valikuoskuse arendamine pole mõeldav ilma valikuvõimaluse olemasoluta. Seetõttu on vaba aja kasutamise mitmekülgsus valikuvõime tekkimiseks hädavajalik: kujundases mitmekülgseid kultuurihuvisid, sunnib ta noort nende rahuldamiseks oma aega valikuliselt ja ratsionaalselt kasutama (Narusk 1988: 157).

Tänaasel päeval on noorte areng ühiskonna jaoks sama oluline kui kaheksateist aastat tagasi. Samas tuleb Anu Naruski uurimusi lugedes arvestada sellega, et enne taasiseseisvumist oli Eesti ühiskonnakorraldus tänasest erinev ning seoses sellega olid noortel, keda Anu Narusk uuris, vaba aja veetmiseks teistsugused võimalused. Praeguses infoühiskonnas tuleb arvestada sellega, et paljud noorte vaba aja tegevused on tihedalt seotud tehnikaga, sealhulgas arvutite ning internetiühendusega ning sellest tulenevalt on ka tänapäeva noorte meediakasutus Anu Naruski poolt uuritud noorte omast erinev.

2. VABA AJA KASUTUS JA MEEDIATARBIMINE MINA. MAAILM. MEEDIA 2005. AASTA ANDMETE PÕHJAL

Nii nagu 2002. aastal, viidi ka 2005. aastal Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna eestvedamisel läbi küsitlus "Mina. Maailm. Meedia", mille raames esitati vastajatele küsimusi inimeste tegeliku elu ning harjumuste kõrval ka meediakasutuse kohta. Järgnev kvantitatiivne analüüs ning lisades ja allpool viidatud joonised ning tabelid on koostatud käesoleva bakalaureusetöö autori poolt. Tabelites on näha erinevate sotsiaaldemograafiliste tunnuste järgi huvid ja harrastused, millega Meema küsitluse vastajad tegelevad sageli, regulaarselt; ajakirjad, mida loetakse järjepidevalt; meediatarbimine keskmiselt päevas ning interneti kasutamise eesmärgid praktiliselt iga päev.

Kuna antud töö jaoks on olulised noored vanuses 15- 19 ning nende noorte vaba aja veetmine ning meediakasutus, siis on autor Meema 2005. aasta andmeid vaadelnud huvide ja harrastuste ning meediatarbimise kohta. Viimaste tegevuste puhul on Meema 2005. aasta küsitluse põhjal vaadatud ainult kõige aktiivsemaid rühmi- huvisid ja harrastusi, millega vastajad tegelevad sageli, regulaarselt; ajakirju, mida loetakse järjepidevalt ning meediakanaleid, mida kasutatakse keskmiselt üle kuue tunni päevas. Andmete analüüsis on põhiline rõhk 15- 19aastaste vanusegrupil, kuid lisaks sellele on võrreldud viimati mainitud sihtrühma ka teiste vanusegruppidega ning välja toodud, millised on huvide ja harrastuste ning meediakasutuse puhul vanusegruppide peamised erinevused. Samuti on "Mina. Maailm. Meedia" andmeid võrreldud soo, erinevate haridustasemetega, sissetulekurühmade ning elukoha lõikes.

2. 1. Huvid ja harrastused

Huvide ja harrastuste puhul selgub Meema 2005. aasta andmete põhjal, et noored vanuses 15-19 tegelevad regulaarselt rohkem meelelahutuslike tegevustega kui teised küsitletud vanuserühmad (vt. lisa 5). Erinevaid meelelahutuslikke huvisid ja harrastusi (restoranide, kohvikute, pubide külastamine, mõnusas seltskonnas ajaveetmine, filmide vaatamine), mida tehakse sageli, regulaarselt, mainisid ära pooled 15-19aastastest noortest. Meelelahutuslike tegevusi harrastavad peamiselt nooremad vanuserühmad. Mõnusas seltskonnas veedab sageli aega 57 % noortest, mis on võrreldes teiste küsitletud vanuserühmadega üsna suur arv. 30-44aastastest inimestest veedab mõnusas seltskonnas sageli, regulaarselt aega 22 %, 45-54aastastest aga 16 % vastajatest (vt. lisa 5). Meelelahutuslikest tegevustest käib Meema 2005. aasta andmete põhjal sageli, regulaarselt restoranides, kohvikutes, pubides 40 % ning klubides, reividel, diskodel veidi üle kolmandiku 15-19aastastest noortest.

Treeningute, kehaliste harjutuste ja sportmängudega tegeleb sageli 40 %, pillimängu, laulmise ja tantsimisega kolmandik 15-19aastastest noortest. Vanuserühmade lõikes kahaneb treeningute, kehaliste harjutuste ja sportmängudega sageli, regulaarselt tegelejate hulk vanemaks saades. Treeningutega tegeleb sageli, regulaarselt veidi alla veerandi 30-44aastastest vastajatest, kuid 65-74aastastest harrastab treeninguid ja sportmänge ainult 6 % vastajatest (vt. lisa 5). Arvutiga seotud harrastustega (mängud, jutukad, programmide, kodulehekülgede, arvutimuusika vms loomisega) tegelevad pooled 15-19aastased respondendid. Nii nagu meelelahutuslike tegevuste puhul, kahaneb ka arvutiga seotud harrastustega tegelejate hulk vanemaks saades. 45-54aastastest respondentidest tegeleb arvutiga seotud harrastustega (mängud, jutukad, programmide, kodulehekülgede loomine) 16 % ning 55-64aastastest ainult 3 % vastajatest (vt. lisa 5). Peaaegu kaks kolmandikku 15-19aastastest noortest vaatab regulaarselt filme (videost, arvutist või DVD-lt) (vt. lisa 5).

Viimased andmed näitavad, et noored tegelevad väga paljude harrastustega arvutis, sest tänaseks päevaks on interneti kolinud ka filmide vaatamine ning muusikalvestamine. Eraldi paluti 2005. aasta Meema ankeedis ära märkida, kui sageli tegeletakse fotograafia, filmimise, video- või muusikalvestamisega. 15-19aastastest vastajatest tegeleb viimastega arvutis kolmandik noortest (vt. lisa 5).

Kultuuriüritusi külastavad Meema andmete põhjal 15- 19aastased noored harvemini, kuid võrreldes teiste vanuserühmadega, ei viibi noored kultuuriüritustel teistest vähem. Regulaarselt kinos, teatris, näitustel ning isegi kerge ja rahvaliku muusika, rocki, jazzi jms kontserdil käimine mainiti 15- 19aastase hulgas kõigi tegevuste puhul ära vähem kui kümne protsendi noorte poolt (vt. lisa 5). 20- 29aastasest vanuserühmast külastab näitusi ainult 1 % vastajatest, 55- 64 aastastest külastab sageli, regulaarselt näitusi 5 % vastanutest. Seejuures raamatukogu külastab sageli, regulaarselt kolmanik 15- 19aastasest vastajatest.

Koduga seotud tegevusi mainisid 15- 19aastasest noortest ära pooled. Kodu korrashoiu ja kaunistamisega tegeleb sageli, regulaarselt 23 %, toiduvalmistamisega 48 % ning aiatööga ainult 4 % kõige nooremast vanuserühmast (vt. lisa 5).

Huvide ja harrastuste puhul tegeleb sageli, regulaarselt tehniliste harrastustega veidi alla kolmandiku meestest, seejuures naissoost vastajatest tegeleb tehniliste harrastustega ainult 2 % küsitletutest (vt. lisa 6). Ka arvutiga seotud harrastuste hulk on suurem meessoost respondentide hulgas. Arvutiga seotud harrastustega (mängud, jutukad, programmide, kodulehekülgede, arvutimuusika vms loomine) tegeleb sageli regulaarselt 23 % meesterahvastest ning 18 % naisterahvastest (vt. lisa 6). Treeningute, kehaliste harjutuste ja sportmängudega tegelevad Meema 2005. aasta andmete põhjal sagedamini meessoost vastajad (sageli, regulaarselt meestest 23 %, naistest 17 %). Naissoost respondentid käivad võrreldes meessoost vastajatega tihedamini klubides ja reividel ning veedavad sageli, regulaarselt rohkem aega mõnuses seltskonnas. Kultuuriüritusi külastavad nii nais- kui meessoost vastajad sama tihti. Raamatukogus käib aga sageli, regulaarselt kolmandik naissoost ning alla viiendiku meessoost vastajatest (vt. lisa 6).

Maa- ja linnainimeste vastuste andmed regulaarsete harrastuste ja huvidega tegelemisel märkimisväärselt üksteisest ei erinenud. Nii meelelahutuslikes kui ka kultuurilistes harrastustes olid maainimeste tegevuste protsendid ainult mõnevõrra väiksemad (vt. lisa 7). Respondentidest, kes elavad Tallinnas, käib Meema 2005. aasta küsimustiku andmete põhjal regulaarselt teatris 6 % vastajatest, maainimestest vaid 2 % küsitletutest (vt. lisa 7). Pillimängu, laulmise ja tantsimisega tegeleb Meema 2005. aasta andmete põhjal regulaarselt 11 % nii Tallinna kui maainimestest. Filmide vaatamisega videost, arvutist, DVDlt tegeleb sageli, regulaarselt kolmandik Tallinnas elavatest vastajatest, maainimestest vaatab aga filme veidi alla veerandi respondentidest (vt. lisa 7).

Sissetulekute järgi võib samuti Meema 2005. aasta andmete põhjal välja tuua, et huvide ja harrastustega regulaarselt tegelevate vastajate protsendid olid enam- vähem ühesuursed, väiksema sissetulekuga vastajate protsendid olid harrastuslike tegevuste puhul ainult mõnevõrra väiksemad (vt. lisa 8). Näitustel käib regulaarselt alla 1500kroonise sissetulekuga inimestest 3 %, ning üle 6000kroonise sissetulekuga vastajatest samuti 3 %. Suurema sissetulekuga vastajate seas oli rohkem ainult regulaarselt arvutiga seonduvate harrastustega tegelevaid inimesi. Treeningute, kehaliste harjutuste, sportmängudega tegeleb üle 6000kroonise sissetulekuga üle kolmandiku, kuid alla 1500kroonise sissetulekuga alla viiendiku küsitletutest (vt. lisa 8).

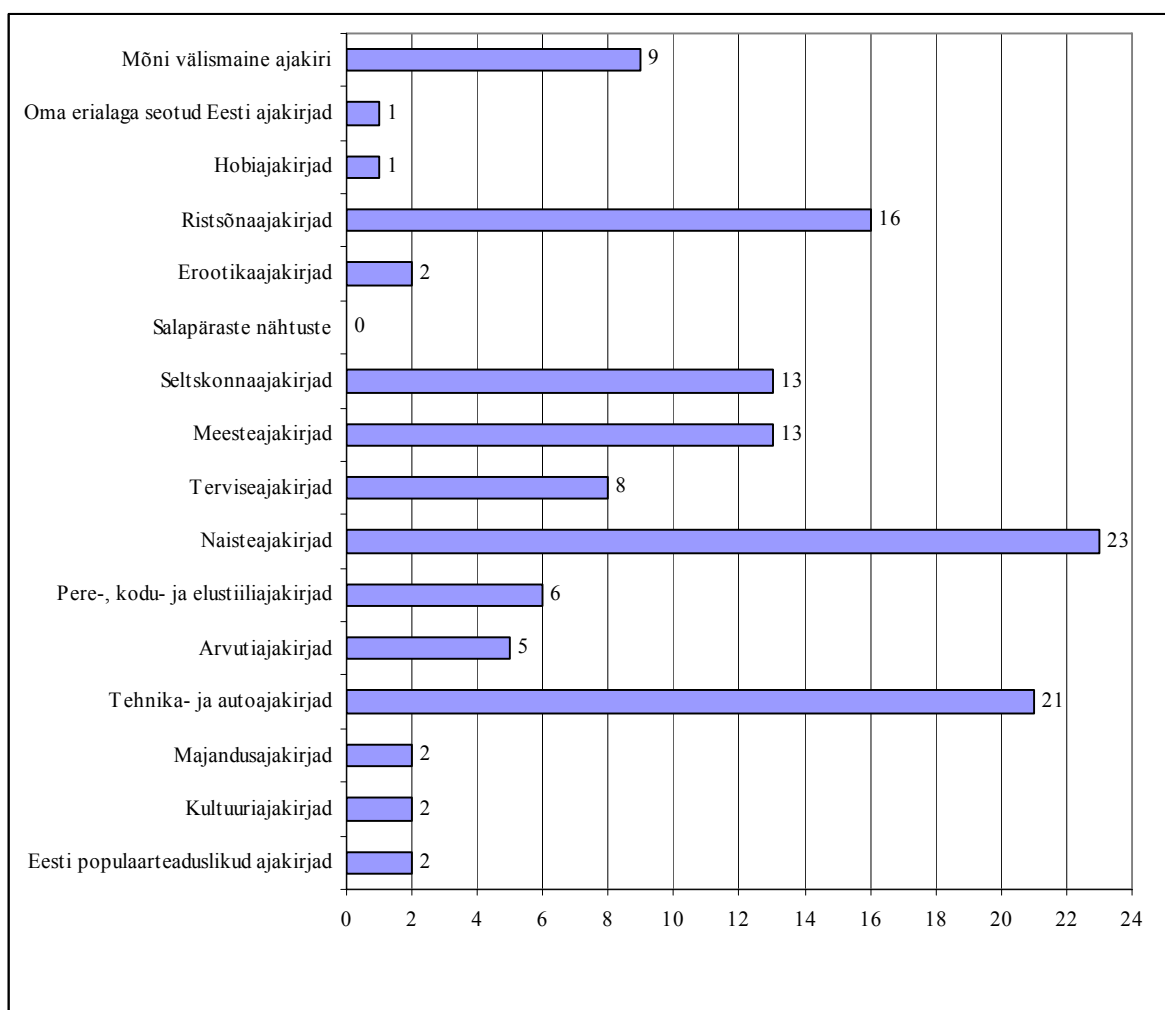
Haridustaseme poolest olid harrastuslike tegevuste puhul vastajate arvud ka üsna tasakaalus. Meelelahutusliku poole pealt tegelevad alla keskharidusega inimesed rohkem arvutiga seonduvate harrastustega, teisalt käivad keskharidust mitte omavad inimesed regulaarselt vähem teatris. Filme vaatab regulaarselt videost, arvutist, DVDlt keskharidusega vastajatest 28 %, kuid alla keskharidusega 31 % vastajatest (vt. lisa 6). Teisalt aga olid muud protsendid vastajate andmete põhjal harrastuslike tegevuste poolest üsna tasakaalus.

2. 2. Meediakasutus

Nii nagu 2002. aastal, viidi ka 2005. aasta "Mina. Maailm. Meedia" küsitluse käigus läbi uuring meediakasutuse ning meediakasutuse hulgas ka ajakirjade lugemise kohta. Tulemustest selgus, et peale rahvuse on 2005. aasta andmete järgi põhiliseks ajakirjalugemist eristavaks teguriks vanus, sugu ning sissetulek. Oluline on siinjuures aga tähele panna, et andmed, mis järgnevalt ajakirjade lugemise puhul välja toon, on saadud ainult eestlaste vastuste põhjal, venekeelsetes ankeetides olid välja toodud teised ajakirjad.

Andmed üldise ajakirjade lugemise kohta näitavad noorte suuremat huvi tehnika- ja autoajakirjade, naisteajakirjade, meesteajakirjade ning seltskonnaajakirjade vastu. Teistest rohkem loevad 15- 19aastased noored järjekindlalt ka välismaa ajakirju. (15- 19aastastest 9 %, 20- 29aastastest 8 %, 55- 64aastastest 1 % vastajatest). (vt. joonis 1; lisa 9). Meema 2005. aasta kõige noorem vanurerühm loeb aktiivselt ka ristsõnaajakirju. 15- 19aastastest noortest loeb ristsõnaajakirju sageli, regulaarselt 16 %, 65- 74aastastest 17 % vastajatest (vt. lisa 9).

Tarbimisajakirjadest loevad noored vanuses 15- 19 "Mina. Maailm. Meedia" 2005. aasta uuringu järgi kõige rohkem naiste,- meeste- ja seltskonnaajakirju. Naisteajakirjade lugemise protsent kahaneb vastajate hulgas vanemaks saades. 15- 19aastastest noortest (järjekindlalt loeb 22 % vastajatest) loevad naisteajakirju rohkem ainult 20- 29aastased vastajad (järjekindlalt 23 %) (vt. lisa 9). Vanuses 15- 19 oli noortest rohkem kui kolmandikul koju tellitud tehnika- ja autoajakirjad, millele järgnesid naisteajakirjad. Teistest vanuserühmadest loevad 15- 19aastased noored märkimisväärselt vähem pere-, kodu- ja elustiiliajakirju. Viimaseid loeb 15- 19aastastest noortest järjekindlalt vaid 6 % vastajatest, 20- 29aastastest 19 % ning 30- 44aastastest 29 % vastajatest (vt. joonis 1; lisa 9).

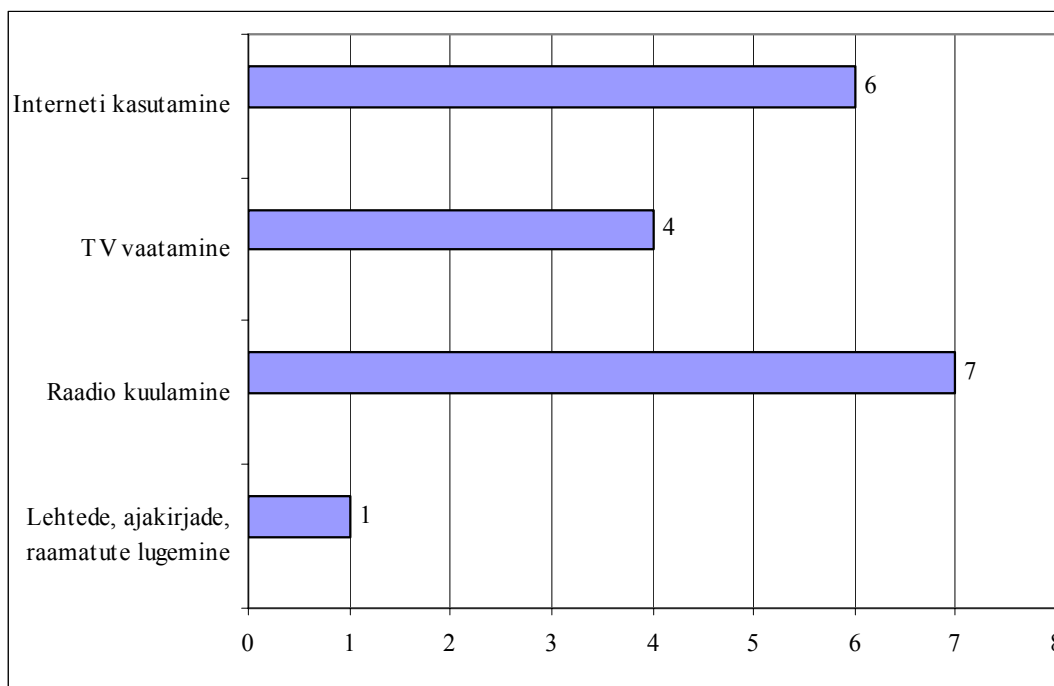
Joonis 1. Järjekindlalt loetavad ajakirjad 15- 19 aastaste noorte hulgas protsentides

Meema 2005. aasta andmete põhjal ilmneb ajakirjade lugemise puhul ka tugev sooline erinevus. Kõige suuremaid erinevusi meeste ja naiste vahel on märgata meeste- ja naisteajakirjade ning tehnika- ja autoajakirjade lugemises. Naisteajakirju loeb järjekindlalt 3

% meessoost ning kolmandik naissoost vastajatest (vt. lisa 10). Seevastu tehnika- ja autoajakirju loeb järjekindlalt 17 % meesterahvastest ning ainult 1 % naisterahvastest. Peale meesteajakirjade loevad naised tarbimisajakirju meestest tunduvalt rohkem. Terviseajakirjade lugemisega tegeleb järjekindlalt 3 % meestest ning 22 % naistest; seltskonnaajakirju loeb järjekindlalt 8 % meessoost ning 15 % naissoost vastajatest (vt. lisa 10).

Võrreldes 2002. aasta tulemustega, näitavad 2005. aasta Meema uuringu andmed keskmiselt loetavate ajakirjade arvu kohta, et pidevalt loetavate ajakirjade arv erinevates vanusegruppides on suhteliselt ühtlane. Samas ei eristunud noored selgelt teistest vanusegruppidest juhulgejatena. 2002. aasta tulemused näitasid, et huvi ajakirja vastu kahaneb üldiselt vanemaks saades, 2005. aasta tulemuste põhjal aga seda väita ei saa. Pigem sõltub huvi ajakirjade vastu eelkõige väljaannetest ning 2005. aastal oli ka väljaandeid, mida vanemad inimesed aktiivselt lugesid.

2005. aasta "Mina. Maailm. Meedia" uuringus olid küsimused ka üldise meediakasutuse kohta. Viimaste põhjal ilmnnes, et noored vanuses 15- 19 kulutavad teistest vanuserühmadest rohkem aega interneti kasutamisele (vt. joonis 2; lisa 13). Peale 15- 19aastaste kulutasid internetile kasutamisele palju aega ka 20- 29aastased. 65- 74aastastest ei kulu interneti kasutamisele üldse aega peaaegu pooltel vastajatel.

Joonis 2. Meediakasutus päevas (üle kuue tunni) 15- 19aastaste noorte hulgas protsentides

Keskmiselt kasutavad noored päevas internetti kaks kuni kolm tundi, üle kuue tunni päevas on internetis kuus protsenti 15- 19aastastest noortest (vt. lisa 13). Võrreldes teiste vanuserühmadega kuulavad noored vanuses 15- 19 vähem raadiot (päevas keskmiselt 15- 30 minutit).

Kõige rohkem kuulavad Meema 2005. aasta andmete põhjal vanuserühmadest raadiot 20- 29aastased vastajad (üle kuue tunni kuulab raadiot 20 % 20- 29aastastest). Olulise aspektina tuleb mainida, et 2005. aasta andmete põhjal vaatavad noored võrreldes teiste vanuserühmadega vähem televiisorit, mida võib seletada suurenenud interneti huviga. Ajalehtede, ajakirjade ja raamatute lugemisele kulub 15- 19aastastel noortel keskmiselt päevas 15 minutit kuni pool tundi, mis on lühem aeg, kui vanematel inimestel lugemiseks kulub. (55- 64aastastel vastajatel kulub lehtede, ajakirjade, raamatute lugemisele päevas keskmiselt kuni 45 minutit). Meema 2005. aasta andmete põhjal ilmsid elukoha järgi erinevused interneti kasutuses (vt. lisa 15).

Interneti kasutamise eesmärkidest oli 15- 19aastaste noorte puhul peamine meelelahutus. Erinevate meelelahutuslike tegevuste puhul ilmnes, et noored veedavad internetis tunde. Erinevates portaalides suhtleb ning kommentaare loeb praktiliselt iga päev alla veerandi 15- 19aastastest noortest, muusikat laeb alla praktiliselt iga päev kolmandik ning filme samuti alla veerandi noortest (vt. lisa 17). Fotode ja piltide üleslaadimisega tegeleb iga päev 23 % noortest. Foorumites suhtleb praktiliselt iga päev 21 % 15- 19aastastest küsitletutest. Kiirteateid vahetab iga päev 40 % ning netikommentaare kirjutab praktiliselt iga päev 13 % noortest (vt. lisa 17). Viimased andmed näitavad, et paljud meelelahutuse vormid on noorte jaoks internetti kolinud ning see on ka üks põhjusi, miks noored veedavad märkimisväärse hulga vabast ajast internetis.

Võrreldes meelelahutusega kasutavad 15- 19aastased noored internetti informatsiooni otsimiseks tunduvalt vähem. E- maili loeb küll 57 % ning õppimisega seotud informatsiooni otsib iga päev 19 % noortest, kuid poliitilist ja majandusinfot otsivad noored harva ning ka ajalehti ei loeta internetist väga tihti (vt. lisa 17). 15- 19aastastest noortest otsib praktiliselt iga päev poliitilist infot 2 %, 30- 44aastastest aga 9 % vastajatest. Meelelahutuslikel eesmärkidel kasutab kõige rohkem internetti noorim vanuserühm (15- 19aastased), vanemaks saades muutuvad interneti kasutamise eesmärgid rohkem infokesksemaks. Foorumites suhtleb praktiliselt iga päev viiendik 15- 19aastastest ning ainult 3 % 30- 44aastastest. Samas loeb

internetist praktiliselt iga päev ajalehti alla viiendiku 15- 19aastastest ning neljandik 30-44aastastest vastajatest.

Televisiooni vaatamise, raadio kuulamise ning interneti kasutamise keskmise hulga kohta päevas mees- ja naissoost vastajate vahel suuri erinevusi polnud. Küll aga esines sugude vahel erinevusi interneti kasutamise eesmärkide puhul. Meessoost vastajate puhul ilmnes, et viimased kasutavad interneti nii info otsimiseks kui meelelahutuseks naissoost vastajatest veidi rohkem. Nii otsib internetist poliitilist infot praktiliselt iga päev 8 % meestest ning 3 % naistest, filmide alla laadimisega tegeleb praktiliselt iga päev 8 % meestest ning 4 % naistest. Ka ajalehti loevad meessoost respondendid rohkem kui naissoost vastajad (meestest 21 % ning naistest 17 %), (vt. lisa 18).

Elukoha järgi on "Mina. Maailm. Meedia" 2005. aasta andmete põhjal kasutavad maainimesed võrreldes linnainimestega tunduvalt vähem interneti. Tallinnas elavatest inimestest kasutab keskmiselt päevas interneti üle kuue tunni 7 % vastajatest, väikelinna inimestest 3 % ning maainimestest ainult 1 % vastajatest (vt. lisa 15). Samas raadiot kuulavad maainimesed rohkem kui linnainimesed. Keskmiselt üle kuue tunni päevas kuulab raadiot 14 % Tallinna elanikest, 16 % väikelinna elanikest ning 21 % maal elavatest vastajatest. Televiisori vaatamise puhul elukoha järgi suuri erinevusi välja tuua ei saa.

Keskmisest kõrgema haridusega inimesed vaatavad Meema 2005. aasta andmete põhjal vähem televiisorit kui madalama haridusega inimesed, samuti kuulavad kõrgharidusega inimesed veidi vähem raadiot. Keskkharidust omavatest inimestest kuulab keskmiselt üle kuue tunni raadiot päevas 19 %, kõrgharidusega inimestest 11 % vastajatest (vt. lisa 14). Kõrgharidusega inimestel kulub teistest veidi rohkem aega interneti kasutamisele.

3. METOODIKA JA EMPIIRILINE LÄHTEMATERJAL

3. 1. Meetodi valiku põhjendus

Käesolevas bakalaureusetöös on meetodiks stuktureeritud süvaintervjuu, mille puhul on ette antud täpne küsitluskava, küsimused esitatakse kõigile intervjuueeritavatele samal viisil. Kasutatav meetod annab hästi võrreldava materjali ning samuti saab süvaintervjuu puhul vahetut teavet respondentide käitumiste, kogemuste ning arvamuste kohta. Süvaintervjuu kui kvalitatiivse uurimismeetodi lähtekohtaks on tegeliku elu kirjeldamine. Antud meetodi puhul ei saa lahti öelda ka väärtuselistest lähtekohtadest, sest väärtused kujundavad seda, mida ja kuidas püüame mõista meie poolt uuritavaid nähtusi.

Kvalitatiivse meetodi puhul ei ole võimalik saavutada objektiivsust selle traditsioonilises tähenduses, sest teadja (uurija) ja see, mida teatakse on omavahel läbi põimunud (Hirsjärvi et al. 2004: 84). Seega võib ka süvaintervjuu puhul tulemusena saada ainult mingisse aega ja ruumi kuuluvaid tinglikke seletusi. Antud bakalaureusetöö meetodi abil püütaksegi ennekõike leida ja avalikkuse ette tuua tõsiasju, selle asemel et tõestada juba olemasolevaid väiteid. Saadud tulemused peaksid illustreerima varasemaid tulemusi ning andma vahetu ülevaate tarbimisajakirjade ja noorte vaba aja seostest ning tarbimisajakirjade rollist noorte elus.

Struktureeritud süvaintervjuu on paindlik andmekogumisviis, sest ta võimaldab intervjuu käigus küsimuste järjekorda muuta. Samas võib antud meetodi puhul esile kerkida mitmeid probleeme, näiteks võivad uuritavad rääkida ja vastata küsimustele teistmoodi kui mõnes muus olukorras. Seetõttu on vajalik tulemuste tõlgendamisel arvesse võtta nii konteksti kui ka olukorda ning intervjuu puhul ei saa tulemuste üldistamisega liialdada. (Hirsjärvi et al. 2004: 85).

Struktureeritud süvaintervjuu kava koostamisel on lähtutud uurimisküsimustest ning jagatud teemad uurimisküsimuste kaupa alamkategoriatesse. Võrreldes 2006. aasta jaanuaris kaitstud

seminaritööga, on käesoleva bakalaureusetöö raames lähtuvalt töö ja vaba aja seostest laiendatud uurimisprobleemi, täiendatud veidi uurimisküsimusi ning süvaintervjuu kava. Intervjuu kava koosneb neljast küsimusteplokist, kus igas plokis on omakorda kuus küsimust, seega kokku on intervjuu küsimusi kakskümmend neli. Intervjuu kavasse on kahte plokki lisatud küsimused töölkäivatele noortele, et kirjeldada, milline on intervjuueeritavate töölkäivate noorte meediakasutus ning vaadata, kuidas mõjutab teenitud palk intervjuueeritavate vaba aja veetmist. Käesoleva bakalaureusetöö lisas olevas struktureeritud süvaintervjuu kavas on lisaküsimused ära märgitud tärniga.

Süvaintervjuu kava on üles ehitatud eesmärgil, et selgitada, millist rolli mängivad tarbimisajakirjad intervjuueeritavate noorte vaba aja kasutuses ning milline roll on tarbimisajakirjadel noorte meediaväljas võrreldes teiste meediakanalitega. Kuna käesolevale bakalaureusetööle on taustaandmeteks „Mina. Maailm. Meedia“ 2005. aasta tulemused, on intervjuu küsimusi koostades meediakasutuse ning ka vaba aja puhul osaliselt aluseks võetud Meema 2005. aasta ankeedi küsimused. Samas tuleb mainida, et Meema 2005. aasta ankeetküsitlus oli kvantitatiivne ning kuna käesoleva töö eesmärk on eelkõige noorte meediakasutuse ning vaba aja vahetu kirjeldamine, on ka intervjuu küsimused koostatud nii, et nende põhjal saaks intervjuueeritavate noorte meediatarbimisest ning vaba aja kasutusest kvalitatiivse ülevaate.

Esimene alateema hõlmab küsimusi noorte üldise meediakasutuse kohta. Selle ploki eesmärk on välja selgitada, kui palju noored üldse meediat tarbivad ning milliseid meedieid kasutavad, samuti peaks esimese ploki küsimused andma ülevaate sellest, kui suure osa oma vabast ajast noored meediale kulutavad. Teises alateemas on küsimused tarbimisajakirjade loetavuse ning kättesaadavuse kohta, mis peaksid välja selgitama, kus ja kuidas noored tarbimisajakirju loevad. Kolmanda ploki küsimused puudutavad noorte elulaadi ja käitumisharjumusi. Need annavad ülevaate noorte igapäevaelust, käitumisharjumustest ning huvidest, samuti sellest, kui palju aega noortel vastavate huvidega tegelemiseks kulub.

Lisaküsimused, mis on mõeldud töölkäivatele noortele, annavad ülevaate sellest, kuidas mõjutab teenitud palk noorte vaba aega ning milliseid võimalusi teenitud raha noortele juurde annab. Viimase alateema alla jaotuvad küsimused, mis puudutavad tarbimisajakirjade mõju noorte käitumisele, ellusuhtumisele ning igapäevaharjumustele. Selles plokis püütakse teada

saada, miks noored üldse tarbimisajakirju loevad ning mida ajakirjade lugemine noortele annab.

3. 2. Empiirilise lähtematerjali kirjeldus

Seoses sellega, et antud töös on taustaandmeteks Meema 2005. aasta tulemused, on käesoleva töö valimi kriteeriume koostades lähtunud samadest tunnustest, mis esinesid Meema 2005. aasta andmetes. Vastavalt sellele on käesolevas töös valimi kriteeriumiks järgmised sotsiaaldemograafilised tunnused: vanus, haridustase, sugu, elukoht ning osaliselt ka sissetulek. Kõige tähtsamaks valimi kriteeriumiks on antud töös vanuse järgi Meema 2005. aasta küsitluse kõige noorem vanuserühm (15- 19aastased) ning antud töös võrreldakse peamiselt intervjueeritavaid mainitud vanuserühmas Meema 2005. aasta andmetega.

Respondentide leidmiseks on kasutatud „lumepalli meetodit“, mis tähendab, et intervjueeritavad on leitud vastavalt valimi kriteeriumitele tuttavate ning omakorda viimaste tuttavate kaudu, arvestades ka seda, et intervjueriija ise ühtegi intervjueeritavat ei tunneks. Seetõttu pole eelpool mainitud kriteeriume arvestades valim väga konkreetne ning teatud tunnuste osas ei kattu täpselt Meema 2005. aasta tunnustega.

Intervjueeritavateks on valitud üksteist noort inimest vanuses 15- 19. Vastajatest oli noormehi neli ning tütarlapsi seitse. Vanuse järgi jagunesid intervjueeritavad järgmiselt: 15aastane, kaks 16aastast, kaks 17aastast, kolm 18aastast ning kolm 19aastast noort. Elukoha järgi paiknevad kolm respondenti Tallinnas, neli Tartus, üks Pärnus, üks Nõos, üks Ida-Virumaal Toilas ning üks Harjumaal Kallaveres. Püüdsin valimi koostamisel elukoha puhul lähtuda võimalikult erinevatest kohtadest ning asulate suurustest. Asulate suuruse järgi elavad kaheksa respondenti linnades, kaks alevikes ning üks külas (<http://www.maaamet.ee>).

Valimisse kuulusid üksteist eesti keelt kõnelevat inimest, kellest kaks õpib kutsekoolis, neli ülikoolis ning viis keskkoolis. Seega on vastajatest neli noort keskharidusega ning seitse 15- 19aastast noort omavad keskharidusest madalamat haridust. Sugu ning haridus peaksid antud teema puhul määrama oluliselt intervjuude tulemust, sest õppeasutus koos sealse hariduse

ning eakaaslastega kujundab oluliselt noorte elulaadi ning seepärast on ka vajalik tarbimisajakirjade rolli tähtsuse puhul lähtuda noorte haridustasemest.

„Mina. Maailm. Meedia” 2002. ning 2005. aasta küsitluse tulemustest (mis on antud bakalaureusetöö tulemustele taustaandmeteks) selgus, et keelekasutuse kõrval on tugevaks meediakasutust eristavaks teguriks vanus, sissetulek ja haridus. Samas aga on just nooremate vanuserühmade hulgas eri rahvuste vahel meediatarbimises märgata väga väikseid erinevusi. Seetõttu ei ole käesolevas töös valimisse arvestatud vene rahvusest noori, sest see oleks viinud antud bakalaureusetöö käesolevatest piiridest välja ning läinud oma uurimisobjektist liiga kaugemale. Samuti on respondentide vanuse määratlemisel piirdutud „Meema” küsitluse kõige noorema vanusegrupiga (15- 19), kuna kahe vanusegrupi sissetoomine oleks antud bakalaureusetöö tulemuste analüüsi teinud palju keerulisemaks.

Intervjuud on läbi viidud kahes osas ajavahemikus 1- 20. detsember 2005 ning 1- 20. aprill 2006. Esimeses ajavahemikus küsitleti kuut 15- 19aastast noort, kes elavad kahes Eesti linnas Tallinnas ja Tartus. Teises ajavahemikus lisati valimisse ka kolm maanoort ning samuti intervjueriti kahte 15- 19aastast noort, kes käivad tööl. Kuna teises intervjuerimise ajavahemikus lisandusid valimisse maapiirkonna noored ning sissetuleku kriteeriumina töötavad noored, siis ei ole käesolevas töö jaoks läbi viidud intervjuudes küsitud sissetuleku kohta kõigilt respondentidelt. Töötavatele noortele on esitatud küsimusi sissetuleku kohta, et teada saada, kuidas mõjutab enda teenitud raha noorte meediatarbimist ning ka vaba aja veetmist. Hiljem saab töölkäivaid noori võrrelda nendega, kes ei tööta ning vaadata, millised erinevused viimati mainitud 15- 19aastaste respondentide vahel esile kerkivad.

Järgnevalt on kirjeldatud lühidalt ühteteist intervjuus osalenud noort:

Intervjueritav 1

Esimene intervjueritav on 15aastane Karmen, kes elab Tallinnas, õpib Tallinna Reaalkooli üheksandas klassis. Karmen õpib muusikakoolis kitarri ning on aktiivne ja seltskondlik.

Intervjueritav 2

Teine intervjueritav on 16aastane Katrin, kes elab Pirita Kosel ning õpib Tallinna Muusikakeskkooli kümnendas klassis. Katrin on lõpetanud muusikakoolis klaverieriala ning praegu õpib veel Kanutiaia Noortemajas hispaania keelt.

Intervjueeritav 3

Kolmas intervjuu küsimustele vastaja, 17aastane Jane, kes elab Tallinnas ning õpib Tallinna Majaka Teeninduskoolis kokandust. Teda huvitavad väga idamaised kultuurid ning keeled.

Intervjueeritav 4

Neljas respondent, Madis, on 18aastane Tartu Ülikooli infotehnoloogia tudeng, kes teeb vabal ajal sporti ning on huvitatud tehnikast ning arvutitest. Madis elab Tartu äärelinnas.

Intervjueeritav 5

Neljas intervjueeritav on 19aastane Kertu, kes elab Tartus ja õpib Tartu Ülikoolis ajalugu. Ta on aktiivne naiskorporant ning väga hea suhtleja.

Intervjueeritav 6

Kuues vastaja on 19aastane Ivo elab Tartus ning õpib Tartu Ülikoolis majandust. Ivo on spordifanaatik, kes ka ise aktiivselt trenniga tegeleb.

Intervjueeritav 7

16aastane Liina elab Ida- Virumaal Toilas ning õpib Toila Gümnaasiumi kümnendas klassis. Liina mängib vabal ajal korvpalli ning et tulevikus paremini läbi lüüa, käib tütarlaps nädalavahetustel Tallinna Ülikooli juures loovkirjutamise kursustel.

Intervjueeritav 8

Kaheksas respondent on 18aastane Anniki, kes õpib Nõo Realgümnaasiumis ning elab kooli juures asuvas ühiselamus. Anniki on väga sportlik ning tegeleb vabal ajal orienteerumisega.

Intervjueeritav 9

19aastane Tartu Ülikooli tudeng Hedly õpib ajakirjandust ning on Tartus elanud terve oma elu. Hedly on samuti sportlik noor ning tütarlaps tegeleb aktiivselt tervisespordiga. Hedly on üks kahest noorest respondentist, kes käib töö- ta annab harrastajatele aeroobikatrenni ning aitab õde väikeses kodusisustuse poes. Mõlemad töökohad on siiski osalise tööajaga.

Intervjueeritav 10

Kümnendaks intervjueeritavaks on Pärnus elav 18aastane Tiit, kes on lõpetamas Pärnu Kutseõppekooli müügiassistendi eriala ning töötab täiskohaga Pärnus arvutipoes. Vaba aja veedab Tiit enamasti sõprade seltsis.

Intervjueeritav 11

Viimane vastaja on 17aastane Indrek, kes elab Kallaveres ning õpib Kallavere Keskkooli kümnendas klassis. Indrek käib kergejõustikutrennis ning ülejäänud vaba aja veedab sõprade seltsis.

Antud valimi kriteeriume arvestades peaks tarbimisajakirjade rolli tähtsusest intervjueeritavate noorte elus saama küllaltki täpse ülevaate, mis muidugi ei tähenda, et saadavate tulemuste põhjal saaks teha väga põhjalikke üldistusi. Samuti ei jõuta antud bakalaureusetöös detailse noorte vaba aja kasutuse kirjelduseni, vaid eelkõige on antud töö ülesanne uurida meediakasutuse ja tarbimisajakirjade rolli olulisust noorte elus ning vaba aja kasutuses. Nii nagu ka eelpool mainitud, võib saadud tulemusi võrrelda „Mina. Maailm. Meedia” küsitlusega ning illustreerida Meema tulemusi kvalitatiivsete näidetega valitud sihtgrupis.

4. INTERVJUUDE ANALÜÜS

Bakalaureusetöö jaoks läbi viidud intervjuude tulemuste analüüsis on tuginetud üheteistkümnele süvaintervjuu transkriptsioonile. Vastuste kodeerimisel on aluseks võetud uurimisküsimused ning süvaintervjuu kava. Tulemused esitatakse süvaintervjuude tsitaatide kaudu, kus intervjuueeritavad on nummerdatud intervjuude toimumise järjekorras. Intervjuude analüüsis on lähtunud intervjuu kava struktuurist ning tsitaatide lõpus on välja toodud respondendi number, sugu ning vanus. Süvaintervjuu kava ning üksteist transkriptsiooni on esitatud töö lisas. Tulemuste analüüsis kasutatakse respondentide puhul mõisteid nooremad (15- 17aastased) ning vanemad (18- 19aastased).

4. 1. Noorte üldine meediakasutus

Esimese küsimuste ploki eesmärgiks oli teada saada, kui palju noored tänapäeval meediat kasutavad ning millised meediumid mängivad noorte elus tähtsat rolli. Intervjuu vastustest oli näha, et domineerivateks meediakanaliteks noorte elus olid kõigi üheteistkümne respondendi puhul televisioon, raadio ning internet. Ajalehti ning ajakirju lugesid vastajad harvemini ning samuti oli vastustest näha, et ajalehti lugesid üheteistkümnest vastanust viis, kellest ühel on ajalehed koju tellitud, kolm vastajat on igapäevased online- väljaannete lugejad ning üks ostab vahel Postimeest või Eesti Päevalehte. Ajalehelugejatest olid kolm 19aastased üliõpilased, üks gümnaasiumi lõpetaja ning üks kutsekooli õpilane. Ajalehe lugemisega tegelevad regulaarselt respondentidest vanemad (18- 19aastased) vastajad. Keskkooli õpilased ütlesid, et nemad ajalehti ei loe, kuigi vahel harva tuleb ette, et nad sirvivad kodus käivaid ajalehti.

"No raadiot kuulan iga päev...siis kasutan internetti ja televiisorit, ja ...internetti ikka enamust ajast. Ajakirju loen ka, kuid ajalehti mitte eriti, vahel kui koju ostetakse, siis vahel ikka sirvin". (Intervjuueeritav 3: N, 17)

Viie vastaja seas, kes loevad regulaarselt ajalehti, oli ka noori, kes loevad vaheldumisi ajalehenumbreid nii paberkandjal kui ka online- versioonis. Kuid samas ütlesid paljud vastajad, et nad ei ole harjunud ajalehti internetist lugema ning paberkandjal on see ikka palju mugavam ja parem.

Kõige suurema osa oma vabast ajast veedavad 15- 19aastased noored internetis. Interneti kõrval mängivad küllaltki suurt rolli ka televisioon ning veidi vähem ka raadio. Raadiot kuulatakse vahel harva taustaks, kuid ühestki intervjueeritava vastusest ei tulnud välja, et noored kuulaksid raadiost mõnda konkreetset saadet, pigem kuulatakse raadiost lihtsalt taustamuusikat ning seda ka üsna harva. Üks vastaja märkis isegi ära, et internet asendab tema jaoks raadiot, kuna internetis on vastaja jaoks sama informatsioon olemas, mis raadios.

Televiisorit vaatab intervjueeritud üheteistkümnest noorest üheksa ning keskmiselt kulub noortel selleks kaks kuni kolm tundi päevas. Intervjueeritavate vastustest võib oletada, et televisioon on noorte hulgas endiselt populaarne ning televisiooni vaatamise osakaal pole käesoleva töö respondentide hulgas seoses interneti populaarsuse kasvuga sugugi langenud.

“(--)... teleka vaatamine on ka, siis seal ühikas polegi muud teha, kui vahid telekat, et mingi neli tundi kokku ma arvan...” (Intervjueeritav 8: N, 18)

Meediatarbimine leiab kõikide vastanute hulgas aset õhtuti, siis kui kool ja trenn või muud huviringid on lõppenud. Kõigi vastanute puhul selgus, et nad kasutavad õhtuti meediat umbes viis tundi ning päeval võib lisanduda näiteks raadiokuulamise tõttu meediatarbimisele veel paar tundi, mis teeb kokkuvõttes noorte meediakasutuse ajaliselt küllaltki suureks.

“Televiisorit mingi kaks tundi vähemalt, siis no raadiot umbes tund aega ja ülejäänud aja internetti... (--) ...ja no kui nii võtta, siis ma kasutan jah isegi terve päeva meediat, et raadio on kogu päeva taustaks tegelikult.” (Intervjueeritav 5: N, 19)

Käesoleva töö jaoks tehtud intervjuude raames paluti respondentidel kirjeldada ka, millistel eesmärkidel nad meediat kasutavad ning antud punktis märgiti peamiselt ära meelelahutust, suhtlemist ning info otsimist. Meediatarbimise eesmärkide puhul tekkisid erinevused vastajate vahel töölkäivate ning mittetöötavate noorte vahel. Intervjueeritavad, kes tööl ei käi,

kasutavad meediat peamiselt ikkagi suhtlemis- ning meelelahutuseesmärgil. Mingil määral tegeletakse ka info otsimisega. Töökäivad noored aga kasutavad meediat rohkem informatiivsel eesmärgil ning meelelahutus on nende jaoks teisejärguline. Arvata võib, et töökäivatel noortel on õhtul vähem vaba aega kui mittetöötavatel noortel ning seetõttu otsivad nad meediast ennekõike enda jaoks olulisimat infot ja uudiseid ning meelelahutuse jaoks ei jää neil eeldatavasti lihtsalt väga palju aega.

“Informatsiooni otsimiseks ja suhtlemiseks, ja no meelelahutust peab ka tiba olema päevas korra kindlalt, aga info on ikkagi põhiline.” (Intervjueeritav10: M, 18)

Intervjuude vastustest ilmnes ka, et töökäivad noored saavad meelelahutuse kätte muude vaba aja tegevustega. Tööl mitte käivatest noortest aga tulevad paljud peale kooli või ülikooli loenguid koju ning teevad lahti televiisori või lähevad internetti.

“No telekast vaatan uudiseid, siis kõike seda meelelahutust ka, et tõesti, ma vaatan väga imelikke ja mõttetuid saateid ka taustaks, kui ma kodus olen, siis on mul telekas kogu aeg lahti. Kindlasti vaatan spordiuudiseid. Internetist aga no...MSN on kogu aeg lahti, siis jalka leheküljed ja spordiennustus ja sporditeemalised leheküljed on kogu aeg lahti, et jookseks uut infot peale. Ja siis no suhtlen meiliteel ka teistega ja muidugi koolitööd teen ka. Aga peamine on ikkagi meelelahutus.” (Intervjueeritav 6: M, 19)

Noorte meediatarbimisest moodustab internet väga suure osa. Kõik intervjueeritavad ütlesid, et internet on nende jaoks põhiline meediakanal ning üliõpilased mainisid ka, et internet suudab asendada nende jaoks mitmeid teisi meediume.

“Internetti kasutan kõige rohkem, sest internet asendab minu jaoks trükimeediat” (Intervjueeritav 4: M, 18)

Nooremate vastanute arvates pole aga internetist näiteks uudiseid ja meelelahutust nii huvitav lugeda, kui televiisorist vaadata või ajakirjadest lugeda.

“ No põhimõtteliselt saab internetist kõike ju, aga...internetist uudiseid lugeda pole nii huvitav kui näiteks televiisorist vaadata, aga internetis saab suhelda ja niisama igasugu asju teha.” (Intervjueeritav 1: N, 15)

Uurides, millisel eesmärgil noored internetti kasutavad, palusin neil täpsemalt kirjeldada külastatavaid lehekülgi ning portaale. Esmapilgul ei osanud respondendid isegi konkreetselt

välja tuua, mida nad internetis teevad, vaid alles mõne aja pärast hakkasid jutu sees välja tulema kindlad koduleheküljed ning portaalid. Kõik üksteist vastanut oskasid alguses öelda ainult MSNi, mida nad tihti kasutavad, kuid ülejäänud veebileheküljed ja programmid ei tulnud kohe meelde. Sellest võib oletada, et noored istuvad tunde internetis ning suhtlevad seal sõprade ja tuttavatega, kuid tegelikult mingit konkreetset eesmärki neil tihti internetis olles polegi. Üliõpilaste vastustest ilmnnes, et nemad teevad internetis ka koolitööd, kuid nooremate intervjueeritavate peamised tegevused internetis olid seotud meelelahutusega.

“Internet moodustab mingi, ütleme 60 % minu meediatarbimisest...ääää, kõige pealt ma teen seal koolitööd, siis no meediatarbimise seisukohalt ma käin Postimees online-is, Eesti Päevalehe online versioonis, vaatan Delfit, siis vaatan oma lemmiklehekülgi, mingid erinevad muusikaleheküljed ja no MSN on muidugi kogu aeg sees ja no Rate ja Orkut, et ma olen seal kirjas, aga ma ei viitsi seal eriti kaia.” (Intervjueeritav 4: M, 18)

“MSNi kasutan väga palju, siis...Rate-s vahel ja e-koolis käin ka hindeid ja kodutöid vaatamas, aga ega ma eriti ei teegi midagi netis, vahel harva otsin ka kooli jaoks mingeid materjale, ja siis veel ma käin igasugustel fännilehtedel.” (Intervjueeritav 2: N, 16)

Tulemustest selgus, et vanemad intervjueeritavad oskavad rohkem internetti kasutada info otsimiseks ning noorematel puudub huvi ning osadel ka oskused, internetist erinevate teadmiste hankimiseks. Kõige populaarsemad suhtlemiskanaliid on MSN, Rate ning Orkut. Infot otsivad nooremad vastajad NETI.ee-st ning Google-st, vanemad respondendid kasutavad viimaste kõrval veel ka päevalehtede online- versioone, Delfi portaali ning muid otsingumootoreid. Küsitletud üliõpilased oskavad käesoleva uurimuse tulemuste põhjal internetti kasutada kõige mitmekesisemalt; infot osatakse otsida väga erinevatest kohtadest, samuti oskavad üliõpilased külastada ka välismaiseid meelelahutusveebe ning viimastel ka üsna hästi orienteeruda.

Filme ning muusikat laevad internetist alla üheteistkümnest respondendist viis. Internetist rääkides, tuleb märkida, et ainult ühel vastajal, kes elab maal, pole kodus internetti, ülejäänud kümnel intervjueeritaval on aga kõigil kodus internet olemas.

Intervjuude käigus küsiti vastajatelt ka seda, kas noored tunnevad meediakasutuses millestki puudust või on neil ligipääs kõikidele vajalikele meediakanalitele. Vastused antud küsimuse puhul olid väga erinevad ning kindlaid tendentse erinevate tegurite tõttu noorte puhul eristada ei saanud. 17aastane Indrek, kes elab Kallaveres, tundis puudust interneti püsiühendusest

kodus ning ütles, et koolis ja raamatukogus ei ole tal väga palju võimalik internetti kasutada, kuigi ta seda väga teha tahaks. Üks kutsekooli õpilane, kes ka töötab, ütles, et tema tunneb puudust välismaistest tele- ja raadiokanalitest.

“Tahaks ikka rohkem jah, et siin on pooled telekanalid suht jama, eriti see poliitika, see ajab suht närvi...”
(Intervjueeritav 10: M, 18)

Huvitav aspekt, mille vastajad ära märkisid, oli meedia usaldusväärsus ning kvaliteet. Näiteks arvas 19aastane Madis, et raadiot ei taha ta kuulata seepärast, et seal on rumalad saatejuhid ning halb muusika. Meedia usaldusväärsus kahtles isegi 15aastane Karmen, kes tundis puudust usaldusväärsetest infoallikatest just uudiste koha pealt. Lähema uurimise käigus selgus, et tütarlapse arvates on just meelelahutusmaailma tegelaste kohta liiga palju väärinfot ning kuulujutte, mida ei saa uskuda.

“Kirjutatakse kohe, et keegi rääkis midagi ja et võib-olla on nii ja naa, aga tegelikult ei teata asjast midagi. Muudugi tavalised uudised on usaldusväärsed, aga need ka ei pruugi olla sada protsenti õiged.” (Intervjueeritav 1: N, 15)

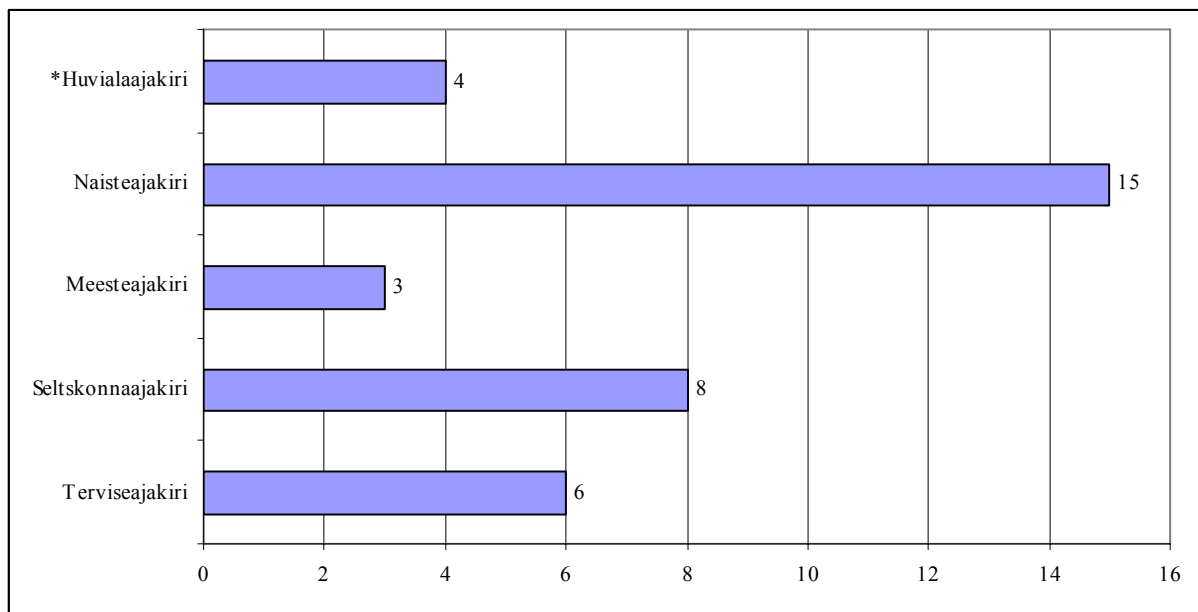
Viimasest tsitaadist on selgelt näha, et küsitletud noorte jaoks on olulised just neid kõige enam huvitavad teemad ning oma vanuse tõttu teevad nad mitmeid üldistusi, mida tegelikult ei saa tõena võtta. Noorte puhul tuleb eelkõige jälgida, mille kohta nad arvamust avaldavad ning millised kogemused neil konkreetse meediakanaliga on.

4. 2. Tarbimisajakirjade loetavus ning kättesaadavus

Teises intervjuu osas olid küsimused tarbimisajakirjade loetavuse ning kättesaadavuse kohta. Selles osas püüdsin välja selgitada, kui palju noored üldse ajakirju loevad ning kus nad seda teevad. Tarbimisajakirjade mõistest ei olnud noored midagi kuulnud ning seetõttu tuli neile enne selgitada, mida tarbimisajakirjade all täpsemalt mõtlen.

Noored loevad tarbimisajakirju päris palju. Selgus ka, et peale ühe tarbimisajakirja loeb kümme respondenti veel vähemalt ühte tarbimisajakirja. Kuna intervjueeritavatest noortest

olid neli meessoost ning seitse naissoost, siis meesteajakirju luges vastanutest ainult üks noormees ning ka üks tütarlaps. Ülejäänud ajakirjad, mida mainiti, olid tervise,- seltskonna,- ning naisteajakirjad. Joonisel 3 on üheteistkümne vastanu puhul näha loetavate tarbimisajakirjade liigid ning noorte poolt loetavate erinevate liikide alla kuuluvate ajakirjade arv. Tärniga on ära toodud ka huvialaajakirjad, mida noored mainisid ära neljal korral.

Joonis 3. Intervjueeritud 15- 19 aastaste noorte ajakirjade lugemine nende liikide järgi kokku (N=36).

Üldiseks taustaks küsiti 15- 19aastaste noorte käest, milliseid ajakirju üldse loetakse ning selgus, et peale tarbimisajakirjade loeb üks noormees Sporditähte, üks Sporditähte ja Auto Bildi ning üks tütarlaps fotoajakirja Cheese. Mainitud ajakirjad kuuluvad huvialaajakirjade hulka ning huvialaajakirjad, mida kolm 15- 19aastast vastajat mainisid, sobisid hästi kokku noorte endi huvidega. Ülejäänud kaheksa noort loevad ainult tarbimisajakirju, millest ühe korra mainiti Trendi, Annabellat, Stiili, Did, kahel korral nimetati Stiinat, Eesti Naist, FHM-i ja ajakirja Üks, kolmel korral Annet, neljal korral Cosmopolitani, Justi, Kroonikat ja Tervisplussi. Ühel respondendil oli koju tellitud kaks tarbimisajakirja, Cosmopolitan ning Anne. Paaril respondendil käib kodus üks tarbimisajakiri, kuid suurem osa vastajatest ostab tarbimisajakirju iga kuu.

Nooremad intervjueeritavad (15- 17) loevad peamiselt Stiinat, Cosmopolitani ning Kroonikat. Vanemad respondendid (18- 19) lugesid Annet, Cosmopolitani, Kroonikat, Justi,

terviseajakirju ning üks ka FHMi ja DId. Kokku mainisid üksteist intervjueritud noort ära kolmteist erinevat tarbimisajakirja ning kolm huvialajakirja

Ajakirju loetakse peamiselt kodus, kuhu siis ajakiri on tellitud või ostetud. Samas ilmnes intervjuude põhjal, et 15- 19aastastel noortel on peale tarbimisajakirjade koju tellimise ja ostmise ka muid võimalusi lugemiseks. Nimelt toob ühel maal elaval respondentil tarbimisajakirju lugeda ema, kes töötab kohalikus raamatukogus. Seetõttu oli mainitud noore tütarlapse tarbimisajakirjade lugevus üsna suur. Samuti mainis üks üliõpilane, et temal ostab tarbimisajakirju õde, kes siis toob hiljem ajakirjad respondentile lugeda. Üks intervjueritav ütles, et temal toob ema oma sõbrannade käest ajakirju ning siis vahel sirvib ajakirju ka intervjueritud tütarlaps. Pooled vastanud tõid välja, et sirvivad ajakirju vahel ka raamatukogus või tuttavate juures. Üks respondent ütles ka, et vahel ostab ta mõne ajakirja ainult konkreetse artikli pärast, mida ta lugeda tahab.

Ühe konkreetse tarbimisajakirja lugemiseks kuluv aeg intervjueritud noortel varieerus viiest minutist kuni ühe kuuni. Oli noori, kes lugesid ajakirja korraga läbi kui ka neid, kes sirvisid ja lugesid teatud aja jooksul ajakirja uuesti. Intervjuudest selgus asjaolu, et nooremad vastajad lugesid ühte väljaannet pikema aja jooksul, otsides alguses enda jaoks välja kõige olulisemad artiklid. Üks töötav kutsekooli õpilane ning üliõpilased väitsid, et nad loevad ostetud või tellitud ajakirja kohe läbi, sest teavad, et hiljem ei jää enam ajakirja uuesti lappamiseks ja lugemiseks lihtsalt aega.

“No umbes tund, sest üldiselt ma tahaksin lugeda küll korraga ajakirja läbi, aga ikkagi loen huvitavamad asjad enne, sest kui ma ajakirja maha ära panen, siis ma mõtlen küll, et oot, ma loen veel hiljem seda ja teist, aga see jääb alati selleks, et seda ma kunagi loen, aga tegelikult ei loe. Et ma loen need kõige huvitavamad artiklid kohe ära tunni aja jooksul ja siis ülejäänud asjad ma jätan tulevikku ja siis vahel sõbrad loevad neid ka.”
(Intervjueritav 4: M, 18)

Teisalt keskkooli õpilased, kes jäid käesolevas töös vanusevahemikku 15- 18, ütlesid, et nende jaoks on tarbimisajakirjade lugemine pikem ajaviide ning nad võivad vahel uuesti kätte võtta väga vana ajakirja ning seda uuesti sirvima hakata

“No Justi ma loen ühe korra tavaliselt ja sealt, no oleneb väljaandest, aga ma otsin sealt selliseid naljakaid lugusid ja pilte, et kui neid leian, siis loen läbi ka, aga tavaliselt silman alguses ja siis vaatan, mis lugu kõige absurdsem tundub, selle loen kohe ja siis teised hiljem.” (Intervjueritav 6: M, 19)

Kuna üks valimi moodustamise eeldusi oli see, et noored loeksid vähemalt ühte tarbimisajakirja regulaarselt, siis on respondentide käest uuritud, kas nad tahaksid ajakirju rohkem lugeda ning milliseid konkreetseid ajakirjad neid veel huvitaksid. Intervjueeritavad üliõpilased ütlesid, et neil puudub nii rahaline kui ajaline ressurss välismaa ajakirjade lugemiseks. Peamiselt sooviti lugeda välismaa meelelahutus- ning spordiajakirju.

“Tahaks rohkem lugeda kindlasti välismaa spordiajakirju ja isegi välismaa meelelahutusajakirju, sest no Eesti seltskonnaajakirjad on ikka alla igasugust arvestust.” (Intervjueeritav 6: M, 19)

Üks vastaja tahaks lugeda ka Tehnikamaailma, kuid samuti vähese aja tõttu ta seda teha ei saa. Üldiselt soovisid vastajad lugeda ikkagi peamiselt tarbimisajakirju ning mõni üksik mainis ära ka mõne huvialajakirja.

Teises küsimuste plokis uuriti intervjueeritavate käest ka seda, kas nende tuttavad loevad tarbimisajakirju ning miks ajakirjad on või ei ole noorte hulgas populaarsed. Vastused jagunesid antud küsimuse puhul jälle kaheks. Naissoost vastajate arvates on tarbimisajakirjad populaarsed ning nende tuttavad loevad ajakirju päris palju, kuid meessoost respondendid ütlesid, et nende arvates on ajakirjade populaarsus seoses uue meedia tulekuga kahanenud ning nii internetist kui televiisorist saab sama informatsiooni, mis ajakirjades, kätte palju kiiremini.

“Ma arvan, et pigem vähem, sest et internet on põhiline allikas info ja meelelahutuse jaoks, sest et ükskõik, millest sa tahad teada, et mingi ajakiri annab küll mingist avastusest näiteks ülevaateartikli, aga no milleks, et noh, sa võid ju minna Google-sse ja sinna sisse toksida selle ja nii sa saad ju selle info palju kiiremini kätte ja seal on palju rohkem infot kui ajakirjast tuleb.” (Intervjueeritav 4: M, 18)

Intervjuude tulemused tarbimisajakirjade populaarsuse kohta näitasid erinevusi linna- ja maanoorte vahel. Maapiirkonnas elavad 15- 19aastased noored ütlesid, et nende tutvusringkonnas loetakse tarbimisajakirju vähem ning põhjus võib olla selles, et ajakirjad pole koju tellitud ning ise ei hakka noored neid endale ostma ja paljudel pole ostmiseks ka võimalusi. Maanoored ütlesid, et nende tutvusringkonnas on üksikuid sõpru, kes loevad mõnda seltskonnaajakirja.

Naissoost intervjueeritavate arvates loetakse tarbimisajakirju tänapäeval palju. Mitmed vastajad ütlesid, et paljudel nende tuttavatel on mõni tarbimisajakiri koju tellitud. Kolm tütarlast tõid välja ka asjaolu, et nende tutvusringkonnas loevad mehed naisteajakirju ning naised meesteajakirju, et teada saada, mida vastassoo kohta kirjutatakse.

“Üldiselt loetakse päris palju, eriti neid, mis on mõeldud noortele, selliseid...poisid loevad muidugi FHM-i ja Did, et see on teada, et neid loevad, see on neil iga kuu raudselt olemas...ma tean, et osad ostavad, aga osadel on koolsi niimoodi, et on mitme peale koju tellitud ühikasse, et siis tuleb odavam ja nagunii nad loevad seal mitu tükki...ja siis korda mööda loetakse ja naerdakse kõik koos....” (Intervjueeritav 8: N, 18)

Naissoost vastajad põhjendasid tarbimisajakirjade populaarsust mitmeti. Arvati, et tellitud ajakirja lugemine on kindel asi, mis iga kuu koju kätte tuleb, samuti saab ajakirjas pilte vaadata, pilte välja lõigata ja kleepida. Tütarlapsed ütlesid, et ajakirja saab näiteks lugeda ka õhtul voodis ning igale poole kaasa võtta, mida aga internet ei võimalda. Kuna võrreldes raamatutega on ajakirjades lühikesed artiklid ning klats ja kõmu, mis on hea meelelahutus ja mida on lihtne lugeda, siis võib oletada, et ajakirju loevad noored meelsamini kui raamatuid. Tütarlapsed arvasid ka, et internetist on võimalik ajakirju lugeda, aga need lood on lühikesed ja liiga kokkuvõtlikud ning ikkagi ei anna ajakirjades olevate artiklite mõõtu välja.

4. 3. Noorte elulaad ning käitumisharjumused

Noorte elust parema ülevaate saamiseks, paluti neil rääkida veidi ka iseendast, sellest, kuidas nad veedavad oma vaba aega ning kirjeldada oma käitumisharjumusi. Nii jagunesid vastajad ka keskkooli ning kutse- ja ülikooli vahel igapäevaelu kirjeldades kahte gruppi. Nooremad intervjueeritavad, kes õpivad keskkoolis, tegelevad rohkem mõne huviala või hobiga. Nii käivad kaks intervjueeritud keskkooli õpilast muusikakoolis, kaks keskkooli noort tegelevad kehalise treeninguga: üks tütarlaps käib orienteerumas ning teine korvpallitrennis. Üks vastaja õpib lisaks muusikalisele instrumendile veel hispaania keelt.

Ülikoolis õppivad respondendid on küll aktiivsed ning seltskondlikud, kuid samas ei jää neil ülikooli kõrvalt väga palju aega trenni ja erinevate huvialadega tegelemiseks. Üks üliõpilane ütles, et on ülikooli kõrvalt akadeemilise organisatsiooni liige ning see võtab temalt peaaegu

kõik vaba aja. Üks tudeng mängib ülikooli kõrvalt ka jalgpalli, kuid teeb seda küllaltki harva. Erinevate huvialadega tegelemisel ilmnis intervjuude põhjal, et kaks 15- 19aastast noort, kes töötavad, ei kasuta oma vaba aega mõne hobi või harrastuse jaoks.

Töökäivad noored ütlesid ise, et neil ei jää huvialadeks lihtsalt töö kõrvalt aega ning seetõttu kasutavad nad vaba aega pigem puhkamiseks ja sõpradega väljas käimiseks. Ühel töötaval tütarlapsel on küll ühendatud töö ja hobi, nimelt annab ta harrastajatele aeroobikatunde ning saab ka ise seetõttu ennast treenida, kuid samas nentis intervjuueeritav, et töö tõttu ei jää tal aega hobi jaoks, mis teda tõeliselt huvitaks ning seetõttu saab ta fotograafiaga tegeleda väga harva, kui töö ja ülikooli kõrvalt aega jääb.

„No väljaspool kooli vabal ajal tegelen tervisespordiga, teen aeroobikat, no vaba aeg lähebki sellele, et treenin ennast, annan harrastajatele trenni, siis tegelen nii palju kui aega üle jääb ka fotograafiaga.“ (Intervjuueeritav 9: N, 19)

Täiskohaga töötav kutsekooli õpilane aga ütles kindlalt, et tema tahab vabal ajal puhata ja lõbutseda ning kuna vaba aega jääb töö kõrvalt vähe üle, siis ei mahu päevakavasse kahjuks huvialadega tegelemine.

„Vabal ajal tsillin, käin looduses seltskonnaga, puhkan, tunnen ennast mõnusalt....“ (Intervjuueeritav 10: M, 18)

Maa- ja linnanoorte vahel vaba aja veetmises käesoleva töö tulemuste põhjal erinevusi polnud. Kolm maanoort tegelesid kõik sportlike harrastustega ning ütlesid kõik, et nendel jääb trenni ja kooli kõrvalt aega olla ka koos sõpradega.

„Käin trennis, jooksmas, oma vaba aja võtab ka sõpradega ja poisiga koos olemine, internetis olen ka ikka piisavalt.“ (Intervjuueeritav 7: N, 16)

Töökäivate respondentide käest küsiti, kas viimased elavad täielikult enda teenitud raha eest või on palk nende jaoks pigem taskurahaks ning samuti küsisin intervjuueeritavatelt, kas teenitud palk mõjutab nende vaba aja veetmisvõimalusi. Kuigi üks respondent töötas täiskohaga ja teine poole kohaga, ütlesid mõlemad töötavad noored, et palk, mille nad

teenivad, läheb elamiseks ja vajalike asjade ostmiseks ning seetõttu jääb järele üsna väike osa, sest palk ise on ka suhteliselt madal.

„Ei, see palk pole tegelikult taskurahaks, et elamiseks ikka ka, aga samas on variante, et kui on palk läbi, siis saab juurde kuskilt, et ega ma seal tööl erilist pappi ei saa, millega saaks kõike endale lubada.“ (Intervjueeritav 10: M, 18)

Samuti arvasid mõlemad töötavad noored, et teenitud raha ei mõjuta oluliselt nende vaba aja veetmisvõimalusi. Nagu eelpool mainitud, ei jää intervjueeritavatel töö kõrvalt aega muude harrastustega tegelemiseks ning vaba raha kulutatakse kas sõpradega väljas käimise või harvamini ka mõne ürituse peale.

„No mingil määral küll jah, aga samas, no mu palk läheb kõik bensiini peale, nii et ega sellest suurt midagi järele ei jäägi, aga samas ikka, lähed oma palgast kinno ja ei hakka vanematelt enam küsima või näiteks kohvikusse, et arvan, et väga palju ei mõjuta, et muidu vanemad ikka võimaldaks mulle, aga lihtsalt endal on parem tunne nii...et arvan, et kui ma tööl ei käiks, siis midagi elutähtsat küll tegemata ei jääks.“ (Intervjueeritav 9: N, 19)

Intervjuu käigus paluti noortel kirjeldada oma tulevikuplaane. Antud küsimuse puhul olid erinevused jällegi keskkooliõpilaste ning üliõpilaste vahel. Siinkohal tuleb aga märkida, et tulevikuplaanidest rääkides, kattus kutsekooli õpilase arvamus üliõpilaste omaga. Erinevalt keskkooliõpilastest, kes tahtsid edasi õppima minna ülikooli, oli kutsekoolis ning ülikoolis õppivate respondentide soov leida tulevikus tasuv ning meelepärane töökoht.

“No elueesmärk perekonna loomine kindlasti ei ole, aga ülikool lõpetada, äkki õppida ka kõrgemas astmes veel, ja ma ei tea...pappi teenida!” (Intervjueeritav 4: M, 18)

Üks vastaja soovib minna tööle välismaale. Kolm üliõpilast mainisid ära, et töö kõrvalt proovivad nad saada ka magistratuuri. Intervjuu vastustest oli näha, et ka keskkooli õpilased mõtlevad tõsisemalt oma tuleviku peale, kuidas lõpueksamitel paremaid tulemusi saada ning millisesse õppeasutusse peale keskkooli lõppu edasi minna.

Maa- ja linnanoorte hulgas oli üheteiskümne intervjuu põhjal interneti kasutamise aeg ja ka tegevuste hulk tasakaalus. Ainult üks maanoor, kellel pole kodus arvutit ega

internetiühendust, saab internetti kasutada vaid raamatukogus ning koolis, mistõttu on selle konkreetse maanoore puhul interneti kasutamise aeg teistest 15- 19aastastest noortest väiksem.

4. 4. Tarbimisajakirjade rolli tähtsus noorte käitumises, ellusuhtumises ning igapäevaharjumustes

Viimases küsimuste osas oli eesmärgiks välja selgitada, milline mõju on loetud ajakirjadel noorte meediaväljas, mida noored ajakirjade puhul oluliseks peavad ning millele ajakirjades üldse tähelepanu pööravad. Selles punktis andsid noored üsna mitmekülgseid vastuseid, kuid aspektid, mille respondendid ajakirjade puhul välja tõid, omasid teatud määral ka sarnaseid jooni. Positiivse poole pealt tõid nooremad intervjuueeritavad välja selle, et kui tarbimisajakiri on koju tellitud, siis saab seda kohe lugeda ja see on endal olemas, et saab sirvida või lugeda, millal tahad. Veel öeldi, et ajakiri on mugav ning kerge, seda on lihtne kasutada. Ajakirjade plussiks toodi veel välja pildid, mis on visuaalselt nauditavad ning head vaadata, kuid negatiivseks öeldi jälle, et vahel on ajakirjades pilte liiga palju. Mitmed vastajad ütlesid, et ajakirjades on paljud artiklid hästi kirjutatud ning neid on mõnus lugeda.

“No palju artikleid on küllaltki hästi kirjutatud, mõnus lugeda, hea stiiliga, siis no mis ma veel pean ütleva, ilusad naised on muidugi, selleni ma tahtsin jõudagi. Et põhimõtteliselt see on puhas meelelahutus, umbes nagu komöödia vaatamine, neid meesteajakirju lugeda, et need on hästi humoorikas stiilis kirjutatud, silmale ja naljasoolikale midagi” (Intervjuueeritav 4: M, 18)

Viimane tsitaat iseloomustab meessoost vastajaid, kes otsivad ajakirjadest siiski midagi naljakat ning silmale nauditavat. Lisaks sellele tõid kaks noormeest esile, et nemad loevadki seltskonnaajakirja sellepärast, et seal on nii palju rumalusi ning naljakas on vaadata, kui palju väärinfot on Eesti ajakirjades.

“No Justu loen ma eelkõige seepärast, et see on lihtsalt nii ajuvaba ajakiri ja täiesti nullinfot saab sealt. Lihtsalt ütleva, et enda lõbustamiseks loen ja vaatan, kui rumalad inimesed olla saavad. Kroonikat, kui üldse sirvin, siis sama suhtumisega.” (Intervjuueeritav 6: M, 19)

Naised ootavad ajakirjadelt midagi silmale, kuid pigem saavad naislugejad ajakirjadest eeskujud, keda jälgida ning soovitusi, kuidas ilus välja näha.

“Mmmm...et klatsi lugeda, kuulsustest ja no Annes on üldse näiteks moeuudised...et nendega kursis olla ja...lihtsalt et nagu raamatut ei viitsi lugeda ja ajakirjades on lihtsad tekstid.” (Intervjueeritav 5: N, 19)

Seltskonnaajakirjade puhul ilmnes nii meeste kui naiste puhul, et ajakirju loetakse pigem lihtsaks ajaviiteks ning seltskonnaajakirju ei võta käesoleva töö respondendid tõsiselt, vaid pigem otsivadki noored seltskonnaajakirju lugedes „kollaseid“ uudiseid ning midagi naljakat, mille üle naerda.

„No kui on liiga palju reklaame, siis ei viitsi ikka sirvida, mis need uued tooted jälle on, et ma kujutan ette, et paljudele meeldib see ,et on uued tooted välja toodud jälle, aga näiteks mind häirib see, et Tervispluss on läinud ära meditsiiniajakirjaks, et seal on ainult igasugustest haigustest ja nii, et see, milline see ajakiri algselt oli, seda enam pole, ja no seltskonnaajakirjade juures muidugi see, et ma ei loe koomikseid, vaid ma loen hoopis Kroonikat.“ (Intervjueeritav 9: N, 19)

Samas võib intervjuude vastuste põhjal öelda, et 15- 19aastaste noorte jaoks on ka tarbimisajakirju, mida loetakse huviga ning mida noored ei võta kätte ainult meelelahutuseks, vaid ka informatiivsel eesmärgil. Mainitud tarbimisajakirjade alla kuuluvad eelkõige terviseajakirjad, samuti ka mõned naisteajakirjad, mille puhul noored vastajad oskasid välja tuua mitmeid positiivseid jooni.

„Ilu vallast küll jah, et kui on mingit asja kiidetud ja olen ise ka omale selle toote ostnud ja on tõesti hea, siis on tore ja õpetussõnu olen ka meelde jätnud, just tervisega seotud, et kuidas, mis oleks parem, ajaviide on ta ikkagi eelkõige, kui targemaks, või ma ei tea, teadlikumaks saab ikka“ (Intervjueeritav 7: N, 16).

Käesoleva töö raames läbi viidud intervjuude põhjal ilmneb, et tarbimisajakirjad mõjutavad rohkem naissoost vastajaid. Peaaegu kõik küsitatud tütarlapsed tõid välja, et jälgivad tihti naisteajakirjades ilu- ja moerubriike. Samuti huvitavad intervjueeritud tütarlapsi erinevad persoonilood ning arvamused, kust saadakse informatsiooni erinevate inimeste elukäigu ning mõtete kohta. Kuna intervjueeritud noormehed loevad rohkem seltskonnaajakirju, siis nagu eelpool mainitud, on viimaste lugemine noormeeste jaoks eelkõige lihtne meelelahutus ja õpetlikke soovitusi saavad nii noormehed kui ka neiud kõige rohkem terviseajakirjadest.

„Ei no midagi ikka saab ära proovida, näiteks noh, Tervisplussis on hästi palju räägitud kas või sellest juuste väljalangemisest, et siis saab ikka ära proovitud erinevaid ilutooteid ja kui on endal ka sama mure, et siis tahaks ikka proovida ja vahel proovin ka.“ (Intervjueeritav 8: N, 18)

Töolkäivatelt noortelt küsiti ka seda, kuidas palju kasutavad nad ära tarbimisajakirjades antud soovitusi, õpetusi ning reklaamitud toodete ostmisvõimalusi. Respondentide vastustest selgus, et tegelikult ei olegi neil tänu palgale väga palju võimalusi, et kusagile üritusele minna või mõni uus toode osta. Eelmises alapunktis ilmnis, et teenitud palk kulub töötavatel noortel eelkõige elamise peale ning ülejäänud raha on võimalik kulutada meelelahutuse ja muu peale. Seetõttu ei ole võrreldes teiste intervjueeritud noortega töolkäivatel respondentidel väga palju rohkem võimalusi erinevate toodete tarbimiseks ning tarbimisajakirjadest saadud soovitude rakendamiseks. Pigem kasutavad töötavad noored oma palka eluks vajalikele esemetele ning ülejäänud vaba raha eest lubavad vahel harva ka mingi ilutoote, ürituse või muu eseme.

„No palk või taskuraha, mis mul tuleb, et see läheb ikka nagu elamise peale ära, et no lubad endale mõnda riideeset või muud, et no pigem võib öelda, et moeasju ikka jälgin ja vaatan, mis on uut, aga kosmeetikale ajakirjades ma ei pööra erilist tähelepanu.“ (Intervjueeritav 9: N, 19)

„No kui raha on hetkel parasjagu, siis võib-olla lähen kusagile peole või üritusele, mida mõni ajakiri soovitab, aga no samas tervise mõttes, siis metsajooksuks ju raha eriliselt pole vaja.“ (Intervjueeritav 10: M, 18)

Negatiivseks pidasid 15-19aastased noored lugejad seda, et tarbimisajakirjades on liiga palju reklaami ning mitmed lood korduvad. Artiklid võivad olla küll teistmoodi kirjutatud, aga ikkagi sarnastel teemadel ning siis pole neid enam nii huvitav lugeda. Samuti toodi negatiivse asjaoluna välja, et ajakirjad lähevad aja jooksul aina „kollasemaks“ ning palju artikleid ja uudiseid kirjutatakse kõmulistel teemadel, mis on intervjueeritud noorte arvates ajakirjade puhul väga halb. Kaks kutsekooli õpilast ning keskkooli õpilased arvasid, et ajakirju ei saa asendada näiteks televisioon ja internet, sest ajakirja lugemine on omaette sündmus ning seda ei saa teha ühe korraga, vaid just pika aja jooksul sirvides.

Ajakirja kätte võttes sirvivad kõik intervjueeritavad selle alguses läbi ning vaatavad enda jaoks välja olulisemad artiklid ning rubriigid. Kõige pealt loetakse tähtsamad lood ära ning siis mõne aja pärast vaadatakse ülejäänud ajakiri uuesti üle. Üks vastaja märkis, et tema loebki ainult seda, mis teda huvitab ning tervet ajakirja läbi ei loegi. Seevastu vaatavad kaks vastajat ajakirja kohe otsast lõpuni läbi, sest teavad, et hiljem neil selleks enam aega ei jää.

“Ma võtan ajakirja kätte, ma hakkam esimesest leheküljest lugema ja ma loen kõike seda, mis mind huvitab. Et kui seal on mingi Baari- Talisega mingisugune intervjuu, siis seda ma ei loe, aga kui seal on näiteks mingisugune fakt teksti ääres, nagu DI-s on, siis ma loen ainult selle fakti ära, aga see põhitekst mind ei huvita.”
(Intervjueeritav 4: M, 18)

Küsimuse peale, mida noored ajakirja kätte võttes esimesena loevad, toodi välja horoskoop, artiklid suhete kohta, artiklid tervise teemadel, välismaa meelelahutus uudised ning üks meessoost vastaja loeb ka IT- ja tehnikauudiseid.

Nii nagu ka eelpool mainitud, jälgivad tütarlapsed päris palju moe- ning ilu- uudiseid. Tüdrukud väitsid, et nad ise pole küll ühtegi soengut ega *make-up*-i veel järele teinud, kuid tänu ajakirjadele on nad ilumaailma kohta saanud teada päris palju uut.

“Jaaa, kindlasti, näiteks Stiinas on väga palju toremaid asju, näiteks seal on igasuguseid, et kuidas juukseid sättida, igasugused uued patsikesed, kuidas lokke teha ja igasugused toredad asjad on, millest saab õppida, või siis mingid meiginipid. Ja on mõned lood ka, näiteks kuidas teistes koolides on mingid asjad või kuidas näiteks välismaal käivad õpilased või sellised, et sellised asjad panevad mõtlema küll, et võiks ise ka ju selliseid asju teha, kui vaatad, kuidas teised seda on teinud.” (Intervjueeritav 1: N, 15)

Ülaltoodud tsitaadist selgub, et noori võivad mõjutada ka mitmed artiklid, mida nad tarbimisajakirjadest loevad. Intervjueeritavate hulgas oli ka inimesi, kes arvasid, et neile loetud ajakirjad midagi uut juurde ei anna. Viimaste hulka kuulusid eelkõige noormehed, kes leidsid, et seltskonnaajakirjadest nad uut informatsiooni juurde ei saa. Ometi olid kõik intervjueeritavad üksmeelel, et arutavad ajakirjadest loetud teemade üle ka sõprade ja tuttavatega. Siin oli jälle erinevus nais- ning meessoost lugejate vahel. Naissoost lugejad ütlesid, et arutavad sõprade ja vanematega loetud artiklite teemade üle, kuid meessoost intervjueeritavad väitsid, et nemad saavad ajakirjadest loetu üle pigem ajaviiteks naerda.

“No nii palju küll, kui ma leian midagi hullu Justist ja siis kohe räägin sõpradele ja koos naerame, aga mingit tõsist arutelu nüüd küll ei ole.” (Intervjueeritav 6: M, 19)

5. DISKUSSIOON JA JÄRELDUSED

Diskussiooni ja järelduste osas antakse vastused uurimisküsimustele ning tulemustest kokkuvõtlikum ülevaade.

Nii nagu käesoleva bakalaureusetöö intervjuu kava, sisaldas ka „Mina. Maailm. Meedia“ 2005. aasta ankeet küsimusi erinevate huvide ja harrastuste kohta. Meema 2005. aasta andmed näitasid, et 15- 19 aastased noored tegelevad aktiivselt treeningute, kehaliste harjutuste ja sportmängudega, samuti pillimängu, tantsimise ja laulmisega (vt. lisa 5). Üheteistkümnest intervjueritud noorest tegeleb erinevate huvialadega seitse noort, mis teatud määral kinnitab Meema 2005. aasta tulemusi. Erinevaid meelelahutuslikke huvisid ja harrastusi, millega tegeletakse sageli, regulaarselt mainisid Meema 2005. aasta ankeedis 15- 19aastastest ära pooled vastajad. Käesoleva töö jaoks intervjueritud noored tegelesid kõik samuti suuremal või vähemal määral meelelahutuslike huvide, harrastustega (restoranide, kohvikute, pubide külastamine, mõnuses seltskonnas ajaveetmine, filmide vaatamine).

Soolised erinevused huvide ja harrastuste puhul ilmnesid Meema 2005. aasta andmete põhjal tehniliste harrastuste, meelelahutuslike harrastuste ning treeningute ja kehaliste harjutuste puhul, kus meessoost vastajad tegelesid rohkem tehniliste ning naissoost respondendid meelelahutuslike harrastustega (vt. lisa 6). Käesoleva töö intervjuude tulemuste põhjal aga huvide ja harrastuste puhul olulisi soolisi erinevusi ei ilmnenu. Treeningutega ning ka meelelahutuslike harrastustega tegelevad 15- 19aastastest intervjueritud noortest nii nais- kui meessoost vastajad enam- vähem võrdselt.

Meema 2005. aasta tulemused näitavad, et haridustaseme põhjal on harrastuslike tegevuste poolest vastajate arvud üsna tasakaalus. Meelelahutusliku poole pealt tegelesid alla keskkaridusega inimesed vähem arvutiga seonduvate harrastustega (vt. lisa 6).

Käesoleva töö respondentide vastustest ilmneb samuti, et noored, kes omavad keskkooli haridust, tegelevad eelkõige sportlike ja muusikaliste harrastustega ning arvutis tegeletakse pigem meelelahutuslike tegevustega. Haridustaseme poolest jagunevad vastajad keskkooli ning kutse- ja ülikooli õppurite vahel kaheks, kus esimesed tegelevad aktiivsemalt erinevate harrastustega, kuid viimastel pole huvialade jaoks töö või ülikooli kõrvalt piisavalt aega. Mõnuses seltskonnas veedab Meema 2005. aasta andmetel aega 57 % noortest (vt. lisa 5) ning viimast kinnitavad ka käesoleva töö intervjuude tulemused, sest kõik üksteist noort ütlesid, et veedavad üsna suure osa oma vabast ajast sõprade seltsis.

Meema 2005. aasta andmete põhjal olid nii meelelahutuslikes kui ka kultuurilistes harrastustes maainimeste tegevuste protsendid linnainimeste omadest mõnevõrra väiksemad (vt. lisa 7). Intervjuude tulemuste põhjal ei saa aga maa- ja linnainimesi otseselt võrrelda, kuna regionaalselt elab ainult üks vastaja külas ja kaks alevikes ning käesoleva bakalaureusetöö puhul piir maa- ja linnanoorde vahel üsna hägune.

Käesoleva töö intervjuude tulemused on võrreldavad „Mina. Maailm. Meedia“ 2005. aasta tulemustega, osas kus andmed üldise ajakirjade lugemise kohta näitasid noorte suuremat huvi tehnika- ja autoajakirjade, naiste- ja meesteajakirjade ning seltskonnaajakirjade vastu (vt. joonis 1; lisa 9). Antud töös mainisid intervjuueeritud noored samuti peamiselt meeste-, naiste- ja seltskonnaajakirju. Kuna nii väikses valimis mainis üks respondent ka autoajakirja, kinnitab see ikkagi teatud määral Meema tulemusi, mis näitas noormeeste suurt huvi tehnika- ja autoajakirjade vastu. Intervjuueeritavatest noortest ei loe üksi vastaja pere-, kodu- ja elustiiliajakirju. Meema 2005. aasta andmete põhjal selgus, et pere-, kodu- ja elustiiliajakirju luges 15- 19aastastest järjekindlat vaid 6 % vastajatest (vt. joonis 1; lisa 9).

Intervjuueeritavate noorte hulgas tuli selgelt ajakirjade lugemise puhul välja sooline erinevus. Tütarlapsed lugesid peamiselt naiste- ja seltskonnaajakirju ning noormehed meesteajakirju ning vähem ka seltskonnaajakirju, mis kinnitab samuti Meema 2005. aasta andmeid. Viimase põhjal oli kõige suuremaid erinevusi meeste ja naiste vahel märgata meeste- ja naisteajakirjade ning tehnika- ja autoajakirjade lugemises (vt. lisa 10). Meema tulemustest selgus, et peale meesteajakirjade loevad naissoost vastajad tarbimisajakirju meestest tunduvalt rohkem ning viimast tendentsi võis märgata ka intervjuueeritud noorte puhul.

2005. aasta „Mina. Maailm. Meedia“ andmete põhjal selgus, et peale rahvuse on põhiliseks ajakirjalugemist eristavaks teguriks vanus, sugu ning sissetulek. Käesoleva töö intervjuude tulemuste põhjal aga on ajakirjalugemist eristavaks teguriks peale vanuse ja soo haridus, mitte aga sissetulek. Viimane asjaolu võib olla tingitud sellest, et antud töö raames sai intervjuuerida vaid kahte töötavat noort, kellest ainult üks töötab täiskohaga ning kuna kuue respondendi käest intervjuudes sissetuleku kohta informatsiooni ei küsitud, ei saa sissetulekust tingitud erinevusi antud töö raames välja tuua.

„Mina. Maailm. Meedia“ 2005. aasta tulemused näitavad samuti, et noored vanuses 15- 19 kuulavad võrreldes teiste vanuserühmadega vähem raadiot, teisalt aga näitavad Meema 2005. aasta tulemused, et võrreldes teiste vanuserühmadega, vaatavad noored vähem televiisorit (vt. joonis 2; lisa 13). Nii nagu eelpool mainitud, on aga käesoleva töö intervjuude tulemuste põhjal televiisori vaatamise hulk noorte hulgas üsna suur.

Kõigi üheteistkümne noore jaoks on internet peamiseks meediakanaliks. Interneti kasutamise seonduvad tegevused sobivad 15- 19aastaste noorte puhul kokku Meema 2005. aasta tulemustega, kus selgus, et erinevate meelelahutuslike tegevuste puhul veedavad noored internetis tunde. Meema 2005. aasta andmed näitavad, et 15- 19aastastest noortest vahetab kiirteateid iga päev 40 % noortest ning muusikat laeb alla praktiliselt iga päev 30 % 15- 19aastastest noortest (vt. lisa 5). Käesoleva töö intervjuueeritavatest mainisid kiirteadete vahetamise programmi MSNi, muusika allalaadimist ning teisi meelelahutuslikke tegevusi internetis ära peaaegu kõik respondendid, mille põhjal võib oletada, et paljud meelelahutuse vormid on noorte jaoks internetti kolinud ning see on ka üks põhjusi, miks noored veedavad märkimisväärse osa vabast ajast arvuti taga.

Antud bakalaureusetöö uurimistulemused kinnitavad paljuski Meema 2005. aasta tulemusi just selles osas, kus kirjeldati noorte meediatarbimisharjumusi. Nii selgus ka minu uurimistulemustest, et põhiliseks ajakirjalugemist eristavaks teguriks on vanus ning sugu. Meema 2005. aasta tulemuste põhjal eristas ajakirjalugemist ka sissetulek, kuid käesoleva töö tulemuste põhjal on ajakirjalugemist eristavaks teguriks erinevalt sissetulekust hoopis haridus.

Meediat kasutavad 15- 19aastased vastajad päevas umbes viis tundi ning raadiokuulamise tõttu võib päeval meediatarbimisele lisanduda veel paar tundi, mis teeb kokkuvõttes noorte meediakasutuse ajaliselt küllaltki suureks. Meediakasutuse eesmärkide puhul tekkisid

erinevused töötavate ning mittetöötavate noorte vahel. Töötavate noorte jaoks on meediatarbimise põhieesmärk info otsimine, kuid mittetöötavad noored kasutavad meediakanaleid ennekõike meelelahutuseesmärgil. Intervjuu vastuste poolest võib peaaegu kõik respondendid paigutada "Mina. Maailm. Meedia" 2002. aastal koostatud elulaadi tüüpide järgi uue meedia, seltsielukesksesse elulaadi tüüpi.

2002. aasta „Mina. Maailm. Meedia“ tulemuste põhjal ajakirjade lugemist vaadeldes ilmnes, et valdava enamiku ajakirja liikide puhul on kõige aktiivsemad lugejad mitmekülgsete huvidega, aktiivsed elulaadi tüübid. Samuti on uue meedia ja seltsielukeskse elulaadi tüübi inimeste elus tähtsal kohal arvutid, internet ja seltsielu. Nii meelelahutust kui ka hingelist tasakaalu otsivad nad muusika kuulamisest, suhtlemisest lähedaste inimestega, tantsimisest ning sportimisest (Nigul 2004: 40)

Käesoleva bakalaureusetöö raames küsitatud noored sobivad nende igapäevaelu kirjelduste põhjal samuti uue meedia, seltsielukesksesse elulaadi tüüpi, kuna kõik vastajad kasutavad aktiivselt interneti, peaaegu kõigil on huviala, millega tegeleda ning samuti otsitakse meelelahutust nii internetist, muusika kuulamisest kui ka suhtlemisest sõpradega. Üks intervjuueeritud maanoor, kellel interneti kodus pole, võib sobida teatud määral ka kodukesksesse, traditsioonilisse elulaadi tüüpi, sest kirjeldatav maal elav respondent kasutab meediakanalitest peamiselt televisiooni ning raadiot, kuid teisalt ütles intervjuueeritud maanoor, et veedab võimalikult palju aega koolis arvutiklassis, kus tal on võimalik interneti kasutada. Seetõttu on tehtud üheteistümne intervjuu põhjal noorte elulaadi tüüpe väga raske määrata, kuna elulaadi tüübid sõltuvad peale meediakasutuse veel paljudest muudest teguritest.

Rootsi sotsioloog Reimer on välja toonud, et elustiilist rääkides tuleb arvestada kõikide inimtegevustega, sealhulgas ka nende tööga, sest tänapäeval ei saa enam tööd eraldada vaba aja tegevustest, kuna kaks viimast on omavahel tihedalt seotud (Reimer 1994). Noorte meediakasutuse ning vaba aja puhul arvestasin intervjuusid läbi viies samuti noori ümbritseva keskkonnaga, sest tulemustest selgus, et väga palju mõjutab noori just haridusasutus, kus nad õpivad.

Vastusena uurimisküsimusele, kui suur osa noorte meediakasutusest on tarbimisajakirjadel, selgus, et intervjueeritavad noored loevad tarbimisajakirju päris palju. Peamiselt eelistatakse seltskonna,- naiste,- meeste- ja terviseajakirju, mida loetakse eelkõige meelelahutuseesmärgil.

Tarbimisajakirjade populaarsuse põhjused, mida respondendid antud intervjuudes välja tõid, on sarnased Reimeri arvamusega, et noored loevad ajakirju just seetõttu, et viimased pakuvad materjali, mida pole televiisoris ega ajalehtedes. Nii nagu on väitnud Reimer, selgus ka antud intervjuude tulemustest, et kord kuus ilmuvad ajakirjad on leidnud teatud toodete ning lugudega oma nisi noorsoo kultuuri hulgas ning kindlad artiklid on väga populaarsed just noorte tüdrukute hulgas.

Antud uurimuse üks probleem oli välja selgitada, kas erinevate tarbimisajakirjade eelistamine sõltub noorte vaba aja kasutamise erinevustest. Intervjueeritavad jagunesid keskkooli ning kutse- ja ülikooli vahel igapäevaelu kirjeldades kahte gruppi. Keskkoolinoored kulutavad suurema osa oma vabast ajast huvialadele ja trennidele, ülikoolis õppivatel noortel jääb peale loenguid vaba aega suhteliselt vähe ning seetõttu kasutavad tudengid vaba aega rohkem meediatarbimiseks. Peale ülikoolis õppivate noorte on vähe vaba aega ka töötavatel noortel, kes kasutavad vaba aega pigem puhkamiseks ning meediat eelkõige info otsimiseks ning uudiste saamiseks. Intervjuu tulemuste põhjal ilmneb, et erinevate huvialadega noored loevad tarbimisajakirjadest huvialadele vastavaid rubriike ning ka huvialadele vastavaid ajakirju.

Tarbimisajakirjadest on intervjueeritud noorte huvialadega seotud eelkõige terviseajakirjad. Kõik 15- 19aastased respondendid, kes suuremal või vähesemal määral spordiga tegelevad, ütlesid, et loevad terviseajakirju seetõttu, et seal on tihti häid õpetusi, kuidas end paremini vormis hoida. Peale tarbimisajakirjade on intervjueeritud noorte vaba aja huvidega seotud ka huvialajakirjad, millest mainiti ära fotoajakirja ning spordiajakirja. 15- 19aastased tütarlapsed loevad ka naisteajakirju tihti selleks, et teada saada, kuidas paremini oma vaba aega veeta, millistele üritustele minna ning mida selga panna. Respondentide vastuste põhjal võib oletada, et seltskonnaajakirjad on aga 15- 19aastaste noorte jaoks meelelahutuseks ning seltskonnaajakirju loetakse noorte hulgas pigem vaba aja sisustamiseks.

Intervjuude tulemustest selgub, et tarbimisajakirjade eelistamine on seotud noorte vaba aja kasutusega. Vabal ajal sportlike tegevusi harrastavad noored loevad terviseajakirju,

tütarlapsed loevad naisteajakirju, et teada saada, kuhu vabal ajal sõpradega minna, millised on viimase aja trendid ning seltskonnaajakirjad on noorte jaoks eelkõige vaba aja sisustajad. Kõik intervjuudes mainitud tarbimisajakirjad, mida loetakse, ei ole küll otseselt seotud noorte vaba aja kasutamise erinevustega, kuid tulemuste põhjal võib öelda, et osa tarbimisajakirju aitavad noortel otsustada, kus ja kuidas vaba aega veeta ning teine osa tarbimisajakirju aitab 15- 19aastastel respondentidel vaba aega sisustada.

Käesoleva bakalaureusetöö käigus püüti välja selgitada, millised tegurid eristavad noorte meediakasutust ning tarbimisajakirjade lugemise aktiivsust. Peamised tegurid, mis 15-19aastaste respondentide meediakasutust eristasid, olid sugu, vanus ning haridus. Intervjuude tulemuste põhjal selgus, et nimetatud tegurid ei erista oluliselt meediakanalite kasutust, vaid pigem viimaste kasutamise eesmärgid. Nii tarbivad keskkooli ja kutsekooli noored meediat eelkõige meelelahutuseesmärgil, ülikoolis õppivate noorte jaoks on peale meelelahutuse oluline meedia vahendusel ka informatsiooni saamine.

Tarbimisajakirjade lugemise aktiivsust eristavateks teguriteks on noorte puhul peamiselt vanus, sugu, haridus ning ka huviala, millega noored tegelevad. Tarbimisajakirjadest loevad terviseajakirju eelkõige sportlike ning kehaliste harrastustega tegelevad noored. Soolised erinevused kerkisid 15- 19aastaste noorte puhul esile meeste- ning naisteajakirjade puhul. Seltskonnaajakirju loevad aktiivselt kõik respondentid. Vanemate vastajate (18- 19aastased) puhul lisanduvad seltskonnaajakirjade lugemisele veel naiste,- meeste,- ja terviseajakirjad, kuid nooremad respondentid loevad põhiliselt ainult seltskonnaajakirju.

Igapäevaelu juures selgus, et noored peavad tarbimisajakirjade puhul oluliseks just ajakirja formaati- seda on lihtne kaasas kanda, see on visuaalselt nauditav ning sisu poole pealt on artiklid lühikesed ning meelelahutus uudised saab kätte kiiresti ja lihtsalt. Noori tütarlapsi huvitab eelkõige mood, ilu ning meelelahutusmaailm, noormehi aga meelelahutusmaailma kõrval ka tehnika ning ilusad naised.

Noorte tarbimisajakirjade lugemisharjumused on tihedalt seotud John K. Hartmani uuringuga, kus ta ütles, et tänapäeval eemalduvad paljud väljaanded prinditud tekstist ja kolivad internetti. Respondentide vastustest oli selgelt näha, et ajakirjade puhul online- väljaannete visuaalne pilt ei ole noorte jaoks sama, mis on pilt trükimeedias ning just seetõttu eelistatakse lugeda ajakirju paber kandjalt.

Tarbimisajakirjadest loetu ning nähtu kajastub küllaltki sageli noorte igapäevaelu vestlusteemades. Peamiselt räägitakse mõnest meeldejäanud artiklist või pildist ning arutatakse vastavad teemad vestlusringis uuesti läbi. Antud juhul erinevad omavahel mees- ning naislugejad, kellest esimesed pigem naeravad sõpradega tarbimisajakirjadest loetu üle, kuid viimased võtavad loetut ja nähtut veidi tõsisemalt.

Käesoleva bakalaureusetöö käigus saadud tulemused annavad vahetut teavet noorte käitumise, kogemuste ning arvamuste kohta. Antud valimi kriteeriumid võimaldavad tarbimisajakirjade rolli tähtsusest noorte elus saada küllaltki adekvaatse ülevaate. Kvalitatiivne meetod võimaldas saada hästi võrreldava materjali, kuid teisalt ei saa antud tulemustest teha väga põhjanevaid üldistusi. Käesoleva bakalaureusetöö tulemused sobivad eelkõige taustaks kvantitatiivsel meetodil saadud tulemustele ning seetõttu sai neid hästi võrrelda 2005. aasta „Mina. Maailm. Meedia“ küsitluse tulemustega.

Intervjuude tulemustest rääkides tuleb antud töö puhul kindlasti arvestada sellega, et valim on väike ning vastustest saadud andmete põhjal ei saa teha põhjanevaid üldistusi. Samuti võisid intervjueritud 15- 19aastaste noorte vastused olla paljuski juhuslikud ning tingitud mitmetest teistest teguritest ja mõjudest kui käesoleva töö valimi kriteeriumid (vanus, sugu, haridus, elukoht). Seetõttu ei saa tulemuste põhjal võrrelda noori näiteks otseselt elukoha ega hariduse järgi, kuid samas näitavad ka tehtud üksteist intervjuud teatud tendentse, mida saab noorte vabast ajast ning meediakasutusest rääkides arvesse võtta.

Kuna valimi moodustamise üheks kriteeriumiks oli, et noored loeksid vähemalt ühte tarbimisajakirja, selgus tulemuste põhjal, et tarbimisajakirjadel on intervjueritud 15- 19aastaste noorte vaba aja kasutuses oma niss, kuid samas ei saa seda käesoleva töö põhjal öelda kõigi 15- 19aastaste noorte kohta. Vaba aja veetmise iseärasused sõltuvad inimese majanduslikust staatusest, vanusest, perekonnaseisust, elukohast jpm teguritest. (Nigul 2001).

1980ndate lõpus mitmete hoiakute, elutingimuste ja vaba aja veetmise uuringutes on Anu Narusk vaadelnud ka teismelisi ning kirjeldanud, mida noored vabal ajal teevad ning mis vaba aja veetmise aktiivsust mõjutab. 1985. aastal tehtud uurimus näitas, et noored vaatasid vabal ajal peamiselt televiisorit, kuulasid muusikat, lugesid ja võtsid sõpru vastu. (Narusk 1988).

Täna sel päeval on noortel vaba aja veetmiseks kindlasti palju rohkem võimalusi kui kuusteist aastat tagasi ning lisaks televiisori vaatamisele, muusika kuulamisele, sõprade vastu võtmisele veedetakse suur osa vabast ajast ka kodust väljaspool. Noortel on palju võimalusi enesearendamiseks, kuid seoses infotehnoloogia arenguga tuleb tõdeda, noortel on tänapäeval ka rohkem ahvatlusi, millest võib kergesti sõltuvusse jääda. Nii nagu käesoleva töö tulemustest selgus, veedavad respondendid suure osa oma vabast ajast internetis.

Kuigi antud bakalaureusetöö jaoks intervjueeritud üksteist noort tegelesid vabal ajal aktiivselt ka mitmete harrastustega, oli meediakasutuse puhul just interneti osakaal intervjueeritud noorte hulgas väga suur. Võib oletada, et viimast tendentsi on märgata tegelikult tänapäeval paljude noorte puhul ning seoses infoühiskonna kiire arenguga tasuks tulevikus kindlasti rohkem rõhku panna noorte vaba aja ja meediatarbimise uurimisele.

KOKKUVÕTE

Töö andis ülevaate noorte meediatarbimisharjumustest ning tarbimisajakirjade rolli tähtsusest noorte vaba aja kasutuses. Esimeses töö osas on vaadeldud empiirilist materjali ning teoreetilisi lähtekohti, mis on seotud nii elustiili mõiste, selle uurimise, vaba aja uuringute kui ka varasemate ajakirjalugemisuuringutega noorte hulgas. Teises peatükis analüüsiti käesoleva töö jaoks taustaandmeteks olevaid Mina. Maailm. Meedia 2005. aasta tulemusi huvide ja harrastuste ning meediatarbimise osas. Metoodika osas põhjendati kvalitatiivse meetodi valikut ning samuti kirjeldati respondentide valimi kriteeriume. Intervjuu kava seoti teooria ning varasemate uurimistulemustega.

Tulemuste osas analüüsiti intervjuu vastuste põhjal noorte meediatarbimisharjumusi ning tarbimisajakirjade rolli tähtsust noorte vaba aja kasutuses. Analüüsis võeti eelkõige arvesse süvaintervjuu kava ning üksteist intervjuu transkriptsiooni. Diskussiooni ja järelduste osas anti vastused uurimisküsimustele ning tulemustest kokkuvõtlikum ülevaade. Sealhulgas võrreldi intervjuude tulemusi varasemate uurimustega.

Töö tulemustest selgus, et noorte meediakasutust mõjutavad eelkõige nende igapäevaelu tegevused ning huvialad, millega noored vabal ajal tegelevad. Noored on aktiivsed televiisori vaatajad ning nende meediakasutuses on tähtsal kohal uus meedia, eriti internet. Meediat kasutavad noored peamiselt meelelahutus- ning suhtlemiseesmärgil, samuti info otsimiseks. Noored loevad aktiivselt tarbimisajakirju, viimased täidavad noorte elus eelkõige meelelahutusfunktsiooni. Seetõttu ei kujunda noored ajakirjade põhjal teatud hoiakuid või käitumisviise, vaid pigem mõjutavad tarbimisajakirjad noori üle võtma uusi stiile, suundumusi või moetreende ning tarbimisajakirjade lugemine on noorte jaoks eelkõige mugav ja lihtne ajaveetmisvõimalus.

SUMMARY

The aim of this bachelor thesis “The role of the consumer magazines in the leisure time utilization of the young people” is to give an overview of media use and role of consumer magazines reading habits of youngsters. The main part consists of five chapters.

First chapter gives an overview of empirical and theoretical background that is related to the concept of lifestyle, different previous researches of leisure time habits, and the usage of consumer magazines among young people. Second chapter of the thesis provides the reader with some of the results of the questionnaire “Me. World. Media” conducted by the Department of Journalism and Communication of University of Tartu in 2005. This questionnaire analyzed the results of people’s leisure time habits and media use and that information is also used as the basis for this thesis. Next chapter gives the explanation of the choice of qualitative study methodology and the description of selection criteria of the interviewees. In discussion and results part compendious picture has been developed according to the thesis and conclusion.

While observing the use of media and consumer magazines reading among the youth, it turned out that media use is mostly differentiated by the age, gender and free time activities of young people. Young people are active TV watchers and new media, especially Internet plays a significant role in youth leisure time activities.

Qualitative analysis showed that representatives use media mostly on entertaining and communicative purposes. Reading consumer magazines has mainly a diverting function in youth leisure time. Because of that, young people are affected by consumer magazines only by taking over new styles, trends and reading this kind of magazines is an easy and cosy way to spend time. But the magazines are not causing young people to behave differently or making them to take over new attitudes.

KASUTATUD KIRJANDUS

- Chaney, D. (1996). *Lifestyles*. London: Routledge.
- Hartman, J. *Solving Some Mysteries About the Habits of the Young*. (2002). <http://search.epnet.com/login.aspx?direct=true&db=ufh8an=118538188loginpage=login.asp>. Vaadatud 12. oktoobril 2005.
- Hion, E. & M. Lauristin & P. Vihalemm. (1988). *Meie muutuv elulaad*. Tallinn: "Eesti Raamat".
- Hirsjärvi, S. & P. Remes & P. Sajavaara. (2005). *Uuri ja kirjuta*. Tallinn: Kirjastus Medicina.
- Johnsson- Smaragdi, U. (1994). Models of change and stability in adolescents media use. Rmt: Rosengren, K. E. (toim.). *Media Effects and Beyond Culture, Socialization and Lifestyles*. London: Routledge.
- Narusk, A. (1988). *Pered, kus kasvavad teismelised: perekonnasotsioloogiast*. Tallinn: Valgus
- Nigul, A. (2004a). *Elulaadi tüübid ja meediakasutus*. Magistritöö. Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond, Tartu Ülikool, Tartu.
- Nigul, A. (2004b). Elulaad Eestis. Rmt.: V. Kalmus & M. Lauristin & P. Pruulmann-Vengerfeldt (toim.). *Eesti elavik 21. sajandi algul. Ülevaade uurimuse Mina. Maailm. Meedia. tulemustest*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.
- Reimer, B. (1994). *The Most Common of Practices. On Mass Media Use in Late Modernity*. Stocholm: Grafikerna i Kungälv.
- Vihalemm, P. (1981). *Elulaad ja elukeskkond*. Tallinn: Kirjastus "Eesti Raamat".
- Vihalemm, P. & R. Kõuts (2004). Trükisõna ja lugejaskond Eestis 1965- 2004. Rmt.: Peeter Vihalemm (toim.). *Meediasüsteem ja Meediakasutus Eestis 1965- 2004*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

LISAD

LISA 1. Struktureeritud süvaintervjuu kava

I osa- noorte üldine meediakasutus

1. Kui suure osa oma vabast ajast kulutad sa iga päev meediakasutusele.? (televisioon, raadio, ajalehed, ajakirjad, internet).
2. Millist/ milliseid meediumit/meedumeid sa kõige tihedamini kasutad?
3. Millisel eesmärgil? (meelelahutus, informatiivsus, suhtlemine jne.)
4. Kas meedia on sulle piisavalt kättesaadav või tunned, tahaksid tarbida veel mingeid meedikanaleid, kuid mingil põhjusel pole see võimalik?
5. Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ning kirjelda lühidalt, millistel eesmärkidel internetti kasutad?

II osa- tarbimisajakirjade loetavus ning kättesaadavus

1. Milliseid tarbimisajakirju sa pidevalt loed? (tarbimisajakirjad: pere,- kodu,- elustiili,- naiste,- tervise,- seltskonnaajakirjad)
2. Kus sa tavaliselt tarbimisajakirju loed? (kas on koju tellitud, raamatukogus või mujal)
3. Kui palju aega kulub keskmiselt ühe ajakirja lugemiseks?
4. Kui palju loevad sinu arvates tänapäeva noored üldse ajakirju?
5. Mis võib olla põhjus, et tarbimisajakirjad on populaarsed/ ei ole enam populaarsed?

III- noorte elulaad ning käitumisharjumused

1. Kuidas veedad oma vaba aega?
2. Räägi oma tavalisest päevast, kuidas üks argipäev välja näeb?
3. Millised on sinu huvialad?

4. Iseloomusta ennast paari lausega? (aktiivne, seltskondlik jne.)
5. Rääkides elueesmärkidest, siis mis on hetkel sinu jaoks elus praegu kõige tähtsam?
- *6. Kas sa majandad ennast täielikult ise või käid tööl pigem taskuraha teenimiseks?
- *7. Kuidas mõjutab teenitud palk sinu vaba aja veetmise võimalusi?

IV- Tarbimisajakirjade rolli tähtsus noorte käitumises, ellusuhtumises ning igapäevaharjumustes

1. Mis sulle ajakirjade lugemise juures kõige rohkem meeldib/ ei meeldi?
2. Mida sa ajakirja kätte võttes alati kõige esimesena loed?
3. Kas oled loetud ajakirjadest saanud mõningaid õpetussõnu, ilunippe, eeskujusid, mida oled järginud igapäevaelus?
- *4. Millisel määral kasutad tänu teenitud palgale ära tarbimisajakirjadest antud soovitusi?
5. Kas ajakirjadest loetu/nähtu kajastub ka sinu igapäevaelu vestlusteemades sõprade/tuttavatega?
6. Meenuta viimast korda, kui sa ajakirja lugesid, milline lugu/uudis/pilt oli sinu jaoks kõige meeldejäävam?

LISA 2. Intervjuude transkriptsioonid

Intervjuu 1

Vastaja: Karmen, 15, Tallinn, keskkooli õpilane

Intervjueerija: Oskad sa umbes öelda, kui palju kasutad sa meediat iga päev?

Vastaja: Internetti, televiisorit ja ajakirjandust...

Intervjueerija: Aga kui palju sul jääb aega üldse erinevate meediakanalite kasutamiseks päevas?

Vastaja: Interneti peale kulub väga palju aega...ja...televiisori ja ajakirjanduse peale ei kulu väga palju aega.

Intervjueerija: Millist meediakanalit sa kõige tihedamini kasutad?

Vastaja: Internetti siis vist...

Intervjueerija: Aga millisel eesmärgil sa üldse meediakanaleid tarbid? Mida olulist sa leiad meediast enda jaoks?

Vastaja: eeee...infot ja meelelahutust ...ja MSNis käin, mis on siis vist suhtlemise eesmärk.

Intervjueerija: Kust leiad informatsiooni eri paikade ja sündmuste kohta?

Vastaja: Televiisorist ma arvan, sest et internetist ma väga uudiseid ei häki ja siis ajakirjandusest, siis lehtedest loen ka uudiseid, kõige rohkem loen ma välisuudiseid.

Intervjueerija: Kas meedia on sulle piisavalt kättesaadav või tunned, et tahaksid tarbida veel mingeid meediakanaleid, kuid mingil põhjusel pole see võimalik?

Vastaja: No uudiste koha pealt tahaks rohkem ustavaid meediakanaleid, aga seda vist ei saagi näiteks meelelahutuses, mis mind huvitab, on väga palju kuulujutte, et kahjuks ei saa kõike uskuda, mis meedias kuulsuste kohta kirjutatakse. Kirjutatakse kohe, et keegi rääkis midagi ja et võib-olla on nii ja naa, aga tegelikult ei teata asjast midagi. Muidugi tavalised uudised võib-olla on usaldusväärsed, aga need ka ei pruugi olla sada protsenti õiged.

Intervjueerija: ...nagu ma aru sain, siis sa ei usalda eriti meediat?

Vastaja: Ei, mitte väga, mitte midagi kõike jahhh...

Intervjueerija: Huvitav, millest see võib tingitud olla?

Vastaja: Mitteusaldamatus või?...see on kindlasti tingitud mõnest muusikainimesest, kelle suur fänn ma olen ja kelle kohta on kirjutatud väga palju halba ja üldse jutte, mis ei vasta tõe.

Intervjueerija: Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ja kirjelda lühidalt, mida sa seal teed?

Vastaja: No põhimõtteliselt saab internetist kõike ju, aga...internetist uudiseid lugeda pole nii huvitav kui näiteks televiisorist vaadata, aga seal saab näiteks suhelda, nii nagu ma ka enne ütlesin, niisama igasugu asju teha.

Intervjueerija: Milliseid tarbimisajakirju sa pidevalt loed? Tarbimisajakirjade all mõtlen ma siis pere,- kodu,- elustiili,- naiste,- meeste,- tervise,- ja seltskonnaajakirju.

Vastaja: No Stiinat loen ja...Kroonikat ka vahel. No teisi loen väga harva, näiteks Eesti Naist või midagi sellist.

Intervjueerija: Kus sa neid ajakirju tavaliselt loed, kust sa nad kätte saad?

Vastaja: No Stiinat ja Kroonikat saan kodust ja ...ema on tellinud koju ja teised...neid loen kuskil, kui näiteks, kusagil külas olen..et siis sirvin niisama või nii.. et kui kusagil on mingi ajakiri, mis mind huvitab, siis ikka võtan kätte ja loen küll.

Intervjueerija: Kui palju aega sul kulub keskmiselt ühe ajakirja lugemiseks?

Vastaja: Oleneb ajakirjast muidugi, aga...mõnikord läheb isegi viis minutit, aga mõnikord ikka rohkem, oleneb palju aega käes on ja nii.

Intervjueerija: Kas on mõni ajakiri, mida sa lugeda tahaksid, kuid mida sa mingil põhjusel lugeda ei saa?

Vastaja: Mmm... võib-olla mingi selline umbes Pere ja Kodu või kus on igasugused sisustusasjad ja mingid taimevärgid.

Intervjueerija: Aga sa lihtsalt pole tulnud siis selle peale, et neid tellida?

Vastaja: Ei ole jah, kuigi mind isegi huvitaksid need ajakirjad.

Intervjueerija: Mis sa arvad, kui palju üldse loevad noored tänapäeval ajakirju?

Vastaja: Ma arvan, et loevad päris palju, kodudes on näiteks tellitud nii palju ajakirju, et nad saavad palju lugeda ka.

Intervjueerija: Mis võib olla põhjus, et need ajakirjad on nii populaarsed?

Vastaja: Seepärast, et maailmas toimub nii palju asju, mille kohta on huvitav lugeda.

Intervjueerija: Sa siis arvad, et noored loevad pigem ajakirjadest lugusid, kui mujalt?

Vastaja: Jah, ikka ajakirjadest, et see on kindel asi, mis näiteks tellides tuleb koju kindlal ajal kuus või nädalas korra.

Intervjueerija: Nüüd ma küsin mõned küsimused sinu enda kohta, kuidas veedad oma vaba aega?

Vastaja: Tarbin internetti, mängin kitarri...

Intervjueerija: Aga räägi mulle oma tavalisest päevast, kuidas üks koolipäev välja näeb?

Vastaja: Lähen kooli, siis...peale seda käin vanaema juures, räägin vanaemaga juttu, siis lähen muusikakooli, siis lähen koju, õpin ja siis vaatan televiisorit näiteks või lähen internetti.

Intervjueerija: On sul ka hobisid või huvialasid?

Vastaja: Kitarrimängimine eelkõige.

Intervjueerija: Kui paluksin sul ennast iseloomustada paari lausega, siis kuidas sa seda teeksid?

Vastaja: eeeee...?

Intervjueerija: ...et missugune noor inimene sa oled, missugused on sinu iseloomujooned?

Vastaja: Ma arvan, et ma olen oma vanuse kohta suhteliselt asjalik noor inimene..

Intervjueerija: Aga seltskonnas meeldib sulle olla või naudud pigem üksiolemist?

Vastaja: Pigem üksi jah...

Intervjueerija: Kui olulised on näiteks sõbrad sinu jaoks?

Vastaja: Sõbrad on minu jaoks küll olulised, aga ma ei arva, et peaksin nendega kogu aeg koos olema, mulle meeldib palju üksi olla.

Intervjueerija: Kui rääkida elueesmärkidest, siis mis on praegu sinu jaoks elus kõige tähtsam?

Vastaja: Kool ära lõpetada.

Intervjueerija: Millised on sinu tulevikuplaanid peale keskkooli?

Vastaja: Tahaks minna ülikooli võib-olla või siis kuskile... jahh... niisama.

Intervjueerija: Aga oled sa mõelnud ka kuhu ja mida õppima?

Vastaja: Tartusse ja...see võiks siis olla fotograafia.

Intervjueerija: Nüüd tagasi jälle ajakirjade juurde, et mis sulle nende lugemise juures kõige rohkem meeldib?

Vastaja: No ma sellest juba rääkisin, mis ei meeldi, et pole usaldusväärsed, aga miks ma loen neid...et see on hea, et nad on endal olemas ja maailma asjadega peab ikkagi kursis olema, ükskõik, kas nad on valed, aga siis saab jälle naerda, et kuu aega nad rääkisid alles sellest ja nüüd räägivad ajakirjas juba teist juttu.

Intervjueerija: Miks sa loed neid uudiseid ajakirjast, mitte aga ei vaata televiisorist ega loe internetist?

Vastaja: Televiisorist saaks ka jah, aga internetis pole neid uudiseid vist nii palju, muidugi kindlasti on ka, aga ju siis ei ole mina lihtsalt nende otsa sattunud, ma lihtsalt ei loe siis võib-olla neid, aga ajakirjadest mulle meeldib pilte vaadata ja nii.

Intervjueerija: Kui sa võtad ajakirja kätte, siis kas sa loed kõik lood läbi korraga või sirvid ainult enda jaoks olulisemaid lehekülgi?

Vastaja: Ainult enda jaoks tähtsamaid lehekülgi

Intervjueerija: ...ja kuidas jääb ülejäänud lehekülgedega?

Vastaja: Neid ma lihtsalt ei loe, mis mind ei huvita.

Intervjueerija: Mida sa ajakirja kätte võttes kõige esimesena loed?

Vastaja: Välismaa meelelahutus uudiseid, uudiseid kuulsustest.

Intervjueerija: Kas sa oled loetud ajakirjadest saanud mõningaid õpetussõnu, ilunippe, eeskujusid, mida oled järginud igapäevaelus?

Vastaja: Jaaa, kindlasti, näiteks Stiinas on väga palju toredaid asju, näiteks seal on igasuguseid, et kuidas juukseid sättida, igasugused uued patsikesed, kuidas lokke teha ja igasugused toredad asjad on, millest saab õppida, või siis mingid meiginipid. Ja on mõned lood ka, näiteks kuidas teistes koolides on mingid asjad või kuidas näiteks välismaal käivad õpilased, et sellised asjad panevad mõtlema küll, et võiks ise ka ju selliseid asju teha, kui vaatad, kuidas teised seda on teinud.

Intervjueerija: Kas ajakirjadest loetu või nähtu kajastub ka sinu igapäevaelu vestlusteemades sõprade/tuttavatega?

Vastaja: Kindlasti räägime, sellepärast ongi ju kasulik ka lugeda, et kui keegi on lugenud, et siis sa tead ka kaasa rääkida, et jaa, ja minu meelest see on hoopis nii ja midagi sellist.

Intervjueerija: Aga kui palju üldse te arutate sõbrannadega selliseid asju?

Vastaja: Päriskas palju, rohkem isegi tegelikult küll televiisorist nähtud asjadest, aga ajakirjadest ka suhteliselt palju.

Intervjueerija: Meenuta viimast korda, kui sa ajakirja lugesid, milline lugu või uudis või pilt oli kõige meeldejäävam sinu jaoks?

Vastaja: Võib-olla see, kui ma lugesin Eesti Naist viimast korda, siis seal oli lugu Renars Kaupersist, see oli päris meeldejääv, et pildid ja jutt oli ka päris siuke, muhe, üldse mulle meeldib lugeda lauljatest ja näitlejatest, kes mulle eriti meeldivad.

Intervjueerija: Aitäh vastamast!

Intervjuu 2

Vastaja: Katrin, 16, Tallinn, keskkooli õpilane

Intervjueerija: Kui palju sa umbes kasutad meediat iga päev?

Vastaja: Telekat ma vaatan küll, ja no internetti ka kasutan, aga seda vähem koolipäeval, õhtuti ma netis eriti ei käi, vahel kuulan raadiot ka õhtuti taustaks, aga seda ka küllaltki harva.

Intervjueerija: Millist meediakanalit sa kõige tihedamini kasutad?

Vastaja: No ma arvan, et teleka vaatamise peale kulub mul kõige rohkem aega.

Intervjueerija: Millisel eesmärgil sa üldse meediat kasutad? Näiteks tahad infot saada või suhtlemiseesmärgil või info otsimiseks?

Vastaja: Nooo...suhtlemiseks kasutan ja telekast vaatan uudiseid, no MSNi ka kasutan, see on ka siis suhtlemine.

Intervjueerija: Aga kust sa leiad informatsiooni eri paikade ja sündmuste kohta, kui näiteks on kooli jaoks vaja?

Vastaja: Internetist.

Intervjueerija: Kas sa arvad, et meedia on sinu jaoks piisavalt kättesaadav või tunned, et tahaksid tarbida veel mingeid muid kanaleid, kuid see pole mingil põhjusel võimalik?

Vastaja: Ei ole selliseid asju, ma ei tunne küll millestki puudust.

Intervjueerija: Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ja kirjelda lühidalt, millistel eesmärkidel sa internetti kasutad?

Vastaja: MSNi kasutan väga palju, siis...Rate-s vahel ja e-koolis käin ka hindteid ja kodutöid vaatamas, aga ega ma eriti ei teegi midagi netis, vahel harva otsin ka kooli jaoks mingeid materjale, ja siis veel ma käin igasugustel fännilehtedel.

Intervjueerija: Milliseid tarbimisajakirju sa pidevalt loed? Nende all mõtlen ma elustiili,- pere,- kodu,- naiste,- meeste, - tervise,- ja seltskonnaajakirju.

Vastaja: Stiinat loen ja harva Kroonikat.

Intervjueerija: Kus sa neid tavaliselt loed?

Vastaja: Stiina on mul koju tellitud ja Kroonikat loen sõbra juures ja vahel ka muude tuttavate juures.

Intervjueerija: Aga kui sa näiteks lähed mõne tuttava juurde ja seal on veel mingeid ajakirju, siis kas sa sirvid neid või ei huvita need sind?

Vastaja: Siis sirvin ikka.

Intervjueerija: Kui palju aega sul keskmiselt kulub ühe ajakirja lugemiseks?

Vastaja: Terve kuu, ma ei loe seda korraga kunagi, ma sirvin alguses enda jaoks ainult olulisemaid lehekülgi.

Intervjueerija: Kas on mõni ajakiri, mida sa tahaksid lugeda, kuid mida sa mingil põhjusel lugeda ei saa?

Vastaja: Ei ole küll sellist.

Intervjueerija: Kui palju loevad sinu arvates üldse noored tänapäeval ajakirju?

Vastaja: Oi, ma ei tea noh... ma ei usu, et väga vähe loetakse, ma arvan, et ikka loevad küll jah, ma tean, et paljudel on koju tellitud mõni ajakiri.

Intervjueerija: Mis võib olla see põhjus, miks tarbimisajakirjad on populaarsed?

Vastaja: No ajakirja saab käes hoida ja seal on pildid ja saab lehti keerata, arvutist sa ei saa igal ajal lugeda, aga ajakirja saab voodis ja näiteks õhtuti lugeda ja ajakirjadest saab pilte välja lõigata ja...kleepida.

Intervjueerija: Oskad nimetada veel põhjusi?

Vastaja: Vist mitte...ega ma eriti ei usu küll, mis need ajakirjad kirjutavad, sest ajakirjanikud mõtleavad välja igasugu lugusid ja panevad omast peast nii palju juurde lugudele.

Intervjueerija: Kas see on sinu arvates kõigi lugude puhul nii?

Vastaja: Ei no pigem ikka kuulsuste kohta ma arvan.

Intervjueerija: Aga näiteks noortajakirjades on palju lugusid, mille on inimesed ise kirjutanud, neid sa usud ja tahad lugeda?

Vastaja: Jah, neid ma loen ja ma ei arva, et seal on midagi juurde pandud.

Intervjueerija: Nüüd küsin veidi sinu vaba aja kohta, kuidas sa seda veedad?

Vastaja: Siis ma vaatan telekat või kuulan raadiot või loen midagi või ja hispaania keeles käin ja mängin klaverit.

Intervjueerija: Räägi oma tavalisest päevast, kuidas üks koolipäev välja näeb?

Vastaja: Kooli lähen, siis peale seda niisama istun teleka ees, süüa ja siis vaikselt hakkab õppima ja siis võib-olla vaatan jälle telekat.

Intervjueerija: On sul hobisid või huvialasid?

Vastaja: No hispaania keelt õpin, mulle meeldib kõik, mis on Hispaaniaga seotud.

Intervjueerija: Iseloomusta ennast paari lausega, milline inimene sa oled?

Vastaja: No mulle ei meeldi väga suhelda, et ma pole väga seltskondlik, pigem paari sõbrannaga vestelda.

Intervjueerija: Mis on sinu jaoks elus praegu kõige tähtsam?

Vastaja: Tahaks keskkooli ära lõpetada ja siis midagi edasi sealt ja tahaks hea töökoha saada, aga mida edasi õppima, seda ma ei ütle.

Intervjueerija: Nüüd veel viimased küsimused ajakirjade kohta, mis sulle ajakirjade juures kõige rohkem meeldib?

Vastaja: No see, millest ma enne ka rääkisin, et saab kätte võtta ja lugeda igal pool, kus tahan, saab pilte välja lõigata, mugav kasutada.

Intervjueerija: Kas sa ajakirja kätte võttes loed kõik lood läbi või sirvid ainult enda jaoks tähtsamaid lehekülgi?

Vastaja: Alguses loen olulisemad ära ja siis pärast vaatan...mis on nagu jamamad, need jätan viimaseks.

Intervjueerija: Kui sa ajakirja kätte võtad, siis mida sa kõige esimesena tavaliselt loed?

Vastaja: Neid lehekülgi, kus näitlejatest ja lauljatest kirjutatud, välismaa meelelahutusuudiseid.

Intervjueerija: Kas sa oled saanud ajakirjadest mõningaid õpetussõnu, ilunippe, eeskujusid, mida oled järginud ka oma igapäevaelus?

Vastaja: No ma loen küll kõiki asju, aga ma küll neid ei järgi ega saa sealt mingeid õpetusi, et need ei anna mulle küll midagi.

Intervjueerija: Kas ajakirjadest loetu/nähtu kajastub ka sinu igapäevaelu vestlusteemades sõprade ja tuttavatega?

Vastaja: No kui ema midagi huvitavat näeb, siis ta annab küll mulle ka lugeda, ütleb, et vaata kui huvitav, et loe läbi, aga sõbrannadega ma küll eriti ei aruta sellistel teemadel.

Intervjueerija: Meenuta viimast korda, kui sa ajakirja lugesid, milline lugu, uudis või pilt oli kõige meeldejäävam?

Vastaja: Eile ma lugesin mingit, see oli mingi reisiajakiri, kus keegi kirjutas, kus mingi paar käis Las Vegases pulmi pidamas, see oligi mingi reisiajakiri.

Intervjueerija: Kust sa selle ajakirja said?

Vastaja: Sahtlist leidsin, see oli vist mingi ühekordne turismi või reisiajakiri või midagi sellist.

Intervjueerija: Aitäh vastamast!

Intervjuu 3

Vastaja: Jane 17, Tallinn, kutsekooli õpilane

Intervjueerija: Oskad sa umbes öelda, kui palju sa kasutad meediat iga päev?

Vastaja: No raadiot kuulan iga päev...siis kasutan internetti ja televiisorit, ja internetti ikka enamuse ajast. Ajakirju loen ka, kuid ajalehti mitte eriti, kui ostetakse koju, siis vahel sirvin.

Intervjueerija: Millist meediakanalit sa kõige tihedamini kasutad?

Vastaja: Internetti ja raadiot muidugi...

Intervjueerija: Millisel eesmärgil?

Vastaja: No raadiot kuulan taustaks meelelahutuseks ja internetist otsin infot ja suhtlen ja niisama ka meelelahutuseesmärgil.

Intervjueerija: Kust leiad tavaliselt informatsiooni eri paikade ja sündmuste kohta?

Vastaja: Interneti otsingutest peamiselt, Neti.ee-st ja Google-ist...ja no raamatukokku väga ikka minna ei viitsi.

Intervjueerija: Kas meedia on sulle piisavalt kättesaadav või tunned, et tahaksid tarbida veel mingeid meediakanaleid, kuid mingil põhjusel pole see võimalik?

Vastaja: No meedia on piisavalt kättesaadav, aga samas jälle...on internetis teatud asju, mida ma võib-olla ei oska otsida, et märksõnu ei tea, et nagu puudub oskus kõiki asju netist üles leida.

Intervjueerija: Nagu ma aru saan, siis sa tahaksid just ise osata rohkem internetis pakutavaid võimalusi ära kasutada?

Vastaja: Aga samas võiks olla just hästi palju sellist...materjali, mida saab televiisorist vaadata, et telekast ei ole ju kunagi mitte midagi vaadata.

Intervjueerija: Aga võib-olla siis tahaksid sa endale huvitavamaid telekanaleid, mida vaadata.

Vastaja: No ma ei usu, et teistest ka midagi head tuleks, aga Sat-TV- st võib-olla tõesti oleks midagi vaadata.

Intervjueerija: Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ja kirjelda lühidalt, millistel eesmärkidel sa internetti kasutad?

Vastaja: No enamuse ajast õhtuti istun internetis...suhtlemise eesmärgil, MSNis olen peamiselt, sest et paljusid inimesi ei näe pikka aega ja paljud elavad kaugel, et siis nagu, saab suheldud nendega. Ja niisama saab ringi surfata, lihtsalt aega parajaks teha. Seal ikka leiab üht-teist üles, kui väga vaja on.

Intervjueerija: Milliseid tarbimisajakirju sa pidevalt loed?

Vastaja: Annet ja Cosmopolitani... väga harva Kroonikat ja seda Justi.

Intervjueerija: Kus sa tavaliselt neid ajakirju loed?

Vastaja: Kodus, Anne ja Cosmopolitan on tellitud koju ja ülejäänud siis, kui keegi pereliige ostab või sõbrannade juures või vahel harva ka raamatukogus. Ja mõne ajakirja vahel ostan ainult konkreetse artikli pärast, mida lugeda tahan.

Intervjueerija: Kui palju aega kulub sul keskmiselt ühe ajakirja lugemiseks?

Vastaja: Oleneb täiesti ajakirja sisust, et kui ma leian seal endale midagi huvitavat. See on, et võtad ajakirja kätte, paned korraks ära, siis jälle loed. Aga vahel kui midagi eriti teha ei ole, siis loen korraga ka läbi.

Intervjueerija: Kas on mõni ajakiri näiteks, mida sa tahaksid lugeda, kuid mida sa mingil põhjusel teha ei saa?

Vastaja: Jah...ma ei ole näinud, isegi raamatukogus ma ei ole näinud seda reise ajakirja, ma ei tea, Estravel oli see vist, et netist olen ma vaadanud mõndasid artikleid, aga ma ei tea, kas see ajakiri üldse paberkujul olemas ongi ja kas seda üldse saab tellida. Aga enamuse on ikka kättesaadavad nii raamatukogus kui kodus. Kindlasti on palju ajakirju, mida ma üldse ei teagi ja ei oska otsida.

Intervjueerija: Kui palju sinu arvates loevad noored tänapäeval üldse ajakirju?

Vastaja: Minu suhtlusringkonnas loevad päris paljud, just neid naistekaid igasuguseid ja mehed loevad näiteks DI-d ja FHM-i, et no mehed muidugi loevad nende ilusate piltide pärast palju. Aga ma tean, et paljud naised loevad ka meesteajakirju ja mehed jälle naisteajakirju.

Intervjueerija: Mis võib olla põhjus et tarbimisajakirjad on populaarsed?

Vastaja: No mehed tahavad teada, mida nendest naisteajakirjades kirjutatakse ja naised jälle, mida nendest meesteajakirjades kirjutatakse.

Intervjueerija: Aga miks sa arvad, miks on ajakirjade lugemine ikka veel nii populaarne, kui peale on tulnud paljud uued meediumud, mis võiksid ka ajakirju asendada, näiteks internet?

Vastaja: Ma olen ise ka selle peale mõelnud, ma arvan, et ajakirjade eelis on see, et neid saab kaasas kanda, kaasa võtta, noh kuigi muidugi tänapäeval võib-olla kes on kaugemale arenenud, võtavad jah endale arvuti voodisse, aga see pole ikkagi see, kui ajakirjadest ise lugeda ja pilte vaadata. Aga ajakirja saad ükskõik kuhu kaasa võtta. Et ma usun, et see oleneb täiesti inimeste soovidest, aga paljud eelistavad ajakirju, kuna neid on lihtne kaasa kanda.

Intervjueerija: Kuidas veedad oma vaba aega?

Vastaja: Sõprade keskel veedan aega, siis olen internetis, vahel harva ka raamatukogus.

Intervjueerija: Kirjelda oma tavalist argipäeva?

Vastaja: Hommikul lähen kooli, siis peale seda vaatan telekat, siis lähen internetti, suhtlen seal inimestega ja no televiisorit vaatan tegelikult väga vähe, kuna seal ei ole tõesti mitte midagi vaadata. Et seal on kõik mitu korda nähtud ja ära leierdatud filmid.

Intervjueerija: On sul huvialasid ?

Vastaja: Keeled üldiselt, praegu õpin iseseisvalt türgi keelt, kunst.

Intervjueerija: Kui sa peaksid iseloomustama ennast paari lausega, siis kuidas sa seda teeksid?

Vastaja: Tagasihoidlik...ütleme, võõras seltskonnas tagasihoidlik, oleneb seltskonnast, aga pigem siiski endassehoidev ja vaikne.

Intervjueerija: Rääkides elueesmärkidest, siis mis on sinu jaoks praegu elus kõige tähtsam?

Vastaja: Perekond on minu jaoks väga tähtis, reisida tahaks ja kooli ära lõpetada.

Intervjueerija: Millised on sinu tulevikuplaanid peale kutsekooli?

Vastaja: Võimalikult hea töö leida ja perekond luua.

Intervjueerija: Mis sulle ajakirjade juures kõige rohkem meeldib või ei meeldi?

Vastaja: Tavaliselt kui ma ajakirja kätte võtan, siis ma ikka sirvin pilte ja pealkirju, et pildid mulle meeldivad, kuigi vahel on neid liiga palju.

Intervjueerija: Aga mis sind häirib?

Vastaja: Minu meelest kohati on liiga palju reklaami ja mõttetuid asju sinna vahele topitud. Ja väga paljud lood on korduvad, et need on võib-olla teistmoodi kirjutatud, aga ikkagi sarnastel teemadel ja neid pole enam huvitav lugeda.

Intervjueerija: Kas sa tavaliselt ajakirja kätte võttes loed kõik lood läbi või sirvid ainult enda jaoks tähtsamaid lehekülgi?

Vastaja: Alguses sirvin olulisemaid lehekülgi, et mis nagu rohkem huvitab ja lahterdan ära enda jaoks leheküljed, et mis lähevad suhete alla ja mis kultuuri alla.

Intervjueerija: Mida sa ajakirja kätte võttes alati kõige esimesena loed?

Vastaja: Esimesena loen alati suhete kohta, siis vist moodi.

Intervjueerija: Kas sa oled saanud ajakirjadest mõningaid õpetussõnu, ilunippe, mida oled ka igapäevaelus järginud?

Vastaja: Just selle stiili poole pealt ma arvan, et no kuigi ma kannan seda, mis endale meeldib, aga siis vähemalt tean, mis moes on ja tean kaasa rääkida. Ja soenguid olen vaadanud, kuigi veel ise ühtegi järgi pole teinud.

Intervjueerija: Kas ajakirjadest loetu või nähtu kajastub ka sinu igapäevaelu vestlusteemades sõprade ja tuttavatega?

Vastaja: Jaa, saab väga palju räägitud, kui keegi on midagi kuskilt lugenud ja teab, et mind võiks see huvitada, siis ikka räägib midagi, või kui ise olen lugenud, siis räägin ka ikka teistele. Ja emaga vahel arutame nende teemade üle, mille kohta me lugenud oleme.

Intervjueerija: Meenuta viimast korda, kui sa ajakirja lugesid, milline lugu või uudis oli sinu jaoks kõige meeldejäävam?

Vastaja: See oli üks Anne ajakiri, kus Eesti neiu abiellus egiptlasega, et see kultuuridevaheline erinevus ja, seda oli huvitav lugeda.

Intervjuu 4

Vastaja: Madis, 18, Tartu, üliõpilane

Intervjueerija: Oskad sa umbes öelda, kui palju kasutad meediat iga päev?

Vastaja: Ma loen lehti, aga mitte iga päev ja no kui meelelahutus läheb ka sinna alla, siis võib öelda, et ma kasutan meediat iga päev umbes neli tundi. Internetti kõige rohkem, sest internet asendab minu jaoks trükimeediat, telekat vaatan ja....vahel loen raamatut ka ja radio on vahel taustaks.

Intervjueerija: Milliseid meedieid sa kõige tihedamini kasutad?

Vastaja: Internetti ja televiisorit.

Intervjueerija: ...ja millisel eesmärgil?

Vastaja: No internetti info saamiseks ja televiisorit siis nagu lõbustusekis, et siis nagu meelelahutus.

Intervjueerija: Kust sa leiad informatsiooni eri paikade ja sündmuste kohta, et kust sa kõige esimesena infot otsid?

Vastaja: Internetist, ...et Postimees online ja....

Intervjueerija: Kas meedia on sulle piisavalt kättesaadav või tunned, et tahaksid tarbida veel mingeid meediakanaleid, kuid mingil põhjusel pole see võimalik?

Vastaja: Kui mul oleks aega, siis võib- olla ma kuulaksin raadiot rohkem, aga... raadioga on see jama, et sealt tuleb nii palju jama, et ma ei viitsi seda kuulata, aga samas oleks nagu hea jälle ennast maailma asjadega kursis hoida, aga ma lihtsalt ei taha kuulata, kuna seal on rumalad saatejuhid ja nõme muusika ja internetti ma tarbin liiga palju, televiisorit sama moodi, aga raamatuid võiks muidugi rohkem lugeda.

Intervjueerija: Kas sa mõnest elektroonilise meedia vahendist tunned puudust?

Vastaja: No näiteks DVD-sid mul pole vaja, sest ma vaatan arvutist, aga no võib- olla kui siis tahaksin seda MP3- mängijat, et see oleks nagu suht cool, aga see on jällegi see, et siis jällegi suureneb see lõhe raadiomuusika ja enda muusika kuulamise vahel.

Intervjueerija: Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ning kirjelda lühidalt, millistel eesmärkidel sa internetti kasutad?

Vastaja: Internet moodustab mingi, ütleme 60 % minu meediatarbimisest...ääää, kõige pealt ma teen seal koolitööd, siis no meediatarbimise seisukohalt ma käin Postimees online-s, Eesti Päevalehe online versioonis, vaatan Delfit, siis vaatan oma lemmiklehekülgi, mingid erinevad muusikaleheküljed ja no MSN on muidugi kogu aeg sees ja no Rate ja Orkut, et ma olen seal kirjas, aga ma ei viitsi seal eriti kaia.

Intervjueerija: Milliseid tarbimisajakirju sa pidevalt loed? (tarbimisajakirjade all molten ma siis pere,- kodu,- elustiili,- naiste, - tervise, ja seltskonnaajakirju)

Vastaja: Nooh...FHM-I ja DI-d loen tihedalt, ma ei tea, kui kuskil külas olen, siis võib- olla siis ka Kroonikat.

Intervjueerija: Kus sa tavaliselt neid ajakirju loed?

Vastaja: Ostan putkast ja loen kodus, et iga kuu ostan mingi kaks ajakirja kindlasti.

Intervjueerija: Aga kui oled kusagil sõbra juures ja mingi ajakiri on laual, et kas siis sirvid seda või ei tunne huvi?

Vastaja: No ikka ei huvita, kui ma juba sõbra juurde lähen, siis ma ei lähe sinna ajakirja lugema, et kui on mingi jube hea artikkel, siis ma ikka loen, aga samas, kui ma seda ajakirja ei ava, siis ma ei tea ka, et see hea artikkel seal on, nii et jah...aga kui keegi midagi soovitab, siis ma ikka loen.

Intervjueerija: Kui palju aega kulub sul keskmisel ühe ajakirja lugemiseks?

Vastaja: No umbes tund, sest üldiselt ma tahaksin lugeda küll korraga ajakirja läbi, aga ikkagi loen huvitavamad asjad enne, sest kui ma ajakirja maha ära panen, siis ma molten küll, et oot, ma loen veel hiljem seda ja teist, aga see jab alati selleks, et seda ma kunagi loen, aga tegelikult ei loe. Et ma loen need kõige huvitavamad artiklid kohe ära tunni aja jooksul ja siis ülejäänud asjad ma jätan tulevikku ja siis vahel sõbrad loevad neid ka.

Intervjueerija: Kas on mõni ajakiri, mida sa tahaksid lugeda, kuid mida sa mingil põhjusel lugeda ei saa?

Vastaja: Välismaa ajakirjad on pigem sellised, mida ma tahaks lugeda, aga mis jäävad nagu, näiteks noh, rahalistel põhjustel puudu, aga eesti ajakirjadest, tegelikult võiks nagu Tehnikamaailma lugeda, aga ma ei tea, kuidagi pole hakanud seda lugema.

Intervjueerija: Mis sa arvad, kui palju loevad noored tänapäeval ajakirju?

Vastaja: Ma arvan, et pigem vähem, sest et internet on põhiline allikas info ja meelelahutuse jaoks, sest et ükskõik, millest sa tahad teada, et mingi ajakiri annab küll mingist avastusest näiteks ülevaateartikli, aga no milleks, et noh, sa void ju minna Google-sse ja sinna sisse

toksida selle ja nii sa saad ju selle info palju kiiremini kätte ja seal on palju rohkem infot kui ajakirjast tuleb.

Intervjueerija: ...see just mainitud asi siis ongi põhjus, miks ajakirjad ei ole nii populaarsed?

Vastaja: Jah, ma arvan, et internet nagu võtab üle...

Intervjueerija: Nüüd järgmisena küsin mõned küsimused sinu enda kohta, kuidas sa veedad oma vaba aega?

Vastaja: Ma olen ühes korporatsioonis, et sinna alla läheb väga palju aega, siis olen sõpradega, aga no eriti ei jäägi nagu vaba aega, sest õppimine võtab päris palju aega.

Oma põhiliselt vaba aja suunan praegu ülikooli ja sellega seotud organisatsiooni.

Intervjueerija: Kirjelda oma tavalist argipäeva, et kuidas üks koolipäev sul välja näeb?

Vastaja: No kui kõik hästi läheb, siis ma ärkan üles kell kaheksa, kella kümnest hakkab loeng. Siis söön, siis loengusse, keskmiselt on ütleme kolm loengut päevas onju...siis tulen koju, olen niisama, söön, siis istun arvutis või teen koolitööd, siis lükkan arvuti korraks välja, nii moe pärast, siis tulen tagasi, õpin, ja siis mingi kella kümne paiku lähen vaatan natuke telekat ja siis tuleb uni ja siis jään magama.

Intervjueerija: On sul huvialasid?

Vastaja: No moe järgi teen sporti, mitte professionaalselt, aga jõusaalid ja jalkat vähe ja siis no tegelikult mu hobid, no sinna käib mu korporatsioon ka, et see võtab nii palju aega .

Intervjueerija: Iseloomusta ennast paari lausega?

Vastaja: Seltskondlik, jutukas, asjalik.

Intervjueerija: Rääkides elueesmärkidest, siis mis on sinu jaoks elus kõige tähtsam?

Vastaja: Hmmm... no perekonna loomine see kindlasti ei ole, aga ülikool lõpetada, äkki õppida ka kõrgemas astmes veel, ja ma ei tea...pappi teenida!

Intervjueerija: Kas siis võib öelda, et need on ka sinu tulevikuplaanid?

Vastaja: Jah, ma tahaks ikka erialast tööd teha ja võib- olla teha oma erialapõhine firma ja väikest oma asja hakata ajama.

Intervjueerija: Nüüd tulevad veel viimased kuus küsimust ajakirjade kohta. Mis sulle ajakirjade juures kõige rohkem meeldib?

Vastaja: No palju artikleid on küllaltki hästi kirjutatud, mõnus lugeda, hea stiiliga, siis no mis ma veel pean ütlema, ilusad naised on muidugi, selleni ma tahtsin jõudagi. Et põhimõtteliselt see on puhas meelelahutus, umbes nagu komöödia vaatamine, neid meesteajakirju lugeda, et need on hästi humoorikas stiilis kirjutatud, silmale ja naljasoolikale midagi.

Intervjueerija: Kui sa võtad ajakirja kätte, siis kas loed kohe kõik lood läbi või sirvid ainult enda jaoks tähtsamaid lehekülgi?

Vastaja: Ma võtan ajakirja kätte, ma hakkam esimesest leheküljest lugema ja ma loen kõike seda, mis mind huvitab. Et kui seal on mingi Baari- Talisega mingisugune intervjuu, siis seda ma ei loe, aga kui seal on näiteks mingisugune fakt teksti ääres, nagu DI-s on, siis ma loen ainult selle fakti ära, aga see põhitekst mind ei huvita.

Intervjueerija: Mida sa ajakirja kätte võttes alati kõige esimesena loed?

Vastaja: IT ja arvutid.

Intervjueerija: Kas sa oled loetud ajakirjadest saanud mõningaid õpetussõnu, ilunippe, eeskujusid, mida oled ka igapäevaelus järginud?

Vastaja: No odavate kõrtside kohta saab ajakirjadest teada, ja näiteks mu eriala kohta on seal ka päris coole asju, sest tahes tahtmata sa ei jõua ennast kõigega kursis hoida, mis toimub, et uuendusi ja tehnikavidinaid saab teada.

Intervjueerija: Kas ajakirjadest loetu või nähtu kajastub ka sinu igapäevaelu vestlusteemades sõprade/tuttavatega?

Vastaja: No me räägime nagu üldiselt, et ikka tuleb jutu sisse see, et ohh, tead, mis ma lugesin jne., et kindlasti räägime omavahel lugudest...

Intervjueerija: Meenuta viimast korda, kui sa ajakirja lugesid, milline lugu või uudis või pilt oli kõige meeldejäävam sinu jaoks?

Vastaja: Eee, no see on suht ammune lugu tegelikult, ma ei mäleta isegi, kas see oli FHMis või DIs, aga kus üks noor tibi loosis kasti õlut välja ja siis tuli pärast välja, et ta oli alaealine ja sellega seoses tekkis mingi väike draama seal, kuigi jah, see ei ole kõige viimane lugu.

Intervjuu 5

Vastaja: Kertu, 19, Tartu, üliõpilane

Intervjueeritav: Oskad sa umbes öelda, kui palju kasutad meediat iga päev?

Vastaja: Mingi viis- kuus tundi ma arvan.

Intervjueerija: ...ja milliseid kanaleid?

Vastaja: Televiisorit, mingi kaks tundi vähemalt, siis no raadiot umbes tund aega ja ülejäänud aja internetti.

Intervjueerija: Ka raadiot kuulad eraldi või mängib ta pigem taustaks?

Vastaja: No kui nii võtta, siis ma kasutan jah terve päeva meediat, et raadio on kogu päeva taustaks tegelikult. Iga päev loen ajalehti ka.

Intervjueerija: Milliseid meediakanaleid sa kõige tuhedamini kasutad?

Vastaja: Raadiot ja internetti ma arvan...

Intervjueerija: Millisel eesmärgil sa meediat tarbid?

Vastaja: No eelkõige meelelahutus- ja suhtlemiseesmärgil.

Intervjueerija: Kust leiad informatsiooni eri sündmuste ja paikade kohta?

Vastaja: Internetist ja no raamatukogust ka, kui netist ei leia.

Intervjueerija: Kas meedia on sulle piisavalt kättesaadav või tunned, et tahaksid tarbida veel mingeid meediakanaleid, kuid mingil põhjusel pole see võimalik?

Vastaja: Ajalehti tahaks rohkem lugeda, aga aega pole. Ja kaabeltelevisioon võiks olla, et rohkem telekanaleid.

Intervjueerija: Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ning kirjelda lühidalt, millistel eesmärkidel internetti kasutad?

Vastaja: Väga suure osa moodustab ja põhiliselt ikkagi meelelahutusja kui koolitööd on vaja, siis ma otsin internetist ka ikkagi ja siis muidugi suhtlemiseesmärk on ka ja meile kirjutan ja Orkutis käin ja...siis kus saab mingeid naljavideoklippe vaadata ja anekdoote, seal käin ka.

Intervjueerija: Nüüd tulevad mõned küsimused ajakirjade kohta. Milliseid tarbimisajakirju sa pidevalt loed (tarbimisajakirjade alla kuuluvad pere,- kodu,- elustiili,- naiste,- tervise,- ja seltskonnaajakirjad)?

Vastaja: Kroonikat, Annet, Cosmopolitani....

Intervjueerija: Kus sa tavaliselt neid ajakirju loed?

Vastaja: Kodus, või no Kroonikat ja Cosmopolitani ostan ja Anne on tellitud. Ja no internetist loen ka vahel mõnda ajakirja, aga mitte regulaarselt.

Intervjueerija: Kui sa võtad ajakirja kätte, siis kui palju aega sul kulub keskmiselt ühe ajakirja lugemiseks?

Vastaja: No alguses läheb mingi tund või kaks, et alguses ma sirvin, vaatan pildid ja teemad üle, alguses loen huvitavamad loeed ära ja pärast loen ülejäänud.

Intervjueerija: Kas on mõni ajakiri, mida sa lugeda tahaksid, kuid mida sa mingil põhjusel teha ei saa?

Vastaja: ..ei ole küll selliseid...ei oska öelda.

Intervjueerija: Kui palju loevad sinu arvates tänapäeva noored üldse ajakirju?

Vastaja: Loevad palju, Stiinat ja selliseid loetakse päris palju.

Intervjueerija: Mis võib olla põhjus, et tarbimisajakirjad on noorte hulgas populaarsed?

Vastaja: Raamatuid ei viitsita lugeda ja ajakirjades on klats ja kõmu, see on hea meelelahutus ja ajaviide.

Intervjueerija: Aga kas uus meedia, eriti internet ei asenda tänapäeval kõike seda, mis on ajakirjades?

Vastaja: No mingil määral küll, aga internetis on ikkagi need lood suhteliselt lühidalt ja kokkuvõtlikult kirjas, aga ajakirjades on pikemalt.

Intervjueerija: Järgmised kuus küsimust on sinu igapäevaelu kohta. Kuidas veedad oma vaba aega?

Vastaja: No internetis olen ikkagi põhiliselt ja vaatan telekat ja ...

Intervjueerija: Kirjelda oma tavalist koolipäeva?

Vastaja: Ärkan üles, lähen kooli, siis peale seda kodus kas vaatan telekat või istun internetis, ja muud nagu polegi.

Intervjueerija: On sul huvialasid?

Vastaja: ..no konkreetselt ei oskagi öelda kohe....

Intervjueerija: Iseloomusta ennast paari lausega.

Vastaja: No püüan asjadest osa võtta, küllaltki seltskondlik.

Intervjueerija: On sul praegu kindel elueesmärk, mille poole püüdlad?

Vastaja: Ülikool ära lõpetada.

Intervjueerija: Ja millised on sinu tulevikuplaanid?

Vastaja: Magistratuuri tahaks minna ja siis peale seda tööle välismaale.

Intervjueerija: Viimased küsimused on jälle ajakirjade kohta. Mis sulle ajakirjade lugemise juures kõige rohkem meeldib?

Vastaja: mmmm...et klatsi lugeda, kuulsustest ja no Annes on üldse näiteks moeuudised...et nendega kursis olla ja...lihtsalt et nagu raamatut ei viitsi lugeda ja ajakirjades on lihtsad tekstid.

Intervjueerija: Kas sa tavaliselt ajakirja kätte võttes loed kõik lood läbi või sirvid ainult enda jaoks tähtsamaid lehekülgi?

Vastaja: Alguses sirvin huvitavamad lood ja siis pärasr loen...

Intervjueerija: Mida sa ajakirja kätte võttes alati kõige esimesena loed?

Vastaja: Horoskoopi.

Intervjueerija: Kas sa oled loetud ajakirjadest saanud mõningaid õpetussõnu, ilunippe või eeskujusid, mida oled järginud ka igapäevaelus?

Vastaja: Ja, ikka olen, just mingid iluudised ja mingid uued tooted ja asjad.

Intervjueerija: Kas ajakirjadest loetu või nähtu kajastub ka sinu igapäevaelu vestlusteemades sõprade ja tuttavatega?

Vastaja: Jaa.....et kui keegi on midagi lugenud, siis arutame kõik teemad läbi uuesti...

Intervjueerija: Meenuta viimast korda, kui sa ajakirja lugesid, milline pilt või uudis või lugu oli sinu jaoks kõige meeldejäävam?

Vastaja: Eile lugesin Kroonikat näiteks...ja sealt jäi meelde Angelina Jolie suured huuled, väga kole pilt oli juures ja siis oli see ka, kuidas Andres Raag ennast naiseks teeb, see oli ka päris huvitav.

Intervjuu 6

Vastaja: Ivo, 19, Tartu, üliõpilane

Intervjueerija: Oskad sa umbes öelda, kui palju kasutad meediat iga päev?

Vastaja: No telekat vaatan meeletult, siis internetis olen õhtuti ja no vahel harva ostan ka ajalehti. Et kokku iga päev, no ma arvan kuus tundi küll iga päev.

Intervjueerija: Millist meediumit sa kõige tihedamini kasutad?

Vastaja: Ma ei teagi nüüd, kas televisiooni või interneti, nneid kasutan paralleelselt kogu aeg, et telekas on taustaks ja vaatan ja siis internet ka.

Intervjueerija: Millisel eesmärgil sa üldse meediat tarbid?

Vastaja: No telekast vaatan uudiseid, siis kõike seda meelelahutust ka, et tõesti, ma vaatan väga imelikke ja mõttetu saateid ka taustaks, kui ma kodus olen, siis on mul telekas kogu aeg lahti. Kindlasti vaatan spordiuudiseid. Internetist aga no...MSN on kogu aeg lahti, siis jalka leheküljed ja spordiennustus ja sporditeemalised leheküljed on kogu aeg lahti, et jookseks uut infot peale. Ja siis no suhtlen meiliteel ka teistega ja muidugi koolitööd teen ka. Aga peamine on ikkagi meelelahutus.

Intervjueeritav: Kust leiad informatsiooni eri paikade ja sündmuste kohta?

Vastaja: Internetist peamiselt, no kui midagi väga teaduslikku on vaja, siis muidugi raamatukogust, aga internet on peamine ja televisioon ka tegelikult.

Intervjueerija: Kas meedia on sulle piisavalt kättesaadav või tunned, et tahaksid tarbida veel mingeid meediakanaleid, kuid mingil põhjusel pole see võimalik?

Vastaja: No kõige rohkem jääb muidugi ajast puudu, et tahaks rohkem filme vaadata ja rohkem oma lemmikmuusikat kuulata, aga lihtsalt aega pole. No SAT-TV võiks olla, et mul ainult kolma Eesti kanalit, sellest jääb väga väheseks, tahaks Eurosporti ja muud vaadata.

Intervjueeritav: Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ning kirjelda lühidalt, millistel eesmärkidel sa interneti kasutad?

Vastaja: No ma ütlesin enne ka, et internet on mul kogu aeg õhtuti lahti, et vaatan, kes muga MSNis räägib ja surfan meelelahutuslehekülgedel ja siis... peamiselt ikkagi suhtlemine ja meelelahutus, et muusikat kuulan ka internetist.

Intervjueerija: Nüüd mõned küsimused ajakirjade kohta, milliseid tarbimisajakirju sa pidevalt loed (tarbimisajakirjad on pere,- kodu,- elustiili,- naiste,- meeste,- tervise,- ja seltskonnaajakirjad)?

Vastaja: Just on mul tellitud ja siis loen Sporditähte ka, aga see ei käi vist siis alla.

Intervjueerija: Kus sa tavaliselt tarbimisajakirju loed?

Vastaja: Justi loen kodus. No vanemate kodus mul käib Kroonika ka, aga seda sirvin vahel ka.

Intervjueerija: Kui palju aega sul kulub keskmiselt ühe ajakirja lugemiseks?

Vastaja: No Justi ma loen ühe korra tavaliselt ja sealt, no oleneb väljaandest, aga ma otsin sealt selliseid naljakaid lugusid ja pilte, et kui neid leian, siis loen läbi ka, aga tavaliselt silman alguses ja siis vaatan, mis lugu kõige absurdem tundub, selle loen kohe ja siis teised hiljem. Aga Kroonikat ainult sirvin väga harva.

Intervjueerija: Kas on mõni ajakiri, mida sa lugeda tahaksid, kuid mida sa mingil põhjusel teha ei saa?

Vastaja: Tahaks rohkem lugeda kindlasti välismaa spordiajakirju ja isegi välismaa meelelahutusajakirju, sest no Eesti seltskonnaajakirjad on ikka alla igasugust arvestust.

Intervjueerija: Mis sa arvad, kui palju loevad noored üldse tänapäeval ajakirju?

Vastaja: No minu tuttavad loevad ikka vähe, eriti ei loe, sest et igalt poolt mujalt saab ju vajaliku info kätte, nii internetist kui ka televiisorist.

Intervjueerija: Nagu ma su jutust aru saan, siis see on ka põhjus, miks tarbimisajakirjad ei ole enam populaarsed?

Vastaja: No võib öelda küll, teised meediakanalid, eriti internet annavad kõik vajaliku info juba ära.

Intervjueerija: Järgmisena on mõned küsimused sinu elu kohta. Kuidas veedad oma vaba aega?

Vastaja: No seda polegi eriti, kool võtab palju aega ära, aga sporti teen, jalgpalli ja maahokit mängin. Ja no telekat vaatan ja olen internetis.

Intervjueerija: Räägi oma tavalisest päevast, kuidas üks koolipäev välja näeb?

Vastaja: No hommikul lähen kooli, siis peale seda istun kusagil sõpradega ja siis tulen koju, vaatan telekat, siis olen internetis, võib-olla natuke õpin ka ja siis kas trenni või surfan internetis.

Intervjuerija: Millised on sinu huvialad?

Vastaja: Jalgpall, ise mängin harva, aga no kursis olen kõigega, mis üldse maailmas jalgpalliga seotud on.

Intervjuerija: Iseloomusta ennast paari lausega?

Vastaja: Laisk, aga seltskondlik.

Intervjuerija: Rääkides elueesmärkidest, siis mis on hetkel sinu jaoks praegu kõige tähtsam?

Vastaja: eee.....ma arvan, et ülikool ära lõpetada hästi ja siis loomulikult ka hea töökoht saada.

Intervjuerija: Millised on sinu tulevikuplaanid peale ülikooli?

Vastaja: Hea töökoht ja et see hea töö võimaldaks hästi ära elada.

Intervjuerija: Tulles tagasi ajakirjade juurde, siis mis sulle ajakirjade lugemise juures kõige rohkem meeldib?

Vastaja: No Justit loen ma eelkõige selle pärast, et see on lihtsalt nii ajuvaba ajakiri ja täiesti nullinfot saab sealt. Lihtsalt, ütleme, et enda lõbustamiseks loen ja vaatan, kui rumalad inimesed olla saavad. Kroonikat, kui üldse sirvin, siis umbes sama suhtumisega.

Intervjuerija: Kas sa tavaliselt ajakirja kätte võttes loed kõik lood läbi või sirvid ainult enda jaoks tähtsamaid lehekülgi?

Vastaja: No alguses vaatan nõ need paremad palad ära, kus on ikka väga rappa pandud mõne asjaga ja siis hiljem kui väga igav on, siis vaatan veel üle, kus saaks naerda. Võib siis vist öelda, et sirvin olulisemaid.

Intervjuerija: Kas oled loetud ajakirjadest saanud mõningaid õpetussõnu, eeskujusid, mida oled järginud ka igapäevaelus?

Vastaja: No kui ma Justit ostan seepärast, et naerda, siis vaevalt ma sealt midagi endale meelde jätan või eeskujuks võtan. Seal on pooled jutud valed ka veel, nii et ei saa ma sealt midagi.

Intervjuerija: Kas ajakirjadest loetu/nähtu kajastub ka sinu igapäevaelu vestlusteemades sõprade/ tuttavatega?

Vastaja: No nii palju küll, kui ma leian midagi hullu Justit ja siis kohe räägin sõpradele ja koos naerame, aga mingit tõsist arutelu nüüd küll ei ole.

Intervjuerija: Meenuta viimast korda, kui sa ajakirja lugesid, milline lugu/uudis/pilt oli kõige meelde jäävam?

Vastaja: Oeh, ma ei oska küll nii kohe öelda, et eks mingi naljakas poolpaljas pilt mõnest staarist jääb meelde, aga nii konkreetselt küll öelda ei oska.

Intervjuu 7

Vastaja: Liina, 16, Toila, keskkooli õpilane

Intervjuerija: Kui suure osa oma vabast ajast kulutad iga päev meediakasutusele? (st kõik kokku, televisioon, raadio, internet jne.) Mitu tundi iga päev meediakasutusele kulutad?

Vastaja: Neli tundi ikka, oleneb päevast, mõnikord vähem ja mõnikord rohkem....

Intervjuerija: Millist meediakanalit kasutad kõige tihedamini?

Vastaja: internet on põhiline...televiisorit vaatan vähe ja raadiot ei kuula peaaegu üldse.

Intervjuerija: Millisel eesmärgil sa neid meediumeid kasutad? (meelelahutus, suhtlemine, info otsimine)...

Vastaja: ...enamjaolt suhtlemiseesmärgil, kuid ka meelelahutus ja info otsimine.

Intervjuerija: Kas meedia on sulle piisavalt kättesaadav või tunned, et tahaksid tarbida veel mingeid meediakanaleid, kuid mingil põhjusel pole see võimalik?

Vastaja: ...mm...nüüd ma ei oskagi vastata...välismaa ajakirjad oleksid küll täitsa toredad, kuid jah, neid ma kahjuks ei saa lugeda, kuna pole võimalust, kuid enamjaolt on muidu kõik täitsa okei, et ei tunne millestki eriliselt puudust.

Intervjueerija: Aga näiteks SAT TV?

Vastaja: ei ole küll seda, kuid puudust ma sellest ei tunne.

Intervjueerija: Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ja kirjelda lühidalt, mida internetis teed ja millistel eesmärkidel internetti kasutad?

Vastaja: Internetil on väga suur osa, suhtlen sõpradega MSN'i vahendusel, loen näiteks Delfist uudiseid, ja kindlasti otsin koolis vaja olevat materjali, kuid eelkõige on internet siiski minu jaoks suhtlemisvahend.

Intervjueerija: Kas sa loed internetist online- väljaandeid, ajalehti ja ajakirju?

Vastaja: ...harva, enamjaolt siiski paber kandjal.

Intervjueerija: Kui tihti sa ajalehti loed?

Vastaja: no kodus ikka sirvin vahel, et iga päev vist mitte, aga vanematel on tellitud ja siis ikka tuleb ette, et sirvin...

Intervjueerija: Kas internet asendab sinu jaoks teisi meediakanaleid? näiteks televisiooni, raadiot jne.

Vastaja: raadiot küll, kuid televisiooni mitte...kuid näiteks, kui võtta filmid, mis tulevad kinodest, siis neid vaatan ma küll arvatust, mitte ei käi kinos vaatamas.

Intervjueerija: Nüüd on mõned küsimused ajakirjade kohta... milliseid tarbimisajakirju sa pidevalt loed? (tarbimisajakirjad on siis pere,- kodu,- elustiili,- tervise,- naiste- ja seltskonnaajakirjad)

Vastaja: ...et täpsed nimetused jah?

Intervjueerija: Jah...

Vastaja: Trend, Anne, Cosmopolitani, Üks, TervisPluss... ja ongi vist kõik...et enamjaolt loen siiski naiste- ja terviseajakirju.

Intervjueerija: Kus sa tavaliselt neid loed? (kas on koju tellitud, raamatukogus või mujal)

Vastaja: Osad on koju tellitud ja osasid loen raamatukogu vahendusel (kuna ema töötab raamatukogus, siis toob ta need enne koju, ja pärast viib tööle tagasi)...ja loen ikka kodus.

Intervjueerija: Aga näiteks seltskonnaajakirju või kui on näiteks sõbranna või kellegi juures ajakiri laual, siis kas sirvid või ei huvita eriti?

Vastaja: Sirvin ikka, kuid mingit meeletut huvi nende vastu küll pole ja kui ise sõidan kuhugi, et on pikem sõit ees, siis mõnikord ostan kaasa, et teepeal lugeda.

Intervjueerija: Kui palju aega kulub sul keskmiselt ühe ajakirja lugemiseks?

Vastaja: Oleneb, kui paks ajakiri on ja kas ma loen otsast lõpuni läbi, kuid mingi pool tundi kuni tund kulub ikka, kui artiklid on huvitavad ja loen põhjalikult.

Intervjueerija: Nagu ma aru sain, siis see oleneb ajakirjast jah...et kui on huvitav, siis loed põhjalikult ja kui jama, siis sirvid?

Vastaja: Täpselt!...no muidugi on ka jamas ajakirjas mõningaid huvitavaid artikleid.

Intervjueerija: Kui palju loevad sinu arvates tänapäeva noored üldse ajakirju, et sinu tutvusringkonnas näiteks?

Vastaja: Mm... väga vähe loetakse, ma ei teagi, kas põhjuseks on see, et ei ole koju tellitud või mis, aga eriti paljud küll ei loeta...mõnel üksikul on kas cosmo vms koju tellitud ja seda loetakse.

Intervjueerija: Aga kas putkast ei osteta või raamatukogus ei loeta?

Vastaja: Raamatukogus ei loeta, kuid putkadest mõnikord ostetakse, kuid seda juhtub harva.

Intervjueerija: Mis võib olla põhjus, et loetakse vähe?

Vastaja: Kindlasti on üks põhjus, et saab internetist lugeda, kui huvi on, kuid ma ei teagi, mis võib suurem põhjus olla.. võibolla lihtsalt ei tunta nii väga huvi nende vastu.

Intervjueerija: Nüüd tulevad mõned küsimused vaba aja kohta...Kuidas veedad oma vaba aega?

Vastaja: Käin trennis, jooksmas, oma aja võtab ka sõpradega ja poisi Ulvariga koos olemine, internetis olen ka ikka piisavalt.

Intervjueerija: Kirjelda oma tavalist koolipäeva, et kuidas sinu päev tavaliselt välja näeb?

Vastaja: Hommikul ärkan 7 paiku, 8.15-st kuni 15.00-ni olen tavaliselt koolis. Teisipäeval ja neljapäeval on trenn peale kooli, neljapäeval veel Oklahoma proov ka. Peale kooli, kui tulen koju, käin jooksmas, peale seda pesemas ja istun arvuti taga, kuulan muusikat ja suhtlen sõpraegda, mingi tund või nii, samal ajal õpin mõnikord. Kui poisil on trenn läbi selleks ajaks, siis olen temaga koos mõnikord ka, kui mitte, siis lähen sõpraega õue, mingi kaheksani olen, siis tulen koju ja vaatan telekat, kui mõni huvitav asi peaks sealt tulema kui ei tule, siis olen internetis ja õpin või loen.

Intervjueerija: Millised on sinu huvialad või hovid?

Vastaja:Mmmm...sport huvitab, raamatuid loen hea meelega...siis veel... ma ei teagi, käin muidu Tallinna Ülikoolis õpilaskadeemias veel loovat kirjutamist ka õppimas, kui see peaks sinna alla kuuluma.....

Intervjueerija: Jah, see sobib küll, järgmine küsimus, mis on hetkel sinu elueesmärk või mis on sinu jaoks elus praegu kõige tähtsam?

Vastaja: Oi ma ei teagi...ülikooli sisse saada äkki, ja sellisele töökohale, mis mulle tõsiselt meeldiks, aga ma ei tea ainult hetkel, mis see olema peaks.

Intervjueerija: Nüüd on veel viimast küsimust jälle ajakirjade kohta...mis sulle ajakirjade lugemise juures kõige rohkem meeldib / ei meeldi?

Vastaja: Meeldib see, et saab teada palju uut inimestest, kelle elukäigu vastu muidu huvi ei tunneks, siis on toredad veel iluleheküljed, arvamusnurgad, ei meeldi, kui on liiga palju reklaami ja kollast ajakirjandust, need on suht mõttetud.

Intervjueerija: Mida sa ajakirja kätte võttes alati esimesena loed?

Vastaja: Tavaliselt loen peatoimetaja poolt kirjutatud sissejuhatust, või ma ei teagi, kuidas peaks selle kohta ütlema.

Intervjueerija: See on juhtkiri vist...kas oled ajakirjadest saanud mõningaid õpetussõnu, ilunippe, eeskujusid, mida oled järginud ka igapäevaelus või on ajakirja lugemine pigem lihtne ajaviide ja ei midagi rohkemat?

Vastaja: Ilu vallast küll jah, et kui on mingit asja kiidetud ja olen ise ka omale selle toote ostnud ja on tõesti hea, siis on tore ja õpetussõnu olen ka meelde jätnud, just tervisega seotud, et kuidas mis oleks parem, ajaviide on ta ikkagi eelkõige, kuid targemaks, või ma ei tea, teadlikumaks saab ikka.

Intervjueerija: Kas ajakirjadest loetu/nähtu kajastub ka sinu igapäevaelu vestlusteemades sõprade/tuttavatega?

Vastaja: Mõnikord ikka, et kui on mingi teema arutusel ja ma olen selle kohta midagi lugenud, siis tean midagi konkreetset mainida, teemaga kaasa rääkida...ja vahel ikka keegi tuleb, et kas te seda pilti või artiklit nägite, aga see oli rohkem nooremana, kui kõik olid hullult stiina fännid.

Intervjueerija: Viimane küsimus: meenuta viimast korda kui sa ajakirja lugesid, et milline lugu/uudis/pilt oli sinu jaoks kõige meeldejäävam?

Vastaja: See oli vist eile, kui lugesin Trendi ja oli tekst nimega "Paha tüdruk ööklubis", juttu oli sellest, kas mehed on ööklubides käies väljas ainult öö voodis lõpetamiseni, või ka püsisuhete eesmärgil, see jäi millegipärast meelde.

Intervjuu 8

Vastaja: Anniki, 18, Nõo, keskkooli õpilane

Intervjueerija: Kui suure oma vabast ajast kulutad sa iga päev meediale? (televisioonile, raadiotele, ajalehtedele, internetile)

Vastaja: Kodus Rakveres tuleb seda vähem, siis ma tegelen millegi muuga, et kodus tuleb kokku mingi kaks tundi, aga koolis Nõol tuleb seda rohkem, kui teleka vaatamine on ka, siis seal ühikas polegi muud teha, kui vahid telekat, et mingi neli tundi kokku ma arvan... et kodus olles kuulan raadiot ka taustaks, aga seda ikkagi vähe üldiselt...

Intervjueerija: Millist meediakanalit sa kõige tihedamini kasutad?

Vastaja: Internetti... ikkagi ja no telekat vaatan ka päris palju..

Intervjueerija: Millisel eesmärgil sa neid kanaleid kasutad?

Vastaja: Suhtlemine ja maili loen ja...kooliasju ka ikka teen seal, referaatide jaoks otsin materjale ja...täna just koolis otsisin USA kohta materjali..

Intervjueerija: Kas sa loed internetist online- väljaandeid?

Vastaja: Jah, et mul meilis on SL Õhtulehe tutvustus ka, siis ma loen pealkirjad vähemalt ära...aga ikkagi vähe üldiselt.

Intervjueerija: Kas meedia on sulle piisavalt kättesaadav või tunned, et tahaksid tarbida veel mingeid meediakanaleid, kuid mingil põhjusel pole see võimalik?

Vastaja: No koolis ühikas olles võib- olla on see, aga samas see pole eriti mingi suur probleem, ei tunne puudust millestki.

Intervjueerija: Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ning kirjelda lühidalt, millistel eesmärkidel internetti kasutad?

Vastaja: Enamiku moodustab suhtlus, et MSN, meili lugemine, ja noh, spordiuudised saab alati sealt ära loetud, Sportnetist... ja no nagu ütlesin, infot otsin ka...

Intervjueerija: Milliseid tarbimisajakirju sa loed? (tarbimisajakirjade all mõtlen pere,- kodu,- elustiili,- naiste,- tervise,- seltskonnaajakirju).

Vastaja: Tervisplussi loen...

Intervjueerija: Kus sa tavaliselt tarbimisajakirju loed? (kas on koju tellitud, raamatukogus või mujal)

Vastaja: Tavaliselt ise ostan ikka Tervisplussi...raamatukogus küll ei loe ja no kui kodus olen, siis seal praegu ei ole ka midagi tellitud...

Intervjueerija: Kui sa lähed mõne sõbranna juurde ja seal on ajakiri laual, siis kas sa vaatad ja sirvid seda või ei huvita see sind?

Vastaja: Ikka vaatan, jah..

Intervjueerija: Kui palju aega kulub sul keskmiselt ühe ajakirja lugemiseks?

Vastaja: Ma sirvin ta kohe läbi, oleneb, et kui aega on, siis loen need huvitavamad ajsad enne ja mingi järgmised päevad loen neid teisi artikleid, aga kui alguses kohe aega ei ole, siis loen järgmistel päevadel rohkem ja alguses ainult sirvin...et kui aega on, siis võtan kätte, vahel on nii igav, siis loen tunnis ka.

Intervjueerija: Kui palju üldse loevad noored sinu arvates tänapäeval ajakirju, sinu tutvusringkonnas näiteks?

Vastaja: Üldiselt loetakse päris palju, eriti neid, mis on mõeldud noortele, selliseid... poisid loevad muidugi FHM-i ja DId, et see on teada, et nad neid loevad, see on neil iga kuu raudselt olemas...ma tean, et osad ostavad, aga osadel on koolis niimoodi, et mitme peale on tellitud ühikasse, et siis tuleb odavam ja nuginii nad loevad seal mitu tükki.... ja siis korda mööda loetakse ja naerdakse ja räägitakse kõik koos....

Intervjueerija: Mis võib olla see põhjus sinu arust, miks ajakirjad on/ ei ole nii populaarsed?

Vastaja: Ma ei tea, võib- olla kajastatakse neid teemasid, mida noored tahaksid teada osalt, aga ei julgeta küsida, ja see lihtsalt on huvitav, teiste juhtumitest lugeda ja no uudistega kaasas käia, moeuudistega ja...

Intervjueerija: Kas sinu arvates internet asendab noorte jaoks muud meediat, näiteks ka ajakirju?

Vastaja: Ma ei tea, netist ei ole nii hea lugeda...et paber kandjalt on palju parem lugeda...

Intervjueerija: Nüüd tulevad mõned küsimused sinu vaba aja kohta, kuidas veedad oma vaba aega?

Vastaja: Loen, ajakirju ja siis niisama raamatuid ka, siis ega rohkem ei jäägi väga palju aega...

Intervjueerija: Mida sa peale ajakirjade loed, see tähendab, milliseid raamatuid?

Vastaja: No igasugust, kohustuslikku kirjandust ja romaane.

Intervjueerija: Kirjeldaa oma tavalist koolipäeva, kuidas see välja näeb?

Vastaja: Ärkan, siis lähen automaatselt kohe...võtan hambaharja pihki, lähen arvutisse, loen oma meili ära, siis sealt vaatan tähtsamad uudised ka ära, siis lähen kooli ja siis peale kooli lähen trenni, ja siis kas panen teleka käima ja selle kõrvalt õpin ja siis, kuidas kunagi, vahel telekas pole nii palju lahti, aga vahel on ikka terve õhtu, et kui midagi õhtul teha pole, siis ikka vaatan.

Intervjueerija: Millised on sinu huvialad?

Vastaja: Ma teen orienteerumisvärki, ise käin jooksmas ja teen jõusaali trenni ja siis ma ei teagi...rohkem vist polegi..

Intervjueerija: Iseloomusta ennast paari lausega?

Vastaja: Hästi jutukas olen ja seltskondlik ja küllaltki suure tahtejõuga...

Intervjueerija: Mis on hetkel sinu elueesmärk?

Vastaja: Hetkel on kool ja lõpueksmaid...

Intervjueerija: Järgmisena tulevad jälle küsimused ajakirjade kohta, mis sulle ajakirjade juures kõige rohkem meeldib/ ei meeldi?

Vastaja: Hmm...raske küsimus...vahel häirib see, et on liiga palju reklaami, et natuke ikka häirib küll, kui esimesed kuus lehekülge on ainult reklaam, siis on nagu hämming, et võiks ju juba sisuni ka jõuda, aga muidu on hea, üldse saab nagu...ikka on huvitav teiste eludest, näiteks kuulsuste eludest lugeda ja enda jaoks ka infot juurde saada, tervisest näiteks, kuidas toituda ja kõike sellist asja...

Intervjueerija: Kui sa ajakirja kätte võtad, siis mida sa tavaliselt kõige esimesena loed?

Vastaja: Hakkan tagantpoolt pihta, jah, lihtsalt hakkangi tagantpoolt pihta...et sealt siis vaikselt vaatan, mis on huvipakkuv, seda loen. Et konkreetset mingit rubriiki nagu pole, mida alati esimesena vaatan.

Intervjueerija: Kas sa oled ajakirjadest saanud mõningaid õpetussõnu, ilunippe, eeskujusid, mida oled järginud ka igapäevaelus?

Vastaja: Ei midagi ikka saab ära proovida, näiteks noh, Tervises on hästi palju räägitud kas või sellest juuste väljalangemisest, et siis saab ikka ära proovitud erinevaid ilutooteid ja kui on endal ka sama mure, et siis tahaks ikka proovida ja vahel proovin ka.

Intervjueerija: Kas ajakirjadest loetu/nähtu kajastub ka sinu igapäevaelu vestlusteemades sõprade/tuttavatega?

Vastaja: Võib juhtuda küll, et näiteks kui on mitu inimest ühte sama asja lugenud, et siis tuleb see jutuks, aga no väga tihti seda ikkagi ei juhtu...ja no kui keegi on mingit väga pommuudist lugenud, et siis ta kindlasti räägib sellest teistele ka, siis saab koos naerda ja arutada selle üle.

Intervjueerija: Ja viimane küsimus, meenuta viimast korda, kui sa ajakirja lugesid, milline lugu/uudis/pilt oli sinu jaoks kõige meeldejäävam?

Vastaja: Oiii..., ma kohe ei teagi...ma ei teagi, kas see oli ajakirjast, et midagi konkreetset nagu ei meenu, aga see võis ka ajalehest olla, kui ma lugesin, et USA on pankrotis, et see jäi nagu meelde...

Intervjuu 9

Vastaja: Hedly, 19, Tartu, üliõpilane

Intervjueerija: Kui suure osa oma vabast ajast kulutad sa iga päev meediakasutusele? Siin on mõeldud siis kõike, internetti, raadiot, televisiooni, ajalehti, ajakirju jne.

Vastaja: Kas ärkvelolekuajast või...?

Intervjueerija: ...jah...umbes kui palju päevas?

Vastaja: No umbes kolm tundi...

Intervjueerija: Kõik meediakanalid kokku kolm jah?

Vastaja: ...no ütleme neli siis...või no internetis olen ikka ka, siis tuleb viis tundi, aga rohkem küll mitte.

Intervjueerija: Millist meediakanalit sa kasutad kõige tihedamini?

Vastaja: Ma arvan, et ajalehti ja ajakirju, sest televisiooni vaatan vähe üldiselt, et uudiseid ja mõnda saadet ainult, aga filme ma väga ei vaata...ja internetti kasutan ka ikka, aga mitte ka palju...

Intervjueerija: Millisel eesmärgil sa neid kanaleid kasutad?

Vastaja: Internetti info otsimiseks ja koolitööks...ja suhtlemiseks...ja ajalehti loen ka ikka ka info pärast.

Intervjueerija: Kas sa ajalehti loed internetist või ikka paber kandjal?

Vastaja: Paber kandjal, netist loen väga harva...

Intervjueerija: Kas meedia on sulle piisavalt kättesaadav või tunned, et tahaksid tarbida veel mingeid meediakanaleid, kuid mingil põhjusel pole see võimalik?

Vastaja: Ei, piisavalt kättesaadav on ikkagi vist kõik...kuigi tahaks, et kõigil ajakirjadel ja ajalehtedel oleks online versioon olemas...et lihtsalt vahel loeks kiiresti netist, aga osadel ajakirjadel pole netis versiooni.

Intervjueerija: Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ja kirjelda lühidalt, millistel eesmärkidel sa internetti kasutad?

Vastaja: No võib öelda, et internet on kogu aeg taustaks lahti, MSN on pidevalt lahti, aga aktiivset suhtlemist seal kogu aeg ei toimu...aga kasutan no ikka igasugusteks koolitöödeks ja kui vahel tahaks lugeda millegi huvitava kohta, mis tundub põnev, siis loen ka ikka internetist...

Intervjueerija: Aga kas on ka mingeid meelelahutuslikke asju, mida internetis teed?

Vastaja: mmm...no filme ja muusikat ma eriti alla ei lae kui seda võtta ka meelelahutusena...et no pigem ikkagi suhtlen peamiselt...

Intervjueerija: Selge...järgmisena tulevad küsimused ajakirjade kohta: milliseid tarbimisajakirju sa pidevalt loed? (tarbimisajakirjade all mõtlen siis pere,- kodu, - elustiili,- naiste,- meeste,- tervise,- ja seltskonnaajakirju)

Vastaja: Terviseajakirju loen päris palju, et näiteks loen ajakirja Üks, Tervisplussi loen, naisteajakirjadest loen Annabellat, Stiili, Eesti Naist, et nendel loen vahel, et mitte päris kõiki numbreid. Siis loen Cosmopolitani, Kroonikat sirvin.

Intervjueerija: Kus sa tavaliselt neid ajakirju loed? (kas on koju tellitud, raamatukogus või mujal)

Vastaja: No raamatukogus ei ole siiamaani ühtegi ajakirja lugenud...aga põhiliselt kodus loen.

Intervjueerija: Kui palju aega kulub sul keskmiselt ühe ajakirja lugemiseks?

Vastaja: No "Kroonika" jaoks kulub maksimaalselt viis minutit siis no terviseajakirjadega läheb ikka kauem, vahel võib minna isegi tund aega, et see oleneb ajakirjast täiesti, et mõne ajakirjanumbri, mis on huvitav, loen korraga ka läbi.

Intervjueerija: Aga kui palju loevad sinu arvates tänapäeva noored üldse ajakirju?

Vastaja: Ega väga palju ei loeta, et täiesti oleneb, et loetakse ka neid, mis tõesti huvitab, mina näiteks loen veel ühte ajakirja, ajakiri Cheese, et seal väga palju lugeda ei olegi, pilte on

rohkem...aga muidu tutvusringkonnas, no väga palju ei loeta, et tutvusringkonnas mehed loevad rohkem selliseid FHMi ja Di-d ja nii...

Intervjueerija: Mis sa arvad, mis võib olla põhjus, et tarbimisajakirjad on / ei ole enam nii populaarsed?

Vastaja: Ma arvan, et vanemad ei telli koju, siis ei hakka noored ise ka ostma, ja paljusid lihtsalt ei huvita, et ajakirjad on äkki liiga kollased ja nii...

Intervjueerija: Aga kui sa ise näiteks lähed mõne sõbranna juurde ja seal on ajakiri laua peal, kas sa siis sirvid seda või ei huvita see sind?

Vastaja: Siis ikka sirvin jah.

Intervjueerija: Mis sa arvad, kas internet asendab tänapäeval sinu jaoks näiteks ajakirjade lugemist, et sa saad sama info, mis ajakirjades kätte ka internetist?

Vastaja: eiiii, põhimõtteliselt mulle meeldib ajakirju ikkagi paberil lugeda, aga eks sealt saab muidugi sama infot, mida ajakirjades on, meelelahutust ja nii....

Intervjueerija: Järgmisena küsin mõned küsimused sinu vaba aja kohta: kuidas veedad oma vaba aega tavaliselt?

Vastaja: No väljaspool kooli vabal ajal tegelen tervisespordiga, teen aeroobikat, no vaba aeg lähebki sellele, et treenin ennast, annan harrastajatele trenni, siis tegelen nii palju kui aega üle jääb ka fotograafiaga.

Intervjueerija: Kirjelda oma tavalist päeva, kuidas näeb üks tavaline argipäev välja?

Vastaja: Hommikul ärkan, siis kuulan Terevisiooni, siis teen hommikusi toimetusi, lähen kooli, kool kestab kusagil neljani, siis peale kooli on mul kuskil pool tundi vaba aega, siis kodus kas teen süüa, vaatan oma meili, olen internetis, võib-olla olen veits MSNis, siis lähen trenni, selle peale läheb kusagil kaks tundi, siis õhtul kui koju tulen, teen koolitööd, loen mõnda raamatut või...nii ja siis ongi õhtu käes ja lähen magama.

Intervjueerija: Siis on ka küsimus huvialade kohta, seda sa juba rääkisid, et sind huvitab fotograafia, kuid kas on midagi veel, mis sind huvitab?

Vastaja: Hmmm...ega ei olegi väga, et no aeroobika ja trenn võib-olla siis...

Intervjueerija: Olgu, nüüd iseloomusta ennast paari lausega, et oled sa pigem aktiivne ja seltskondlik või meeldib sulle rohkem üksi olla?

Vastaja: Ei, ikka seltskonnas ja olen aktiivne ja jutukas pigem ikka...

Intervjueerija: On sul praegu mingi elueesmärk või mis on hetkel sinu jaoks elus kõige tähtsam?

Vastaja: No ma mõtlen nii, et mida rohkem teed, seda rohkem jõuad ja...tahaksin ennast kurssi viia väga erinevate elualadega ja no praegu tahaks ikka ka erialast tööd leida ikka...

Intervjueerija: Kuna sa käid ka tööl, siis kas sa majandad ennast täielikult ise või on töölkäimine sinu jaoks pigem taskuraha teenimiseks?

Vastaja: Kindlasti ikka taskuraha teenimiseks, et ma annan trenni üldiselt harva ja see pole ikkagi täiskohaga töö ja siis töötan õe poes ka vahel, siis kui tal on abi vaja, aga noh, ega see väga tasuv pole, nii et ikka endale taskurahaks ainult.

Intervjueerija: Kuidas mõjutab teenitud palk sinu vaba aja veetmise võimalusi?

Vastaja: No mingil määral küll jah, aga samas, no mu palk läheb kõik bensiini peale, nii et ega sellest suurt midagi järele ei jäägi, aga samas ikka, lähed oma palgast kinno ja ei hakka vanematelt enam küsima või näiteks kohvikusse, et siis maksan ikka oma raha eest, et selle raha ikka jätan vanematelt küsimata, et arvan, et väga palju ei mõjuta, et muidu vanemad ikka võimaldaks mulle, aga lihtsalt endal on parem tunne nii...et arvan, et kui ma tööl ei käiks, siis midagi elutähtsat küll tegemata ei jääks.

Intervjueerija: Nüüd tulevad jälle mõned küsimused ajakirjade kohta, et kui sa neid loed, siis mis sulle tarbimisajakirjade juures kõige rohkem meeldib?

Vastaja: No kui on liiga palju reklaame, siis ei viitsi ikka sirvida, mis need uued tooted jälle on, et ma kujutan ette, et paljudele meeldib see, et on uued tooted välja toodud jälle, aga

näiteks mind häirib see, et Tervis Pluss on läinud ära meditsiiniajakirjaks, et seal on ainult igasugustest haigustest ja nii, et see, milline see ajakiri algselt oli, seda pole enam, ja no seltskonnaajakirjade juures muidugi see, et ma ei loe koomikseid, vaid ma loen hoopis Kroonikat.

Intervjueerija: Mida sa ajakirja kätte võttes alati kõige esimesena loed?

Vastaja: Põhiliselt ma hakkam ikka algusest, aga lihtsalt mõned lehed lähvad kiiremini ja mõned mitte.

Intervjueerija: Aga on mõni asi, mida sa alati kindlasti loed?

Vastaja: Arvamuslood ja intervjuud, et need on päris huvitavad, persoonilood põhiliselt mulle meeldivad.

Intervjueerija: Kas sa oled saanud ajakirjadest mõningaid õpetussõnu, ilunippe, eeskujusid, mida oled järginud ka igapäevaelus?

Vastaja: Ei, ma pigem jälgin seda ikka läbi huumoriprisma, et ma ei võta väga tõsiselt seda, mis seal ajakirjades kirjutatakse. Aga no terviseajakirjades on ikka selliseid asju, mida ma jälgin ja mis on huvitavad, et paremini tervislikku eluviisi järgida.

Intervjueerija: Kui palju kasutate tänu teenitud palgale ära tarbimisajakirjades antud soovitusi?

Vastaja: No see palk või taskuraha, mis mul tuleb, et see läheb ikka nagu elamise peale ära, et no lubad endale mõnda riideset või muud, et no pigem võib öelda, et moeasju ikka jälgin ja vaatan, mis on uut, aga kosmeetikale ajakirjades ma ei pööra erilist tähelepanu.

Intervjueerija: Kas ajakirjadest loetu/nähtu kajastub ka sinu igapäevaelu vestlusteemades sõprade/tuttavatega?

Vastaja: No vahel ikka räägime, kui midagi huvitavat on olnud ajakirjas, mida paljud on ka märganud, aga no pidevalt ikkagi ei arutle sellistel teemadel.

Intervjueerija: Ja viimase küsimusena tahaks et sa meenutaksid viimast korda, kui sa ajakirja lugesid, et milline uudis või pilt või lugu oli sinu jaoks kõige meeldejäädavam?

Vastaja: Naljakas, aga meenud FHMis üks pilt, et enne oleks pidanud ära mainima, et meeste ajakirju loen ma ka vahepeal, nii et jah...et siis seal FHMis oli mingi lanjaks pilt loomast, mingi sipelgasiil vist, et see ajas lausa naerma....

Intervjuu 10

Vastaja: Tiit, 18, Pärnu, kutsekooli õpilane

Intervjueerija: Kui suure osa oma vabast ajast kulutad iga päev meediakasutusele? (televisionile, raadiotele, internetile, ajalehtedele jne.)

Vastaja: ...pean mõtlema...internetile umbes kolm tundi, siis televisionile üks kuni kaks tundi, ajalehtedele võib-olla pool tundi, raadio on taustaks päeva ajal ka umbes kolm tundi... et päris palju ikka.

Intervjueerija: Millist meediumit kasutate kõige tihedamini?

Vastaja: Põhiliselt ikka internetti...ja no telekat ka vaatan natuke, et need on põhilised...

Intervjueerija: Millisel eesmärgil sa neid meediakanaleid kasutad?

Vastaja: Informatsiooni otsimiseks ja suhtlemiseks, ja no meelelahutust peab ka tiba olema päevas korra kindlalt, aga info on ikkagi põhiline...

Intervjueerija: Kas sa loed ajalehti ka internetist või paberikandjal?

Vastaja: No ütleme, et 50/50 ehk siis kuidas kunagi, netist loen ka päris tihti.

Intervjueerija: Kas meedia on sulle piisavalt kättesaadav või tunded, et tahaksid tarbida veel mingeid meediakanaleid, kuid mingil põhjusel pole see võimalik?

Vastaja: Tahaks ikka rohke jah, et siin on pooled telekanalid suht jamad, et eriti see poliitika, see ajab suht närvi...

Intervjueerija: Nagu ma aru sain, siis tahaksid näha rohkem välismaiseid telekanaleid?

Vastaja: No head välismaist raadiot ka tegelikult...

Intervjueerija: Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ja kirjelda lühidalt, millistel eesmärkidel sa internetti kasutad?

Vastaja: Kas sa mõtled päevas?

Intervjueerija: Jah, et kui suure osa ajast päevas oled internetis?

Vastaja: No päevas olen netis umbes siia sinna neli tundi, aga põhilised asjad, mida teen ja vaatan on siis uudised, ilm, kirjad meilid, ja no MSN on siis ka lahti, kui ise arvuti taga olen, et ainult siis kui kellegagi vaja rääkida, siis lähen sisse.

Intervjueerija: Kas sa internetist otsid ka meelelahutust, näiteks tõmbad muusikat ja filme sealt?

Vastaja: Muusikat tirin, meelelahutust otsin siis kui vaba olen ja seda aega pole piisavalt.

Intervjueerija: Järgmisena tulevad küsimused ajakirjade kohta: milliseid tarbimisajakirju sa loed? (tarbimisajakirjad on: pere,- kodu,- elustiili,- naiste,- tervise,- meeste,- ja seltskonnaajakirjad)

Vastaja: No ma loen tervise,- auto- ja spordiajakirju.... näiteks Auto Bildi loen..ja siis Tervisplussi üsna regulaarselt, teisi harvemini...ja Justi loen ka üsna tihti ikkagi...

Intervjueerija: Kus sa tavaliselt neid ajakirju loed, kas on koju tellitud, raamatukogus, ostad ise või mujal?

Vastaja: Kõik ajakirjad ostan ise...

Intervjueerija: Aga kui palju aega sul kulub keskmiselt ühe ahakirja lugemiseks?

Vastaja: Umbes 20- 30 minutit...

Intervjueerija: Kui sa lähed sõbra juurde ja seal on ajakiri laual, siis kas sa srivid seda või see ei paku sulle huvi?

Vastaja: See oleneb täitsa tujust, vahel sirvin ka, aga mingi ajakirja maniakk ma ka päris ikka pole.

Intervjueerija: Kui palju loevad sinu arvates tänapäeva noored üldse ajakirju, sinu tutvusringkonnas näiteks?

Vastaja: Piisavalt loetakse mu meelest...

Intervjueerija: Aga mis võib olla see põhjus, miks ajakirjad, see tähendab, tarbimisajakirjad on populaarsed?

Vastaja: No ma ei tea, ju siis on seal miskit, mis noortele peale läheb

Intervjueerija: Kas sinu arvates internet asendab noorte jaoks seda meelelahutuslikku poolt, mis on ajakirjades?

Vastaja: Ei usu, seepärast võib- olla loetaksegi...

Intervjueerija: Järgmisena tulevad küsimused sinu vaba aja kohta: kuidas veedad oma vaba aega?

Vastaja: Tsillin, käin looduses seltskonnaga, puhkan, tunnen ennast mõnusalt...

Intervjueerija: Nüüd kirjelda mulle lühidalt oma tavalist päeva, et kuidas üks argipäev välja näeb?

Vastaja: Tõusen üles, siis lähen kooli, siis tööle ja siis olen väljas kuskil sõpradega ja siis lähen magama...

Intervjueerija: Kus sa töötad ja kas töö on iga päev, see tähendab täiskohaga?

Vastaja: Töötan arvutipoes jah täiskohaga, et peaaegu iga päev.

Intervjueerija: Millised on sinu huvialad?

Vastaja: Huvitava mõttelaadiga inimesed, sport, *Drum and Bass* peod ja muusika üldse ja üks kena tüdruk jne.

Intervjueerija: Rääkides elueesmärkidest, siis mis on sinu jaoks elus kõige tähtsam?

Vastaja: See, et ma hommikul üles tõusen!

Intervjueerija: Kas sa majandad ennast täielikult ise või on töökäimine sinu jaoks pigem taskuraha teenimiseks?

Vastaja: Ei, see palk pole tegelikult taskurahaks, et elamiseks ikka ka, aga samas on variante, et kui on palk läbi, siis saab juurde kuskilt, et ega ma seal tööl erilist pappi ei saa, millega saaks kõike endale lubada.

Intervjuerija: Kuidas mõjutab teenitud palk sinu vaba aja veetmise võimalusi?

Vastaja: No eks ma peol käin ikka oma raha eest ja kulutan igasuguste mõttetute asjade peale, et no neid ajakirju ostan ka ise näiteks, aga ega palju selle raha eest lubada ei saa, otsa saab raha lihtsalt.

Intervjuerija: Nüüd tulevad veel viimased küsimused ajakirjade kohta: kui sa neid ajakirju loed, siis mis sulle nede juures kõige rohkem meeldib ja mis ei meeldi?

Vastaja: No see on jama, et pealkiri ja sisu on sageli erinevad ja samas vahel tekib tunne, et see on mõttetu ma mõtlen, kõik ajakirjad, aga samas ikkagi loed, et see on keeruline, ma ei oskagi sellele hetkel vastata, mis häirib...no osad pildid on ikka ilusad küll ka naistest.

Intervjuerija: aga mida sa ajakirja kätte võttes alati kõige esimesena loed?

Vastaja: Esilehte.

Intervjuerija: ...ja edasi?

Vastaja: Järgmine leht ja nii edasi, mingit hüppamist pole.

Intervjuerija: Kas sa oled ajakirjadest saanud mõningaid õpetussõnu, ilunippe, eeskujusid, mida oled järginud ka igapäevaelus?

Vastaja: No mingeid terviseasju üritan vahel järgida ja mõned üritused ka, kuhu võib-olla olen läinud, mida ajakirjades on soovitatud, aga neid asju, et midagi sealt ajakirjadest head leian, juhtub ika harva.

Intervjuerija: Kui palju kasutate tänu teenitud palgale ära tarbimisajakirjades antud soovitusi?

Vastaja: No kui raha on hetkel parasjagu, siis võib-olla lähen kusagile peole või üritusele, mida mõni ajakiri soovitab, aga no samas tervise mõttes, siis metsa jooksuks ju raha eriliselt pole vaja.

Intervjuerija: Ja viimase küsimusega tahan, et sa meenutaksid viimast korda, kui sa mõnda ajakirja lugesid, et milline pilt või lugu või uudis oli sinu jaoks kõige meeldejäävam?

Vastaja: Hmm, ma pean mõtlema, aa, Auto Bild oli see, kus räägiti Alfa Romeo Brera'st, et nagu üks mõnus sportauto jälle juures...

Intervjuu 11

Indrek, 17, Kallavere, keskkooli õpilane

Intervjuerija: Kui suure osa oma vabast ajast kulutate sa iga päev meediakasutusele?

Vastaja: Ma ei teagi, raadiot natuke ja telekat vaatan, internetis käin koolis, siis kui võimalik ja vahel ka raamatukogus kasutan internetti.

Intervjuerija: Millist meediakanalit kasutate kõige tihedamini?

Vastaja: Televisorit vaatan...ja raadiot

Intervjuerija: Kas sa ajalehti või ajakirju ka loed?

Vastaja: Ajalehti... no koju on tellitud SL Õhtuleht, seda väga harva, ja ajakirja...no loen Justi.

Intervjuerija: Millisel eesmärgil sa neid meediakanaleid kasutate? (kas meelelahutus, info otsimine, suhtlemine jne.)

Vastaja: No telekat vaatan lihtsalt ajaviiteks ja raadiot ka niisama, et meelelahutus ja internetis loen meili ja olen MSNis ka kui internetti saan.

Intervjuerija: Kas meedia on sulle piisavalt kättesaadav või tunned, et tahaksid tarbida veel mingeid meediakanaleid, kuid mingil põhjusel pole see võimalik?

Vastaja: Internetti tahaks koju, mul arvuti on kodus, kuid internetti pole...ja no tegelikult tahaks SATi kanaleid ka...rohkem vaadata.

Intervjueerija: Kui suure osa sinu meediatarbimisest moodustab internet ning kirjelda lühidalt, millistel eesmärkidel interneti kasutad?

Vastaja: No tegelikult koolis nii palju kui aega on, olen internetis, siis vahel raamatukogus ka, aga üldiselt on ikka vähe, no MSNis olen, siis *Rate* 'is, siis niisama kusagil lehekülgedel, et no meelelahutus jah ikka...muud eriti ei teegi seal.

Intervjueerija: Järgmisena küsin mõned küsimused ajakirjade kohta: milliseid ajakirju sa pidevalt loed, tarbimisajakirjade all mõtlen pere, - kodu, - elustiili, - naiste, - tervise, - meeste- ja seltskonnaajakirju.

Vastaja: No ainult *Justi* loengi, see on vist seltskonnaajakiri.

Intervjueerija: Kus sa tavaliselt seda ajakirja loed? Kas on koju tellitud, raamatukogus või mujal?

Vastaja: Just on koju tellitud, et siis kodus loen.

Intervjueerija: Kui palju loevad tänapäeva noored üldse ajakirju?

Vastaja: Ma ei tea, no eriti ei loeta, neid on ikka väga vähe, kellel kodus käib, vahel keegi ostab mõne ajakirja, aga eriti ei loeta.

Intervjueerija: Mis võib olla see põhjus, miks noored ajakirju ei loe?

Vastaja: No lihtsalt võib-olla paljusid ei huvita ja kui ei ole koju tellitud, siis ei hakata ise ostma ka, et ei tule pähegi lugeda siis, et see pole nii oluline ka vist.

Intervjueerija: Nüüd küsin mõned küsimused sinu vaba aja kohta: kuidas veedad oma vaba aega?

Vastaja: Kaks korda nädalas käin kergejõustikutrennis ja siis ülejäänud aja olen sõpradega väljas ja igal pool.

Intervjueerija: Kirjelda oma tavalist päeva, et kuidas sul üks koolipäev välja näeb?

Vastaja: Hommikul lähen kooli, siis peale seda tulen koju, õpin vahel, vaatan telekat, vahel olen kooli internetis, siis õhtul olen sõpradega väljas, vahel ka kohe peale kooli saan sõpradega kokku, ja siis ongi õhtu käes.

Intervjueerija: Millised on sinu huvialad?

Vastaja: Kergejõustik.

Intervjueerija: Kui sa peaksid ennast iseloomustama, siis milline inimene sa oled, kas pigem aktiivne või mitte nii seltskondlik?

Vastaja: Mina ei tea, sõpradega mulle meeldib koos olla, aga ega ma väga jutukas küll pole...ei oskagi öelda.

Intervjueerija: Rääkides elueesmärkidest, siis mis on hetkel sinu jaoks elus kõige tähtsam?

Vastaja: Kooli tahaks ikka normaalselt ära lõpetada ja no trennis tahaks ka ikka tulemusi teha.

Intervjueerija: Viimased küsimused on jälle ajakirjade kohta: kui sa ajakirja loed, *Justi*, et siis mis sulle selle juures kõige rohkem meeldib või mis ei meeldi?

Vastaja: No mina ei tea, see on naljakas ajakiri, et pilte vaatan ja mulle meeldib see tekst, et ega ma ei usu, mis see Saagim sinna kirjutab, aga no nii koomi saab lihtsalt, et mõni asi on isegi võib-olla tõsi, aga kuidas öelda, klatsiajakiri ikkagi tegelikult, ma ei teagi, miks ma seda loen...

Intervjueerija: Mida sa ajakirja kätte võttes alati kõige esimesena loed?

Vastaja: No ma vaatan esikaane järgi, et mis sealt kõige põnevam tundub, siis seda loen esimesena, aga üldiselt no sirvin alguses ja siis hakkam lugema, ega ma kõike ei loegi ju, pilte vaatan rohkem ja vahel on nii, et ei loegi peaaegu üldse, ainult sirvin mingi aja tagant.

Intervjueerija: Kas sa oled ajakirjadest saanud mõningaid õpetussõnu, ilunippe, eeskujusid, mida oled järginud ka igapäevaelus?

Vastaja: Ma ei tea eriti, mis see oleks, mida sealt *Justi*st järgida, nii et ei ole küll.

Intervjueerija: Kas ajakirjadest loetu ja nähtu kajastub ka sinu igapäevaelu vestlusteemades sõprade ja tuttavatega?

Vastaja: Eriti ei kajastu ikkagi, sest et no eriti ei loeta ja no kui ma ise midagi väga haiget leian, et siis näitan teistele, saab naerda, aga väga palju ikka ei räägi.

Intervjueerija: Ja viimane küsimus: meenuta viimast korda, kui sa ajakirja lugesid, milline lugu või uudis või pilt oli sinu jaoks kõige meeldejäavam?

Vastaja: Isver, ma ei mäleta eriti, ju mingi kõlakas staarist võib-olla, umbes, ahh, seal on ikka täitsa hullud uudised, näiteks Lihtsa Elu nendest tüdrukutest oli mingi jutt jälle, no ega see ka meelde ei jäänud, aga midagi seal oli jah...

LISA 3. Huvide ja harrastustega tegelemine (sageli, regulaarselt) vanuse lõikes protsentides

	15-19	20-29	30-44	45-54	55-64	65-74
Kino külastamine	5	8	4	0	0	1
Teatri külastamine	6	2	5	6	8	3
Näituste külastamine	3	1	2	2	5	3
Raamatukogu külastamine	31	23	21	23	21	26
Kirikus, jumalateenistusel käimine	1	1	2	4	5	6
Süvamuusika kontserdi külastamine	1	0	1	1	1	2
Kerge ja rahvaliku muusika, rocki, jazzi jms kontserdi külastamine	5	6	5	2	1	0
Restoranides, kohvikutes, pubides käimine	40	39	15	3	3	1
Klubides, reividel, diskodel käimine	36	22	5	1	1	1
Sõprade, sugulaste külastamine	57	62	44	28	32	29
Reisimine	9	7	12	7	5	5
Matkadel, looduses viibimine	10	14	23	17	17	8
Seminaridel, konverentsidel, koolitustel viibimine	9	12	11	13	13	2
Koosolekutel, aruteludel viibimine	7	13	12	13	12	4
Ilukirjanduse lugemine	31	21	29	39	37	42
Töö- ja huvialase kirjanduse lugemine	33	34	29	35	32	21
Aiatöö tegemine	4	10	27	37	48	54
Kodu korrashoid ja kaunistamine	23	40	51	53	62	58
Remont, ehitus	4	18	27	26	28	24
Toiduvalmistamine	48	51	60	65	68	68
Oma välimuse eest hoolitsemine (massaaž, ilusalong, solaarium jms)	24	27	18	14	14	7
Teiste pereliikmete, lähedaste eest hoolitsemine	35	53	66	62	56	51
Treeningute, kehaliste harjutuste, sportmängudega tegelemine	40	29	23	11	13	6
Käsitöö, meisterdamine	7	11	12	12	13	20
Pillimäng, laulmine, tantsimine	33	12	8	4	8	9
Lastega tegelemine	14	38	63	47	35	27
Mõnusas seltskonnas ajaveetmine	57	43	22	16	12	8
Loto vm ennustusmängude mängimine	6	10	7	10	10	6
Joonistamine, maalimine, tarbekunst	10	6	2	3	3	2
Fotograafia, filmimine, video- või muusikalvestamine	29	22	18	11	7	5
Filmide vaatamine (videost, arvutist, DVD-lt)	62	45	25	19	8	9
Vabal ajal auto-, moto-, paadisõit	17	28	23	21	15	9
Arvutiga seotud harrastustega tegelemine (mängud, jutukad, programmide, kodulehekülgede, arvutimuusika vms loomine)	55	35	17	16	3	2
Hasartmängude mängimine (kasiinod, mänguautomaadid)	1	0	0	0	0	0
Tehniliste harrastustega tegelemine (sh autoga tegelemine)	9	18	16	14	10	9
Ristsõnade lahendamine	17	9	16	32	36	31
Kollektsioneerimine, kogumine	4	4	4	3	6	5
Lemmikloomaga tegelemine	32	24	29	38	37	27
Muude hobide, harrastustega tegelemine	19	4	8	6	10	11

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjaduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 4. Huvide ja harrastustega tegelemine (sageli, regulaarselt) soo ja haridustaseme lõikes protsentides

	Mees	Naine	Alla kesk	Kesk	Kõrgem	Vastamata
Kino külastamine	4	3	3	2	5	5
Teatri külastamine	3	7	3	4	9	0
Näituste külastamine	2	3	1	2	6	3
Raamatukogu külastamine	15	31	19	22	32	18
Kirikus, jumalateenistusel käimine	2	4	3	3	4	5
Süvamuusika kontserdi külastamine	1	1	1	1	2	0
Kerge ja rahvaliku muusika, rocki, jazzi jms kontserdi külastamine	4	3	5	3	4	0
Restoranides, kohvikutes, pubides käimine	16	16	17	15	21	12
Klubides, reividel, diskodel käimine	8	11	14	9	7	4
Sõprade, sugulaste külastamine	37	47	43	43	41	38
Reisimine	8	8	3	7	15	0
Matkadel, looduses viibimine	15	17	8	17	20	19
Seminaridel, konverentsidel, koolitustel viibimine	8	13	2	8	23	0
Koosolekutel, aruteludel viibimine	11	11	4	7	27	5
Ilukirjanduse lugemine	23	41	25	30	43	25
Töö- ja huvialase kirjanduse lugemine	28	34	19	27	53	14
Aiatöö tegemine	23	35	30	28	33	36
Kodu korrashoid ja kaunistamine	32	63	45	50	51	41
Remont, ehitus	30	16	21	24	23	11
Toiduvalmistamine	38	79	56	61	60	66
Oma välimuse eest hoolitsemine (massaaz, ilusalong, solaarium jms)	9	25	13	17	21	23
Teiste pereliikmete, lähedaste eest hoolitsemine	43	68	46	57	62	64
Treeningute, kehaliste harjutuste, sportmängudega tegelemine	23	17	18	18	27	12
Käsitöö, meisterdamine	7	18	13	13	13	9
Pillimäng, laulmine, tantsimine	8	12	14	9	12	15
Lastega tegelemine	31	52	30	44	49	38
Mõnusas seltskonnas ajaveetmine	22	28	31	22	29	21
Loto vm ennustumängude mängimine	8	8	8	9	6	6
Joonistamine, maalimine, tarbekunst	3	5	5	4	4	0
Fotograafia, filmimine, video- või muusikasalvestamine	18	13	15	14	19	3
Filmide vaatamine (videost, arvutist, DVD-lt)	30	24	31	28	22	27
Vabal ajal auto-, moto-, paadisõit	26	15	17	21	20	14
Arvutiga seotud harrastustega tegelemine (mängud, jutukad, programmide, kodulehekülgede, arvutimuusika vms loomine)	23	18	25	18	23	22
Hasartmängude mängimine (kasiinod, mänguautomaadid)	1	0	1	0	0	0
Tehniliste harrastustega tegelemine (sh autoga tegelemine)	27	2	15	14	11	12
Ristsõnade lahendamine	18	26	20	22	24	28
Kollektsioneerimine, kogumine	4	5	2	5	5	3
Lemmikloomaga tegelemine	22	39	31	31	30	29
Muude hobide, harrastustega tegelemine	11	6	11	8	9	0

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus „Mina. Maailm. Meedia“

LISA 5. Huvide ja harrastustega tegelemine (sageli, regulaarselt) elukoha lõikes protsentides

	Tallinn	Tartu, Pärnu	Tallinna, Tartu, Pärnu ümbrus	Narva, K-Järve, Sillamäe	Väikelinn	Maa
Kino külastamine	5	2	4	1	3	1
Teatri külastamine	6	8	5	2	7	2
Näituste külastamine	3	4	3	1	3	1
Raamatukogu külastamine	18	25	18	26	28	27
Kirikus, jumalateenistusel käimine	3	2	2	4	4	3
Süvamuusika kontserdi külastamine	1	0	2	0	0	1
Kerge ja rahvaliku muusika, rocki, jazzi jms kontserdi külastamine	6	4	3	3	2	2
Restoranides, kohvikutes, pubides käimine	22	23	14	5	17	10
Klubides, reividel, diskodel käimine	12	10	10	5	9	7
Sõprade, sugulaste külastamine	44	42	42	32	48	42
Reisimine	9	7	11	4	10	6
Matkadel, looduses viibimine	16	15	19	17	16	14
Seminaridel, konverentsidel, koolitustel viibimine	12	13	11	7	12	7
Koosolekutel, aruteludel viibimine	13	10	16	5	13	7
Ilukirjanduse lugemine	34	31	25	42	34	27
Töö- ja huvialase kirjanduse lugemine	36	33	28	27	30	25
Aiatöö tegemine	20	25	31	32	32	45
Kodu korrashoid ja kaunistamine	44	50	47	45	53	55
Remont, ehitus	18	24	28	12	25	31
Toiduvalmistamine	65	62	48	69	57	55
Oma välimuse eest hoolitsemine (massaaz, ilusalong, solaarium jms)	20	20	17	15	19	11
Teiste pereliikmete, lähedaste eest hoolitsemine	57	52	50	67	60	51
Treeningute, kehaliste harjutuste, sportmängudega tegelemine	23	24	23	14	19	16
Käsitöö, meisterdamine	9	14	8	14	16	17
Pillimäng, laulmine, tantsimine	11	11	14	6	9	11
Lastega tegelemine	36	42	50	47	44	43
Mõnuses seltskonnas ajaveetmine	30	30	20	15	27	23
Loto vm ennustusmängude mängimine	8	10	9	2	9	10
Joonistamine, maalimine, tarbekunst	5	3	2	4	6	3

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 5. (järg.) Huvide ja harrastustega tegelemine (sageli, regulaarselt) elukoha löikes protsentides

	Tallinn	Tartu, Pärnu	Tallinna, Tartu, Pärnu ümbrus	Narva, K-Järve, Sillamäe	Väikelinn	Maa
Fotograafia, filmimine, video- või muusikasalvestamine	20	15	16	12	16	10
Filmide vaatamine (videost, arvutist, DVD-lt)	29	27	29	31	24	24
Vabal ajal auto-, moto-, paadisõit	19	23	20	23	20	18
Arvutiga seotud harrastustega tegelemine (mängud, jutukad, programmide, kodulehekülgede, arvutimuusika vms loomine)	21	24	24	22	19	15
Hasartmängude mängimine (kasiinod, mänguautomaadid)	0	1	1	0	1	0
Tehniliste harrastustega tegelemine (sh autoga tegelemine)	11	14	18	13	13	16
Ristsõnade lahendamine	19	24	17	23	29	22
Kolleksioneerimine, kogumine	4	6	5	2	4	4
Lemmikloomaga tegelemine	28	28	26	31	33	39
Muude hobide, harrastustega tegelemine	8	13	9	7	6	9

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 6. Huvide ja harrastustega tegelemine (sageli, regulaarselt) sissetuleku lõikes protsentides

	... - 1500	1501- 2500	2501- 4000	4001- 6000	üle 6000	ei avalda
Kino külastamine	2	0	4	4	5	6
Teatri külastamine	2	4	4	8	8	7
Näituste külastamine	3	2	2	4	3	3
Raamatukogu külastamine	22	25	25	23	20	16
Kirikus, jumalateenistusel käimine	4	4	3	3	2	2
Süvamuusika kontserdi külastamine	1	1	1	2	1	0
Kerge ja rahvaliku muusika, rocki, jazzi jms kontserdi külastamine	2	3	3	5	6	4
Restoranides, kohvikutes, pubides käimine	11	9	14	18	34	24
Klubides, reividel, diskodel käimine	11	6	8	7	16	23
Sõprade, sugulaste külastamine	39	36	41	49	50	47
Reisimine	5	2	7	11	17	7
Matkadel, looduses viibimine	11	12	16	22	20	15
Seminaridel, konverentsidel, koolitustel viibimine	7	6	8	18	15	14
Koosolekutel, aruteludel viibimine	5	6	8	18	20	16
Ilukirjanduse lugemine	29	35	32	35	30	26
Töö- ja huvialase kirjanduse lugemine	27	24	29	39	40	31
Aiatöö tegemine	31	31	32	30	23	19
Kodu korrashoid ja kaunistamine	51	54	47	52	45	23
Remont, ehitus	17	24	22	28	24	13
Toiduvalmistamine	72	65	59	58	52	37
Oma välimuse eest hoolitsemine (massaaž, ilusalong, solaarium jms)	18	13	13	21	28	16
Teiste pereliikmete, lähedaste eest hoolitsemine	65	59	56	56	48	44
Treeningute, kehaliste harjutuste, sportmängudega tegelemine	15	13	17	25	35	19
Käsitöö, meisterdamine	17	16	11	11	10	7
Pillimäng, laulmine, tantsimine	11	10	11	9	11	19
Lastega tegelemine	53	44	43	43	28	34
Mõnuses seltskonnas ajaveetmine	20	20	23	30	37	30
Loto vm ennustasmängude mängimine	4	8	9	9	10	6
Joonistamine, maalimine, tarbekunst	4	4	4	5	2	11
Fotograafia, filmimine, video- või muusikasalvestamine	12	13	14	18	21	20
Filmide vaatamine (videost, arvutist, DVD-lt)	24	26	25	27	33	37
Vabal ajal auto-, moto-, paadisõit	14	14	20	27	27	22
Arvutiga seotud harrastustega tegelemine (mängud, jutukad, programmide, kodulehekülgede, arvutimuusika vms loomine)	17	15	18	26	28	25
Hasartmängude mängimine (kasiinod, mänguautomaadid)	0	0	1	0	1	2
Tehniliste harrastustega tegelemine (sh autoga tegelemine)	8	9	13	19	19	12
Ristsõnade lahendamine	18	22	25	22	22	18
Kollektsioneerimine, kogumine	3	5	4	5	6	2
Lemmikloomaga tegelemine	30	32	31	32	31	32
Muude hobide, harrastustega tegelemine	7	11	9	6	9	7

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 7. Ajakirjade lugemine (järje- kindlalt) vanuse lõikes protsentides

	15-19	20-29	30-44	45-54	55-64	65-74
Eesti populaarteaduslikud ajakirjad, näit Eesti Loodus, Horisont, Loodus	2	1	2	2	4	2
Kultuuriajakirjad, näit Akadeemia, Looming, TMK, Muusika, Vikerkaar	2	2	1	1	1	3
Majandusajakirjad, näit Ärielu, Saldo, Director, Maksumaksja, Otsustaja	2	2	2	1	1	0
Tehnika- ja autoajakirjad, näit Tehnikamaailm, AutoBild Eesti	21	12	11	6	2	2
Arvutiajakirjad, näit Arvutimaailm, Arvutikasutaja, CWorld/Arvutimagasin, Digimaailm	5	6	2	6	2	1
Pere-, kodu- ja elustiiliajakirjad, näit Pere ja Kodu, Elukiri, Kodukolle, Stiil, Maakodu, Kodu ja Aed, Kodukiri, Diivan, Kodumaja	6	19	29	26	23	24
Naisteajakirjad, näit Eesti Naine, Anne, Jana, Stiina, Cosmopolitan	23	23	16	17	12	10
Terviseajakirjad, näit Kodutohter, Tervis, Kaalujälgijad	8	9	10	14	24	16
Meesteajakirjad, näit FHM, Di	13	6	3	2	1	0
Seltskonnaajakirjad, näit Kroonika, Saladused, Just!	13	11	12	13	8	11
Salapärase nähtuste ajakirjad, näit Paradoks, Avanemine, Kolmas Silm	0	1	1	4	3	1
Erootikaajakirjad, näit Maaja	2	1	1	1	1	1
Ristsõnaajakirjad, näit Kumake, Superkuma, Suured Ruudud	16	8	10	14	14	17
Hobiaajakirjad, näit Kalastaja, Eesti Jahimees, Koer, Lemmik	1	5	6	4	3	5
Oma erialaga seotud Eesti ajakirjad, näit Eesti Arst, Haridus, Juridica, Politsei	1	7	5	8	10	3
Mõni välismaine ajakiri	9	8	3	4	1	1

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 8. Ajakirjade lugemine (järje- kindlalt) soo ja hariduse lõikes protsentides

	Mees	Naine	Alla kesk	Kesk	Kõrgem	Vastamata
Eesti populaarteaduslikud ajakirjad, näit Eesti Loodus, Horisont, Loodus	3	2	1	2	4	0
Kultuuriajakirjad, näit Akadeemia, Looming, TMK, Muusika, Vikerkaar	1	2	0	2	2	5
Majandusajakirjad, näit Ärielu, Saldo, Director, Maksumaksja, Otsustaja	2	1	1	1	3	0
Tehnika- ja autoajakirjad, näit Tehnikamaailm, AutoBild Eesti	17	1	11	9	7	0
Arvutiajakirjad, näit Arvutimaailm, Arvutikasutaja, CWorld/Arvutimagasin, Digimaailm	6	2	2	4	4	0
Pere-, kodu- ja elustiiliajakirjad, näit Pere ja Kodu, Elukiri, Kodukolle, Stiil, Maakodu, Kodu ja Aed, Kodukiri, Diivan, Kodumaja	14	31	11	23	32	24
Naisteajakirjad, näit Eesti Naine, Anne, Jana, Stiina, Cosmopolitan	3	29	14	17	20	12
Terviseajakirjad, näit Kodutohter, Tervis, Kaalujälgijad	3	22	10	14	14	18
Meesteajakirjad, näit FHM, Di	6	1	7	3	2	0
Seltskonnaajakirjad, näit Kroonika, Saladused, Just!	8	15	11	12	12	0
Salapärase nähtuste ajakirjad, näit Paradoks, Avanemine, Kolmas Silm	0	3	0	3	1	0
Erootikaajakirjad, näit Maaja	1	0	2	1	0	0
Ristsõnaajakirjad, näit Kumake, Superkuma, Suured Ruudud	8	16	12	14	10	13
Hobiaajakirjad, näit Kalastaja, Eesti Jahimees, Koer, Lemmik	6	3	4	4	5	0
Oma erialaga seotud Eesti ajakirjad, näit Eesti Arst, Haridus, Juridica, Politsei	6	6	2	4	15	0
Mõni välismaine ajakiri	3	5	3	3	7	0

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 9. Ajakirjade lugemine (järje- kindlalt) elukoha lõikes protsentides

	Tallinn	Tartu, Pärnu	Tallinna, Tartu, Pärnu ümbrus	Narva, K-Järve, Sillamäe	Väikelinn	Maa
Eesti populaarteaduslikud ajakirjad, näit Eesti Loodus, Horisont, Loodus	3	1	2	0	3	1
Kultuuriajakirjad, näit Akadeemia, Looming, TMK, Muusika, Vikerkaar	2	4	0	0	1	1
Majandusajakirjad, näit Ärielu, Saldo, Director, Maksumaksja, Otsustaja	4	1	2	0	0	0
Tehnika- ja autoajakirjad, näit Tehnikamaailm, AutoBild Eesti	9	9	11	0	9	8
Arvutiajakirjad, näit Arvutimaailm, Arvutikasutaja, CWorld/Arvutimagasin, Digimaailm	4	3	4	0	4	3
Pere-, kodu- ja elustiiliajakirjad, näit Pere ja Kodu, Elukiri, Kodukolle, Stiil, Maakodu, Kodu ja Aed, Kodukiri, Diivan, Kodumaja	18	21	23	15	25	26
Naisteajakirjad, näit Eesti Naine, Anne, Jana, Stiina, Cosmopolitan	14	18	14	15	21	16
Terviseajakirjad, näit Kodutohter, Tervis, Kaalujälgijad	13	9	13	8	16	14
Meesteajakirjad, näit FHM, Di	4	3	4	0	3	4
Seltskonnaajakirjad, näit Kroonika, Saladused, Just!	12	8	13	21	12	11
Salapärase nähtuste ajakirjad, näit Paradoks, Avanemine, Kolmas Silm	1	2	2	0	2	2
Erootikaajakirjad, näit Maaja	0	2	1	0	0	1
Ristsõnaajakirjad, näit Kumake, Superkuma, Suured Ruudud	11	11	8	14	13	16
Hobiaajakirjad, näit Kalastaja, Eesti Jahimees, Koer, Lemmik	3	3	3	0	6	6
Oma erialaga seotud Eesti ajakirjad, näit Eesti Arst, Haridus, Juridica, Politsei	6	6	4	6	5	7
Mõni välismaine ajakiri	5	5	5	7	2	2

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 10. Ajakirjade lugemine (järje- kindlalt) sissetuleku lõikes protsentides

	... - 1500	1501- 2500	2501- 4000	4001- 6000	üle 6000	ei avalda
Eesti populaarteaduslikud ajakirjad, näit Eesti Loodus, Horisont, Loodus	2	1	1	2	4	7
Kultuuriajakirjad, näit Akadeemia, Looming, TMK, Muusika, Vikerkaar	1	2	0	2	3	0
Majandusajakirjad, näit Ärielu, Saldo, Director, Maksumaksja, Otsustaja	1	1	0	2	4	0
Tehnika- ja autoajakirjad, näit Tehnikamaailm, AutoBild Eesti	6	3	9	13	14	6
Arvutiajakirjad, näit Arvutimaailm, Arvutikasutaja, CWorld/Arvutimagasin, Digimaailm	1	2	3	6	6	6
Pere-, kodu- ja elustiiliajakirjad, näit Pere ja Kodu, Elukiri, Kodukolle, Stiil, Maakodu, Kodu ja Aed, Kodukiri, Diivan, Kodumaja	20	20	23	25	25	16
Naisteajakirjad, näit Eesti Naine, Anne, Jana, Stiina, Cosmopolitan	17	12	18	17	17	26
Terviseajakirjad, näit Kodutohter, Tervis, Kaalujälgijad	13	16	12	16	10	11
Meesteajakirjad, näit FHM, Di	5	3	3	6	5	0
Seltskonnaajakirjad, näit Kroonika, Saladused, Just!	11	12	11	12	11	7
Salapärase nähtuste ajakirjad, näit Paradoks, Avanemine, Kolmas Silm	1	1	3	2	1	0
Erootikaajakirjad, näit Maaja	2	2	1	0	0	0
Ristsõnaajakirjad, näit Kumake, Superkuma, Suured Ruudud	13	14	15	11	10	6
Hobiaajakirjad, näit Kalastaja, Eesti Jahimees, Koer, Lemmik	2	3	5	4	6	9
Oma erialaga seotud Eesti ajakirjad, näit Eesti Arst, Haridus, Juridica, Politsei	3	5	4	9	11	3
Mõni välismaine ajakiri	6	1	3	5	7	5

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 11. Meediakasutus keskmiselt päevas (üle kuue tunni) vanuse lõikes protsentides

	15-19	20-29	30-44	45-54	55-64	65-74
Lehtede, ajakirjade, raamatute lugemine	1	0	0	2	0	1
Raadio kuulamine	7	20	17	16	16	14
TV vaatamine	4	6	7	7	5	4
Interneti kasutamine	6	11	4	1	0	0

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus „Mina. Maailm. Meedia“

LISA 12. Meediakasutus keskmiselt päevas (üle kuue tunni) soo ja haridustaseme lõikes protsentides

	Mees	Naine	Alla kesk	Kesk	Kõrgem	Vastamata
Lehtede, ajakirjade, raamatute lugemine	0	1	0	1	0	0
Raadio kuulamine	15	17	14	19	11	4
TV vaatamine	6	6	7	7	2	0
Interneti kasutamine	5	3	2	5	4	3

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus „Mina. Maailm. Meedia“

LISA 13. Meediakasutus keskmiselt päevas (üle kuue tunni) elukoha lõikes protsentides

	Tallinn	Tartu, Pärnu	Tallinna, Tartu, Pärnu ümbrus	Narva, K-Järve, Sillamäe	Väikelinn	Maa
Lehtede, ajakirjade, raamatute lugemine	1	0	1	1	0	1
Raadio kuulamine	14	17	16	10	16	21
TV vaatamine	8	7	4	7	4	5
Interneti kasutamine	7	2	5	3	3	1

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 14. Meediakasutus keskmiselt päevas (üle kuue tunni) sissetuleku lõikes protsentides

	... - 1500	1501-2500	2501-4000	4001-6000	üle 6000	ei avalda
Lehtede, ajakirjade, raamatute lugemine	1	1	1	1	0	0
Raadio kuulamine	16	19	15	15	14	14
TV vaatamine	8	9	5	7	2	4
Interneti kasutamine	3	3	4	4	8	2

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 15. Interneti kasutamise eesmärgid (praktiliselt iga päev) vanuse lõikes protsentides

	15-19	20-29	30-44	45-54	55-64	65-74
Erialane info	11	34	25	20	14	3
Õppimisega seotud info	19	23	8	4	2	1
Majandus- ja finantsinfo	3	6	8	3	5	1
Poliitiline info	2	5	9	6	4	1
Õiguslane info	1	4	2	2	2	0
Ajalehtede lugemine	13	24	25	18	16	6
Ilmateate, temperatuuri vaatamine	7	20	18	16	12	3
Tuludeklaratsioonide jm. ametlike blankettide esitamine	0	4	1	2	2	0
Ametiasutuste kohta käiva info otsimine (lahtiolekuajad, telefoni-numbrid)	1	13	8	4	4	1
Ametiasutustega suhtlemine	1	7	5	6	1	0
Raamatukogu teenuste kasutamine	3	4	2	1	0	0
Bussi-, rongiinfo otsimine	9	8	2	1	0	0
Turismiinfo	0	1	1	0	0	0
Eluaseme (hotelli, hosteli), auto jms broneerimine reisi jaoks	1	0	0	0	0	0
E-mail	57	57	40	26	13	2
Meilinglistid	21	25	11	7	2	1
Foorumites suhtlemine	21	16	3	1	0	0
Portaalides suhtlemine, kommentaaride lugemine	23	17	7	3	3	1
Netikommentaaride kirjutamine	13	4	1	0	0	0
Ajaveebide (blogide) lugemine ja kommenteerimine	9	4	0	0	0	0
Interneti hääletustel osalemine	4	4	1	0	0	0
Jututubades suhtlemine	5	5	1	2	0	0
Kiirteadete vahetus	40	27	12	6	2	0
Helistamine, faksi saatmine läbi Interneti	5	6	4	1	0	0
Kohtamis- ja tutvumisteenused	1	2	0	1	0	0
Erootika	3	2	0	0	0	0
Online mängude mängimine	15	7	2	2	2	1
Muusika alla laadimine	29	16	4	2	1	0
Filmide alla laadimine	23	12	4	1	0	0
Fotode/piltide üleslaadimine	23	9	3	0	1	0
Telesaadete vaatamine Internetist	3	3	0	0	2	0
Interneti raadio kuulamine	14	9	5	2	3	0
Naljade, koomiksiste lugemine	5	6	3	2	1	0
Pangatehingud, pangainfo	4	15	12	5	4	1
Piletite ostmine	1	2	0	0	1	0

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 15. (järg.) Interneti kasutamise eesmärgid (praktiliselt iga päev) vanuse lõikes protsentides

	15-19	20-29	30-44	45-54	55-64	65-74
Online poodidest ostmine	0	1	0	0	0	0
Raamatute ja ajakirjade tellimine	0	1	0	0	0	0
Online oksjonitel osalemine	1	1	0	0	0	0
Endale sobiliku kauba/teenuse otsimine, hindade võrdlemine	0	5	2	1	0	0
Töö otsimine	2	3	1	0	0	0
Eluaseme otsimine (maja, korter)	1	4	2	0	0	0
MeditSiini-, terviseinfo	1	3	1	0	1	0
Laste kasvatamise, peresuhetega seotud info	0	5	2	0	0	0
Retseptide otsimine	1	2	1	1	0	0
Oma hobidega seotud info otsimine	8	11	6	3	1	0
Enda blogi või kodulehekülje täiendamine	6	3	1	0	0	0

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 16. Interneti kasutamise eesmärgid (praktiliselt iga päev) soo ja hariduse lõikes protsentides

	Mees	Naine	Alla kesk	Kesk	Kõrgem	Vastamata
Erialane info	23	17	3	16	44	3
Õppimisega seotud info	10	9	3	9	15	3
Majandus- ja finantsinfo	7	4	1	3	14	3
Poliitiline info	8	3	2	3	15	0
Õiguslane info	2	2	0	1	6	0
Ajalehtede lugemine	21	17	9	17	32	12
Ilmateate, temperatuuri vaatamine	16	12	7	12	25	9
Tuludeklaratsioonide jm. ametlike blankettide esitamine	2	1	0	1	4	3
Ametiasutuste kohta käiva info otsimine (lahtiolekuajad, telefoni-numbrid)	7	5	0	5	13	7
Ametiasutustega suhtlemine	4	4	0	3	9	0
Raamatukogu teenuste kasutamine	1	2	1	1	3	3
Bussi-, rongiinfo otsimine	2	4	2	3	4	3
Turismiinfo	0	1	0	0	1	0
Eluaseme (hotelli, hosteli), auto jms broneerimine reisi jaoks	0	0	0	0	1	0
E-mail	34	33	20	29	57	20
Meilinglistid	11	12	4	11	19	19
Foorumites suhtlemine	7	5	8	6	3	5
Portaalides suhtlemine, kommentaaride lugemine	10	7	10	7	9	6
Netikommentaaride kirjutamine	2	3	5	2	1	4
Ajaveebide (blogide) lugemine ja kommenteerimine	2	2	3	2	2	0
Interneti hääletustel osalemine	1	2	2	1	2	0
Jututubades suhtlemine	1	3	3	3	1	0
Kiirteadete vahetus	14	13	13	12	17	11
Helistamine, faksi saatmine läbi Interneti	4	2	2	3	3	0
Kohtamis- ja tutvumisteenused	1	1	0	1	1	0
Erootika	2	0	1	1	1	4
Online mängude mängimine	5	4	6	4	3	3
Muusika alla laadimine	9	6	10	8	5	6
Filmide alla laadimine	8	4	8	6	3	9
Fotode/piltide üleslaadimine	5	5	6	6	3	8
Telesaadete vaatamine Internetist	1	2	2	1	1	3
Interneti raadio kuulamine	6	5	6	6	5	7
Naljade, koomiksiste lugemine	4	3	1	3	4	7
Pangatehingud, pangainfo	8	8	3	7	15	7
Piletite ostmine	1	0	1	0	1	0

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus „Mina. Maailm. Meedia“

LISA 16. (järg.) Interneti kasutamise eesmärgid (praktiliselt iga päev) soo ja hariduse löikes protsentides

	Mees	Naine	Alla kesk	Kesk	Kõrgem	Vastamata
Online poodidest ostmine	0	0	0	0	0	0
Raamatute ja ajakirjade tellimine	0	0	0	0	0	0
Endale sobiliku kauba/teenuse otsimine, hindade võrdlemine	2	1	0	2	2	0
Töö otsimine	1	1	1	1	1	0
Eluaseme otsimine (maja, korter)	2	1	1	1	2	7
Medit siini-, terviseinfo	1	1	1	1	1	0
Laste kasvatamise, peresuhetega seotud info	0	2	0	2	2	0
Retseptide otsimine	0	1	1	1	0	0
Oma hobidega seotud info otsimine	8	3	4	6	6	0
Enda blogi või kodulehekülje täiendamine	2	1	3	1	1	0

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 17. Interneti kasutamise eesmärgid (praktiliselt iga päev) elukoha lõikes protsentides

	Tallinn	Tartu, Pärnu	Tallinna, Tartu, Pärnu ümbrus	Narva, K-Järve, Sillamäe	Väikelinn	Maa
Erialane info	26	23	26	12	19	10
Õppimisega seotud info	13	12	10	5	8	5
Majandus- ja finantsinfo	7	4	10	3	4	2
Poliitiline info	8	3	7	5	4	4
Õiguslane info	3	2	2	3	1	1
Ajalehtede lugemine	20	24	22	13	20	13
Ilmateate, temperatuuri vaatamine	16	14	16	19	13	8
Tuludeklaratsioonide jm. ametlike blankettide esitamine	3	1	1	1	2	1
Ametiasutuste kohta käiva info otsimine (lahtiolekuajad, telefoni-numbrid)	10	4	6	2	5	3
Ametiasutustega suhtlemine	6	4	5	2	2	3
Raamatukogu teenuste kasutamine	2	2	2	2	0	1
Bussi-, rongiinfo otsimine	5	3	3	2	1	1
Turismiinfo	1	0	1	0	0	0
Eluaseme (hotelli, hosteli), auto jms broneerimine reisi jaoks	0	1	0	0	0	1
E-mail	41	42	39	27	31	19
Meilinglistid	17	16	14	6	8	5
Foorumites suhtlemine	9	7	5	5	6	1
Portaalides suhtlemine, kommentaaride lugemine	11	11	6	11	8	2
Netikommentaaride kirjutamine	3	3	2	4	2	0
Ajaveebide (blogide) lugemine ja kommenteerimine	3	2	1	3	1	1
Interneti hääletustel osalemine	2	1	4	1	1	0
Jututubades suhtlemine	3	3	3	3	1	1
Kiirteadete vahetus	18	18	14	16	12	4
Helistamine, faksi saatmine läbi Interneti	3	2	3	5	2	1
Kohtamis- ja tutvumisteenused	1	0	0	2	0	0
Erootika	2	0	1	1	1	0
Online mängude mängimine	5	2	2	13	3	1
Muusika alla laadimine	10	7	8	15	5	2
Filmide alla laadimine	8	4	5	12	4	1
Fotode/piltide üleslaadimine	5	4	6	14	4	2
Telesaadete vaatamine Internetist	1	1	2	5	1	1
Interneti raadio kuulamine	4	7	9	8	6	3
Naljade, koomiksile lugemine	2	2	4	8	3	2
Pangatehingud, pangainfo	12	8	9	7	6	3
Piletite ostmine	1	1	1	0	0	0

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus „Mina. Maailm. Meedia“

LISA 17. (järg.) Interneti kasutamise eesmärgid (praktiliselt iga päev) elukoha lõikes protsentides

	Tallinn	Tartu, Pärnu	Tallinna, Tartu, Pärnu ümbrus	Narva, K-Järve, Sillamäe	Väikelinn	Maa
Online poodidest ostmine	0	0	0	0	0	0
Raamatute ja ajakirjade tellimine	0	0	0	1	0	0
Online oksjonitel osalemine	1	0	0	0	0	0
Endale sobiliku kauba/teenuse otsimine, hindade võrdlemine	2	3	3	2	1	1
Töö otsimine	1	1	1	1	1	0
Eluaseme otsimine (maja, korter)	2	1	3	0	1	0
MeditSiini-, terviseinfo	2	2	0	2	0	0
Laste kasvatamise, peresuhetega seotud info	2	1	2	3	0	0
Retseptide otsimine	1	1	0	4	0	0
Oma hobidega seotud info otsimine	6	7	8	7	5	2
Enda blogi või kodulehekülje täiendamine	1	2	2	3	2	1

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus „Mina. Maailm. Meedia“

LISA 18. Interneti kasutamise eesmärgid (praktiliselt iga päev) sissetuleku lõikes protsentides

	... - 1500	1501- 2500	2501- 4000	4001- 6000	üle 6000	ei avalda
Erialane info	10	12	18	25	40	15
Õppimisega seotud info	7	6	11	9	11	9
Majandus- ja finantsinfo	2	4	5	7	10	0
Poliitiline info	2	4	5	6	12	2
Õigusalane info	0	1	3	1	6	0
Ajalehtede lugemine	15	13	15	21	36	12
Ilmateate, temperatuuri vaatamine	13	10	13	15	24	7
Tuludeklaratsioonide jm. ametlike blankettide esitamine	0	1	1	2	5	0
Ametiasutuste kohta käiva info otsimine (lahtiolekuajad, telefoni-numbrid)	2	2	4	7	18	2
Ametiasutustega suhtlemine	1	3	3	4	9	4
Raamatukogu teenuste kasutamine	1	2	2	1	2	0
Bussi-, rongiinfo otsimine	4	2	2	3	5	2
Turismiinfo	0	0	1	1	0	0
Eluaseme (hotelli, hosteli), auto jms broneerimine reisi jaoks	0	0	0	1	0	0
E-mail	22	24	27	42	62	37
Meilinglistid	4	7	10	16	21	15
Foorumites suhtlemine	7	5	5	4	13	4
Portaalides suhtlemine, kommentaaride lugemine	6	6	8	9	13	13
Netikommentaaride kirjutamine	3	2	3	1	2	0
Ajaveebide (blogide) lugemine ja kommenteerimine	1	2	2	1	2	7
Interneti hääletustel osalemine	2	1	2	0	2	0
Jututubades suhtlemine	4	1	3	2	2	2
Kiirteadete vahetus	10	11	11	15	22	19
Helistamine, faksi saatmine läbi Interneti	2	2	4	3	3	0
Kohtamis- ja tutvumisteenused	1	1	1	0	1	3
Erootika	0	1	1	2	2	0
Online mängude mängimine	5	4	5	2	3	5
Muusika alla laadimine	8	8	7	6	10	7
Filmide alla laadimine	8	5	6	5	7	6
Fotode/piltide üleslaadimine	6	4	6	3	6	7
Telesaadete vaatamine Internetist	2	2	2	1	0	0
Interneti raadio kuulamine	8	5	5	4	7	5
Naljade, koomiksitate lugemine	3	2	3	3	4	2
Pangatehingud, pangainfo	7	6	7	9	16	5
Piletite ostmine	0	0	1	1	1	0

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus "Mina. Maailm. Meedia"

LISA 18. (järg.) Interneti kasutamise eesmärgid (praktiliselt iga päev) sissetuleku lõikes protsentides

	... - 1500	1501- 2500	2501- 4000	4001- 6000	üle 6000	ei avalda
Online poodidest ostmine	0	0	0	0	1	0
Raamatute ja ajakirjade tellimine	0	0	0	0	1	0
Online oksjonitel osalemine	1	0	0	0	1	0
Endale sobiliku kauba/teenuse otsimine, hindade võrdlemine	1	1	2	2	3	0
Töö otsimine	2	0	1	0	0	2
Eluaseme otsimine (maja, korter)	1	1	1	2	3	0
MeditSiini-, terviseinfo	1	2	0	0	2	0
Laste kasvatamise, peresuhetega seotud info	1	2	1	2	1	3
Retseptide otsimine	1	1	1	1	0	1
Oma hobidega seotud info otsimine	6	5	4	5	9	4
Enda blogi või kodulehekülje täiendamine	3	0	1	1	2	3

Allikas: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna 2005. aasta küsitlus „Mina. Maailm. Meedia“